

BISTRIŠKI ODMEVI

GLASILO OBČINE ILIRSKA BISTRICA

ILIRSKA BISTRICA II JANUAR 2012 II ŠT. 44 II 5200 IZVODOV II BREZPLAČNO

**ZAKLJUČNO
SREČANJE NA
MEJI BREZ MEJE**

**OBČINSKI SVET
PROTI SELITVI
GEODETSKE
PISARNE**

**ILIRSKA BISTRICA
DOBILA DVA
POSLANCA**

**JAVNA
RAZGRNITEV OPPN
ZA STANOVANJSKO
SOSESKO TOK**

**PRORAČUN OBČINE
ZA LETO 2012**

UVODNIK

Za nami je še zadnji, najbolj praznični mesec preteklega leta, ki so nam ga popestrile številne prireditve, razstave, koncerti in drugi dogodki. Decembar še posebej nestrpno pričakujejo otroci, saj jih v tem mesecu obiščejo in obdarujejo kar trije dobri možje. Eden izmed njih jih je obiskal tudi 18. decembra na meji v Jelšanah, kjer smo bili priča gotovo najbolj prisrčnemu zaključku letošnjega leta. Na mejnem prehodu Jelšane-Rupa so se namreč ob zaključku tradicionalne prireditve Na meji brez meje – na granici bez granice srečali otroci in predstavniki treh obmejnih občin – Ilirske Bistrice, Klane in Matuljev – da bi skupaj okrasili novoletno jelko, ki je tako postala simbol prijateljstva in sodelovanja vseh treh občin ob slovensko-hrvaški meji. Dogodek je pokazal, da otroška srca ne poznajo meja in ovir, ki jih postavljajo politika in družba in ki običajno ločujejo svet odraslih. Le upamo in želimo si lahko, da bodo tri smrečiče, ki so jih simbolično zasadili na območju med obema mejama spodbuda za medsebojno sodelovanje, sožitje in medsebojno pomoč, ki bo še bolj utrjevala vezi med prebivalci z obeh strani meje. Res lepa gesta in odlična popotnica za začetek novega leta.

Katja Kirn,
odgovorna urednica

IZ VSEBINE

AKTUALNO	Zaključno srečanje na meji brez meje Ilirska Bistrica dobila dva poslanca Protestna seja občinskega sveta pred geodetsko pisarno	3 4 7
INVESTICIJE	Obrotno industrijska cona Ilirska Bistrica pričakuje investitorje	8
OKOLJE IN PROSTOR	Javna razgrnitev OPPN za stanovanjsko sosesko Tok	10
OBČINSKI ODMEVI	Poročilo z 9. seje občinskega sveta Proračun občine za leto 2012	12 13
GOSPODARSTVO, KMETIJSTVO IN TURIZEM	Zaključek projekta brkinska sadna cesta Pester Veseli december Povabilo pustnim skupinam	14 15 16
ODMEVI IZ NAŠIH KRAJEV	Spominska slovesnost ob 70-letnici 2. tržaškega procesa Razstava božičnih drevesc Intervencije gasilcev Radioamaterji v vseslovenski vaji Aron	17 18 19 20
KULTURA	Zaključek projekta Primorci beremo 15-letnica pevske skupine Društva kmečkih žena	26 28
ŠOLSTVO IN ŠPORT	20 let Rafting kluba Mrzla uoda Atletski miting notranjsko-kraške regije Dobronamerni koledar gimnazijskega foto krožka Terapija s pomočjo konja	29 30 33 37
NAŠI MLADI IN NAJMLAJŠI	Pester december na KŠIB Uspešen mladi bistriški nogometaš	39 40
SOCIALNO VARSTVO IN ZDRAVJE	Osteoporoza ne izbira Teden karitas Zdravje za vse	42 43 44
RAZVEDRILO	Nagradna križanka	47
NAPOVEDNIK	Prireditve v januarju 2012	48

KOLOFON

Bistriški odmevi - Glasilo Občine Ilirska Bistrica III Izdajatelj: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica
Odgovorna urednica: Katja Kirn
Uredniški odbor: Špela Brožič, Vladimir Čeligoj, Dimitrij Grlj, Vojko Mihelj, Mateja Rolih, Marija Štrancar in Tatjana Urbančič
Sedež uredništva: Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica III E-naslov: odmevi@ilirska-bistrica.si III Telefon: 05/71 12 308, 051/341 133
Lektoriranje: Nataša Ujčič (razen posameznih prispevkov) III Grafična zasnova: Nina Urh
Grafično oblikovanje in tisk: Dravska tiskarna d.o.o., Valvasorjeva 38, 2000 Maribor III Naklada: 5.200 izvodov
Glasilo brezplačno prejemajo vsa gospodinjstva v Občini Ilirska Bistrica III Uredništvo si pridružuje pravico krajšanja prispevkov in spremembe naslovov. Prispevkov ne honoriramo. Avtor nepodpisanih prispevkov je odgovorna urednica.
Fotografije: Katja Kirn, Tomo Šajn, Nina Urh, Petar Nikolić, Martina Tomažič, Stojan Spetič, Marjana Janežič, Damjan Mežnar in foto arhivi Pokrajinskega muzeja Koper, enota Ilirska Bistrica, Knjižnice Makse Samsa, Gimnazije Il. Bistrica, društev, OŠ Antona Žnideršiča, OŠ Jelšane, OŠ Podgrad, OŠ Podgora Kuteževo, OŠ Knežak, Vrtca Ilirska Bistrica in Vrtca Antonina III Fotografija na naslovnici: Katja Kirn

Zaključno srečanje Na meji brez meje – na granici bez granice

OTROCI NE POZNAJO MEJA

Otroke je na meji pričakal božiček ...

Zaključek tradicionalnih srečanj, ki že šesto leto potekajo pod naslovom »Na meji brez meje – na granici bez granice« in združujejo prebivalce občin z obeh strani slovensko-hrvaške meje, Ilirske Bistrice, Matuljev in Klane, je bil letos še posebej slovesen in obenem razigran. Na mejnem prehodu Jelšane-Rupa so se namreč srečali predstavniki vseh treh občin, ki so jih spremljali učenci osnovnih šol iz Jelšan, Podgrada, Matuljev in Klane. Tam jih je pozdravil in obdaroval božiček, nato pa so skupaj okrasili novoletno jelko, ki so jo postavili med obema prehodoma. Ob njej so posadili še tri manjše, ki simbolizirajo vse tri obmejne občine.

»V Občini Matulji, ki je letos organizator srečanja Na meji brez meje, smo menili, da bi bilo po številnih kulturnih in športnih dogodkih, najlepše skleniti leto na meji, skupaj z otroki vseh treh sosednjih občin, ki imajo odprta srca za prijateljstvo in ki ne poznajo nobenih ovir. Upam, da bo to prednovoletno druženje na meji postalo tradicionalno in bomo v naslednjih letih lahko spremljali, kako na tem prostoru med obema mejama raste pravi otroški božični gozdiček, ki bo združeval Slovenijo in Hrvaško ter vse tri obmejne občine kot simbol prijateljstva

Pozdravil jih je tudi župan Emil Rojc

in sodelovanja,« je povedala **Eni Šebalj**, podžupanja oz. namestnica načelnika občine Matulji.

Otroke je na meji pozdravil tudi ilirskobistriški župan **Emil Rojc**, ki je zaželel, da bi čim prej odstranili mejo in bi lahko otroci svobodno skakali z ene strani na drugo, se družili in igrali.

Otroci so se nato skupaj z božičkom odpeljali po krajih v matuljski občini, kjer so pobirali pisma za božička, nato pa srečanje zaključili na prireditvi na Matuljih, ker jih je čakalo posebno presenečenje. III

... nato pa so skupaj okrasili novoletno jelko

Ob veliki smreki so zasadili še tri manjše, ki simbolizirajo prijateljske občine Ilirska Bistrica, Matulji in Klana

Predčasne volitve v državni zbor

ILIRSKA BISTRICA DOBILA DVA POSLANCA

Na predčasnih volitvah v državni zbor, ki so potekale 4. decembra, je zmago slavila Lista Zorana Jankovića Pozitivna Slovenija, ki je zbrala 28,5 odstotka vseh glasov. V parlamentu jo bo zastopalo 28 poslancev. Takoj za njo se je uvrstila SDS z dobrimi 26 odstotki glasov in 26 poslanskimi mesti. Sledita jima Socialni demokrati (SD) z desetimi mandati ter Državljanska lista Gregorja Viranta osmimi mandati. V državni zbor se je uspelo prebiti še strankam DeSUS in SLS, ki ju bo zastopalo po šest poslancev, ter NSi, ki se ponovno vrača v parlament s štirimi poslanci. Iz parlamenta pa se poslavljajo stranke LDS, Zares in SNS, ki niso dosegle potrebnih štirih odstotkov glasov. Volilna udeležba v državi je bila 65,6 odstotna, medtem ko se je volilnem okraju Ilirska Bistrica na volitve podalo dobrih 56 odstotkov oziroma 7.486 volilnih upravičencev. Ti so največ, 26,3 % glasov namenili SDS in njenemu kandidatu **Vitoslavu Türku**, takoj za njim pa se je uvrstila **Damijana Hrabar** s 25 % glasov, ki je kandidirala na listi Zorana Jankovića Pozitivna Slovenija.

Letošnje predčasne volitve so prinesle kar nekaj presenečenj, najbolj razveseljiva pa je novica, da smo Bistričani po sedmih letih dobili dva poslanca, ki bosta v državnem zboru zastopala interese ilirskobistriške občine in njenih občanov. To sta **Ivan Simčič**, ki je bil izvoljen na listi DeSUS, in **Kristina Valenčič** na listi Gregorja Viranta. Pred njima se je v parlament uspelo prebiti le trem Bistričanom, in sicer **Vladimirju Čeligoju**, ki je bil izvoljen v mandatu 1996–2000 na listi SDS, v mandatu 2000–2004 pa sta bila v državni zbor izvoljena **Vojko Čeligoj** na listi DeSUS in **Igor Štemberger** na listi Stranke mladih Slovenije. III

Izidi glasovanja za celotno Slovenijo

Kandidatna lista	Število mandatov	Število glasov	Odstotek
Lista Zorana Jankovića - Pozitivna Slovenija	28	314.273	28,51 %
Slovenska demokratska stranka - SDS	26	288.719	26,19 %
SD - Socialni demokrati	10	115.952	10,52 %
Državljanska lista Gregorja Viranta	8	92.282	8,37 %
DeSUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	6	76.853	6,97 %
SLS Radovana Žerjava - Slovenska ljudska stranka	6	75.311	6,83 %
Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	4	53.758	4,88 %
Slovenska nacionalna stranka - SNS		19.786	1,80 %
LDS liberalna demokracija Slovenije		16.268	1,48 %
Stranka za trajnostni razvoj Slovenije - TRS		13.477	1,22 %
SMS zeleni		9.532	0,86 %
ZARES - socialno liberalni		7.218	0,65 %
Demokratična stranka dela - DSD		7.118	0,65 %
Zeleni Slovenije		4.000	0,36 %

Gibanje za Slovenijo	3.339	0,30 %
Stranka enakih možnosti Slovenije (SEM-Si)	1.787	0,16 %
Naprej Slovenija - NPS	1.100	0,10 %
SSN - stranka slovenskega naroda	976	0,09 %
Stranka humana Slovenija	295	0,03 %
Akacije	212	0,02 %

Vir: Državna volilna komisija

Izidi glasovanja v volilnem okraju Ilirska Bistrica

Kandidat	Lista	Štev. glasov	Odstotek glasov
1. Mag. Vitoslav Türk	Slovenska demokratska stranka - SDS	1.926	26,38 %
2. Mag. Damijana Hrabar	Lista Zorana Jankovića - Pozitivna Slovenija	1.826	25,01 %
3. Borut Rojc	SD - socialni demokrati	842	11,53 %
4. Ivan Simčič	DeSUS - demokratična stranka upokojencev Slovenije	788	10,79 %
5. Kristina Valenčič	Državljanska lista Gregorja Viranta	732	10,02 %
6. Vladimir Čeligoj	SLS Radovana Žerjava - Slovenska ljudska stranka	377	5,16 %
7. Majda Žužek	Nova Slovenija - krščanska ljudska stranka	229	3,14 %
8. Igor Štemberger	ZARES - socialno liberalni	127	1,74 %
9. Milenko Oblak	Slovenska nacionalna stranka - SNS	123	1,68 %
10. Milena Urh	Stranka za trajnostni razvoj Slovenije - TRS	73	1,00 %
11. Rudolf Pečar	LDS liberalna demokracija Slovenije	71	0,97 %
12. Vivijana Dekleva	Demokratična stranka dela - DSD	59	0,81 %
13. Maša Mezek Pišljarič	SMS zeleni	37	0,51 %
14. Danijela Bizjak	Zeleni Slovenije	29	0,40 %
15. Fanika Skočir	SSN - stranka slovenskega naroda	19	0,26 %
16. Predrag Milović	Gibanje za Slovenijo	15	0,21 %
17. Romana Šušteršič	Stranka humana Slovenija	11	0,15 %
18. Jan Gorkič	Akacije	10	0,14 %
19. Boris Nemec	Stranka enakih možnosti Slovenije (SEM-Si)	8	0,11 %

Vir: Državna volilna komisija

KDO STA NOVA BISTRIŠKA POSLANCA?

Ilirsko Bistrico bosta v državnem zboru v naslednjem mandatu zastopala poslanec **Ivan Simčič** (DeSUS) in poslanka **Kristina Valenčič** (Državljska lista Gregorja Viranta). Ker sta oba dokaj nova in sveža obraza v političnem prostoru, smo ju povprašali, zakaj sta se sploh odločila kandidirati na državnoborskih volitvah, kaj bodo njune prednostne naloge v parlamentu in kje vidita možnosti za gospodarski razvoj bistriške občine.

Kristina Valenčič

Za začetek bi vas prosila, če se lahko na kratko predstavite.

Skupaj z možem in tremi otroci živim v Vrbovem, ki je tudi rodna vas moje pokojne mame in kjer živim že od svojega šestega leta dalje. Stara sem 37 let in sem po izobrazbi univerzitetni diplomiran organizator-informatik. Svojo prvo zaposlitev sem poiskala v Ljubljani, v podjetju SRC.SI, ki je še danes eno

izmed vodilnih IT podjetij v Sloveniji. V omenjenem podjetju sem delovala deset let, in sicer na področju razvoja IT projektov v javni upravi, kjer sem opravljala različne naloge, od uvajanja, do razvoja in vodenja. Od leta 2007 sem načelnica upravne enote v Ilirski Bistrici, kjer se skupaj s sodelavci trudimo zagotavljati učinkovite in prijazne upravne storitve. Glede na znanje in izkušnje, ki jih imam na področju informatike, z veseljem delujem v kar nekaj medresorskih delovnih skupinah. Glede na številne službene obveznosti ter skrbi za dom in družino, mi za hobije in druge aktivnosti zmanjkuje časa. Ves prosti čas, ki ga je žal vedno manj, je namenjen možu in otrokom. Najbolj smo veseli, ko smo vsi skupaj, bodisi ko opravljamo kaka vrtna ali hišna opravila, ali pa preprosto uživamo na skupnih sprehodih, izletih, druženjih s sorodniki in prijatelji. Kot rečeno, mi je družina v veliko oporo in mi nudi neizmerni vir energije.

Ste nov obraz v političnem prostoru. Zakaj ste se odločili kandidirati za poslanko v državnem zboru in zakaj ravno na Listi Gregorja Viranta?

Res je, v politiko vstopam prvič zato takega rezultata nisem pričakovala. Naj na tem mestu izrazim zahvalo vsem volivkam in volivcem, ki so zaupali svoj glas meni oz. naši Državljski listi. Odgovornost, ki smo jo dobili, je velika, skupaj z ostalimi člani ekipe lahko zagotovim, da bomo ravnali modro in odgovorno. Prepričana sem, da lahko z odgovornim vodenjem, trdim in poštenim delom, socialno pravičnostjo, strpnostjo in sodelovanjem storimo nekaj za boljšo kakovost življenja, za boljšo prihodnost. Ker vse to vključuje program Državljske liste in ker zaupam idejnemu vodjem Državljske liste, sem se odločila, da kandidiram na letošnjih predčasnih volitvah. Preprosto mi vest ni dopustila, da bi bila le kritični opazovalec

družbenega dogajanja, čeprav bi bilo zame in za mojo družino bistveno lažje, če bi povabilo zavrnila. Življenje me uči, da so prave poti hkrati tudi najtežje. In kot je zapisal Menart: »In sreča je, da je pred mano pot, in to, da vem, da slast je v tem, da grem!«

V poslanski skupini Liste Gregorja Viranta so kar polovico od osmih mest zasedle ženske. Letos je preboj ženskam v parlament še posebej uspel. Se vam zdi, da bo zaradi tega vzdušje v parlamentu drugačno ali celo boljše?

Trenutne gospodarske in družbene razmere so najbrž odprle oči marsikateremu posamezniku. Želim si, da bi te razmere videli kot izziv, da postanemo drugačna družba. Družba, ki bo gradila na odgovornem in poštenem delu, zanju in sodelovanju, družba, ki ji bo v ospredju skupno dobro, ne pa le pravice in dobrine posameznika oz. elite. Zagotovo lahko k temu doprinesemo tudi ženske, ki smo tokrat v nekoliko večjem številu zbrale pogum in se podale tudi v politiko. Upam, da bomo uspele umiriti moški ponos ter da bomo s svojo rahločutnostjo, vztrajnostjo in materinsko skrbjo pozitivno vplivale na vzdušje v državnem zboru, na njegovo učinkovitost in njegovo podobo v javnosti.

Kje vidite priložnosti za gospodarski razvoj občine Ilirska Bistrica?

Človek se največ nauči iz lastnih izkušenj, na lastnih napakah. Potencial ima vsako podjetje in vsak prebivalec te države. Podjetje je lahko uspešno ne glede na to, v kateri panogi deluje, pa naj bo to gostinstvo ali pa nanotehnologija. Menim, da smo Bistričani premalo pogumni, premalo drzni, da prevečkrat samo čakamo na rešitve drugih. Delovno aktivni občani, zlasti pa mladi, se moramo vprašati: Kaj mi je bilo dano, kar lahko dam? Kje se moji talenti križajo s potrebami te družbe? Samo na ta način smo lahko uspešni, se odtrgamo od povprečja, ustvarimo še kakšnega podobnega, kot je Pipistrel. Potrebna je dobra ideja, pogum in drznost, da to uresničimo. Ni na lokalni skupnosti ali pa državi, da izbira podjetja prihodnosti. Naloga lokalne skupnosti in države je, da ustvari pogoje, v katerih se lahko sprosti in razvija potencial državljanov. V naši občini moramo zato čimprej poskrbeti za ustrezno prometno infrastrukturo, država pa mora poskrbeti za razbremenitev gospodarstva, zlasti malih podjetij in samostojnih podjetnikov, za vzpostavitev davčnega sistema, ki bo vzpodbujal zaposlovanje in zmanjšal razloge za sivo ekonomijo. Za to se bom tudi sama zavzemala.

Kaj bodo vaše prednostne naloge v parlamentu? Za kaj se boste zavzemali?

Glede na to, da prihajam iz javne uprave, s predznanjem s področja informacijske tehnologije, sem prepričana, da moramo najprej zmanjšati javne izdatke, kar lahko dosežemo z boljšo izrabo razpoložljivih virov in strogim nadzorom. Primer dobre prakse, ki temu pritrjuje, smo upravne enote, ki smo eden izmed redkih segmentov javne uprave, ki se dosledno držimo sklepov vlade, tako glede zmanjševanja materialnih stroškov kot zmanjševanja števila zaposlenih. To smo lahko

dosegli le z optimizacijo procesov, skrajno racionalnim poslovanjem in odgovornim vodenjem. Zavzemala se bom za to, da se ukinejo institucije, ki ne prinašajo dodane vrednosti, ne pa, da se ukinja in premešča pisarne na posameznih območjih, katerih storitve lokalno prebivalstvo potrebuje. Podobno kot se te dni to ponovno dogaja z geodetsko pisarno, ki mora ostati v naši občini. Zavzemala se bom za debirokratizacijo na vseh področjih in podpirala bom uvedbo pametnih in učinkovitih IT projektov, kot so npr. e-sociala, e-zdravje, združitev zemljiške knjige in katastra.... Mojo podporo bodo imele vse rešitve, ki bodo omogočale enakomernejši razvoj vseh slovenskih območij.

Ivan Simčič

Kako bi se na kratko predstavili bralcem?

Prihajam iz vasi Sušak, poročen pa sem na Doljni Zemon, kjer živim z ženo Martino, hčerko Niko (12 let) in sinom Jakobom (8 let). Rojen sem leta 1969, po poklicu oz. izobrazbi pa sem diplomirani univerzitetni profesor sociologije in zgodovine. Po služenju vojaškega roka sem bil nekaj časa zaposlen v kmetijski zadruzi v Ilirski Bistrici, pozneje sem delal v Slovenski vojski, zadnja štiri leta pa opravljam delo kustosa v Pokrajinskem muzeju Koper, enota v Ilirski Bistrici. V prostem času se rad ukvarjam s športom, že od osnovne šole pa sem velik ljubitelj zgodovine, ki mi pomeni nek adrenalin in je postala tudi del mojega poklica. Sicer pa prosti čas najraje preživljam v krogu družine.

Na domače politično prizorišče ste vstopili šele pred dobrim letom, ko ste na lokalnih volitvah uspešno kandidirali na listi DeSUS in bili izvoljeni v občinski svet. Kako je prišlo do odločitve, da kandidirate tudi na parlamentarnih volitvah?

Dobil sem povabilo iz Demokratične stranke upokojencev in nisem dosti razmišljal, ampak sem se kar spontano odločil, da se jim pridružim, saj sem videl, da so v tej stranki predvsem starejši in modrejši ljudje. Menil sem, da bi lahko z neko novo energijo vsi skupaj dosegli nekaj več na občinskem nivoju, kar se je pozneje tudi izkazalo na lokalnih volitvah. Že takrat so bile prisotne želje in ideje, da bi lahko tudi na parlamentarnih volitvah zastopal našo občino. Želja vseh je bila, da ponovimo leto 2000, ko smo v stranki DeSUS imeli svojega državnega poslanca. Tako sem se spustil v to parlamentarno volilno bitko in tudi uspel, kar pripisujem tudi različnemu spletu okoliščin, od mojega dela, prepoznavnosti in tako naprej... Ob tem se vsem volivcem zahvaljujem za podporo.

Tisti, ki vas poznajo, vedo, da vam je delo kustosa pisano na kožo. Ste tudi predsednik Društva ljubiteljev železnic Ilirska Bistrica in dejavni na številnih drugih področjih, povezanih z negovanjem in ohranjanjem domače kulturne dediščine. Boste s temi dejavnostmi nadaljevali tudi kot poslanec?

No, vsekakor delo poslanca traja štiri leta, lahko tudi manj, delo na lokalnem področju pa nima omejenega roka trajanja.

Kot ste dejali, mi je delo kustosa pisano na kožo, ker izvira dobesedno iz hobija. Če temu dodam še izobrazbo in s tem povežem dobro voljo in željo, da se Ilirska Bistrica na področju varovanja kulturne dediščine dvigne na višji nivo, je nujno tudi sodelovanje z vsemi društvi, ki delajo na tem področju. Zadnjih šest let sem član društva za krajevno zgodovino in kulturo. V tem času smo izdali dva zbornika, pri katerih sem aktivno sodeloval. V društvo železničarjev pa me je pripeljala želja zaposlenih na železnici, da bi pripeljali v Ilirsko Bistrico določene muzejske eksponate s tega področja, ki bi bile ponos kraja in zaposlenim v spomin na delo, ki ga opravljajo. Odzval sem se in se resno lotil dela. Tako so me postavili tudi za predsednika društva in že v dobrem letu smo uspeli pripeljati pomemben muzejski eksponat, prvo električno lokomotivo, ki je vozila na progi Pivka-Reka leta 1935. Med tem časom sem uredil tudi občinsko monografijo, na kar sem še posebej ponosen. Če nekaj delaš z veseljem, potem v življenju tudi uspeš.

Kje vidite priložnosti za gospodarski razvoj občine Ilirska Bistrica?

Če prelistamo stare časopise od leta 1950 naprej, lahko skozi zapise medijev iz naših koncev zasledimo velike uspehe, pa tudi velike načrte na področju gospodarskega razvoja občine. Tu imam v mislih predvsem želje iz leta 1960-69 glede izgradnje avtoceste. Uspehi so se žal med leti 1985 in 1990 zelo klavrno sprevrnili v padec gospodarskega razvoja. Tukaj konkretno mislim avtocesto, ki je na papirju že 40 let in je še vedno pa nismo uspeli realizirati. Za gospodarski razvoj občine je najprej potrebna predvsem izgradnja infrastrukture, od optike, ki se pravkar ureja, pa do avtoceste. Drugi pogoj je ponovno odprtje meje in razvoj proti Kvarnerskemu zalivu, katerega naravno zaledje je območje naše občine. Poleg tega bi morali v Il. Bistrico pripeljati tako industrijo, ki ne bo nevarna za okolje, kar se nam je dogajalo v preteklosti in se še vedno ponavlja. Seveda pa je glavni cilj zagotoviti čim več delovnih mest doma, da se nam ne bo vsak dan valila kolona vozil, ki se vozijo na delo v druge občine in kraje.

Kaj bodo vaše prednostne naloge v parlamentu? Za kaj se boste zavzemali?

V parlamentu kot najvišji demokratični instituciji v državi se bom najprej zavzemal, da sploh predstavim našo občino, povem od kje sem, da je občina Ilirska Bistrica po površini druga največja občina v državi, da predstavim, kaj in kakšno usodo doživljamo zadnjih 20 let. Če poenostavim, zavzemal se bom za prepoznavnost našega kraja, ki jo moramo tudi sami dvigniti na višji nivo. Poleg tega se bom zavzemal za dostojnejše življenje starejših prebivalcev, za dostojne pokojnine, ki omogočajo preživetje. Vsi se strinjamo, da je pokojninska reforma nujna, vendar za kakšno ceno in kaj bodo naši potomci imeli od te pokojnine. In če se vrnem na domači kraj, ki se zadnja leta sooča z veliko krizo, se bom zavzemal za to, da v Il. Bistrico pripeljemo gospodarski razvoj, obenem pa tudi višji standard za občanke in občane te najlepše občine v naši državi. V novem letu, ki je pred nami, pa želim vsem predvsem zdravja in dobre volje z željo in upanjem, da bomo s skupnimi močmi naredili nekaj dobrega za naše kraje. III

PROTESTNA SEJA OBČINSKEGA SVETA PRED GEODETSKO PISARNO

18 občinskih svetnikov se je 5. decembra zgodaj zjutraj sestalo na 4. izredni seji, ki je potekala kar pred vrati geodetske pisarne v Ilirski Bistrici, da bi tako izrazili protest proti napovedani selitvi geodetske pisarne v Postojno. Če jim vodstvo geodetske uprave ne bo prisluhnilo, se bodo ukinitvi geodetske pisarne zoperstavili tudi z državljsansko nepokorščino.

Geodetska uprava je namreč napovedala, da namerava z novim letom, ko se jim izteče najemna pogodba za prostore v Vojkovem drevoredu, pisarno zapreti, sedem zaposlenih pa bi se vozilo na delo v Postojno, kamor bi se morali poslej za to storitev odpraviti tudi Bistričani. To je sicer že drugi poskus geodetske uprave, da bi v duhu racionalizacije poslovanja zaprla nekatere pisarne, med katerimi je tudi bistriška. Vendar pa je tokratni poskus ukinitve lokalne geodetske pisarne naletel na še večje ogorčenje župana in bistriških občinskih svetnikov, ki se jim ravnanje uradnikov v Ljubljani zdi nesprejemljivo in skrajno arogantno.

Kot je na 8. seji občinskega sveta pojasnil župan **Emil Rojc**, je generalnemu direktorju GU **Alešu Seliškarju** ponudil brezplačne prostore v Domu na Vidmu, zato da bi pisarno obdržali v Ilirski Bistrici in s tem tudi vse storitve, ki jih ta nudi občanom. Predstavniki območne enote GU Koper so si prostore tudi ogledali in kot je pojasnil župan, so mu obljubili, da bodo to možnost preučili in sporočili svojo odločitev. Vendar se to ni zgodilo. Celo nasprotno. Svetnik **Igor Batista** je na seji prebral dopis ministrstva za okolje in prostor, v katerem so – mimo dogovora z županom – zapisali, da ponujeni brezplačni prostori v Domu na Vidmu glede na ugotovljeno stanje po ogledu »še niso v celoti adaptirani, potrebno bi jih bilo opremiti in zagotoviti računalniško povezavo v enotno državno omrežje. Poleg tega so nejasne možnosti neodplačnega prenosa lastniške pravice. Dom je bil namreč občini dodeljen s strani ministrstva za kulturo za izvajanje kulturnih dejavnosti, v primeru drugačne uporabe bi občina morala prostore vrniti ministrstvu. Ker bi prostore lahko začeli uporabljati šele v letu 2013, bomo nadaljevali v skladu z že načrtovano reorganizacijo, s katero bomo razpolovili stroške in dosegli op-

Župan Emil Rojc je sklep občinskega sveta izročil vodji geodetske pisarne

timalnejše pogoje za delo,« so zapisali. Svetniki so prepričani, da gre pri selitvi pisarne v Postojno za politični interes in nikakor za zmanjševanje stroškov poslovanja, saj so v Postojni zaposleni samo štirje (ena delavka naj bi se v kratkem upokojila), v Ilirski Bistrici pa je trenutno sedem delavk. Poleg tega je bistriška občina po površini druga največja v Sloveniji, občani pa bi morali narediti tudi do 50 kilometrov, da bi prišli do te storitve v Postojni.

Zaradi takšne ignorantske državne politike so svetniki na 4. izredni seji, ki so jo izpeljali kar na hodniku pred geodetsko pisarno, sprejeli sklep, v katerem so zapisali, da »Občina Ilirska Bistrica od osamosvojitve Slovenije leta 1991 izgublja krajevne urade državnih organov in s tem krajevno dostopnost storitev državne uprave.« Občinski svet zato zahteva, »da geodetska pisarna v Ilirski Bistrici ostane v celotnem kadrovsko strokovnem in funkcionalnem obsegu svoje dejavnosti in opravlja storitve za občane, ustanove in podjetja v Ilirski Bistrici. Občina Ilirska Bistrica prav tako odločno zavrača selitev drugih državnih institucij (davčnega urada in upravne enote) iz Il. Bistrice. Občinski svet se bo zavzel za varovanje pravic občanov z vsemi legitimnimi sredstvi, vključno z izkazovanjem državljsanske nepokorščine,« so zapisali v sklep. Da bi ohranili geodetsko pisarno v občini, so namreč pripravljeni tudi

zapreti državno cesto in fizično preprečiti selitev pisarne v Postojno. Ob tem je podžupan **Vojko Tomšič** opomnil, da v skrajnem primeru lahko izkoristijo tudi zakonsko možnost in geodetsko pisarno priključijo nazaj k občini ali pa podelijo koncesijo zasebnemu podjetju, ki izvaja geodetske storitve.

Na predlog svetnika Igorja Batiste so zadolžili novoizvoljena bistriška poslanca v državni zbor, **Kristino Valenčič** (Lista Gregorja Viranta) in **Ivana Simčiča** (DeSUS), naj se zavzameta za ohranitev državnih uradov v občini. Sklep protestne izjave so posredovali ministrstvu za okolje in prostor in geodetski upravi, izročili pa so ga tudi vodji geodetske pisarne v Postojni in Ilirski Bistrici. III

Občina Ilirska Bistrica je enako ponudbo za brezplačno uporabo prostorov v Domu na Vidmu ponudila tudi davčni upravi, ki je pred leti prav tako zmanjšala davčni urad v Ilirski Bistrici na le nekaj zaposlenih. Predstavniki davčne uprave iz Postojne so si prostore že ogledali in izrazili interes, da bi bistriško izpostavo preselili v te prostore. Občina pa medtem zbira podpise podpore proti ukinitvi geodetske pisarne v Ilirski Bistrici in njeni selitvi v Postojno. Podpis je možno oddati v sprejemni pisarni na občini in pri predstavnikih krajevnih skupnosti.

OBRTNO INDUSTRIJSKA CONA ILIRSKA BISTRICA PRIČAKUJE INVESTITORJE

Občina Ilirska Bistrica gradi poslovno cono, namenjeno različnim dejavnostim, ki bo potencialnim investitorjem nudila možnosti za uspešno podjetništvo, predvsem pa nove priložnosti v aktualni gospodarski situaciji.

Obrtno industrijska cona (v nadaljevanju OIC) se ureja na JZ delu mesta in je predvidena za obrtno industrijske dejavnosti. Površina OIC je 75.000 m². Znotraj te cone se bo območje delilo na komunalno opremljene gradbene parcele, velikosti med 4.000 – 5.000 m². Gradbene parcele se lahko funkcionalno združuje v večje parcele, tako da je mogoča izvedba objektov znotraj gradbenih meja na več parcelah.

OIC se nahaja na dobri prometni lokaciji, saj leži na križišču evropske poti, ki povezuje J in Z Evropo (Rijeka-Trst), in je le 35 km oddaljena od avtocestne povezave Koper-Ljubljana, 10 km od hrvaške avtocestne povezave in je ob bodoči predvideni avtocestni povezavi Jelšane-Postojna. Dobro dostopnost in povezanost na obstoječe povezave bo zagotavljala tudi nova »obvoznica« - deviacija regionalne ceste Šembije - Ilirska Bistrica, po kateri že sedaj poteka večina prometa. Tekoč pretok prometa pa bo omogočilo tudi novo krožišče K3 (krožišče pri Spetiču), na katerem se že izvajajo pripravljala dela in bo predvidoma

končano v letu 2013. Najbližja letališča so Ljubljana, Reka, Zagreb in Ronki. OIC je ob neposredni bližini železnice ter treh mednarodnih mejnih prehodov (Jelšane, Starod in železniški mednarodni mejni prehod Ilirska Bistrica). Lokacija OIC je zelo atraktivna tudi zaradi nedavno podpisane pristopne pogodbe Republike Hrvaške z EU, s katero se odpira že tradicionalna gospodarska povezava s Kvarnerskim zalivom oz. Reško luko, ki je bila in bo pomembno prišanišče v tem delu Evrope.

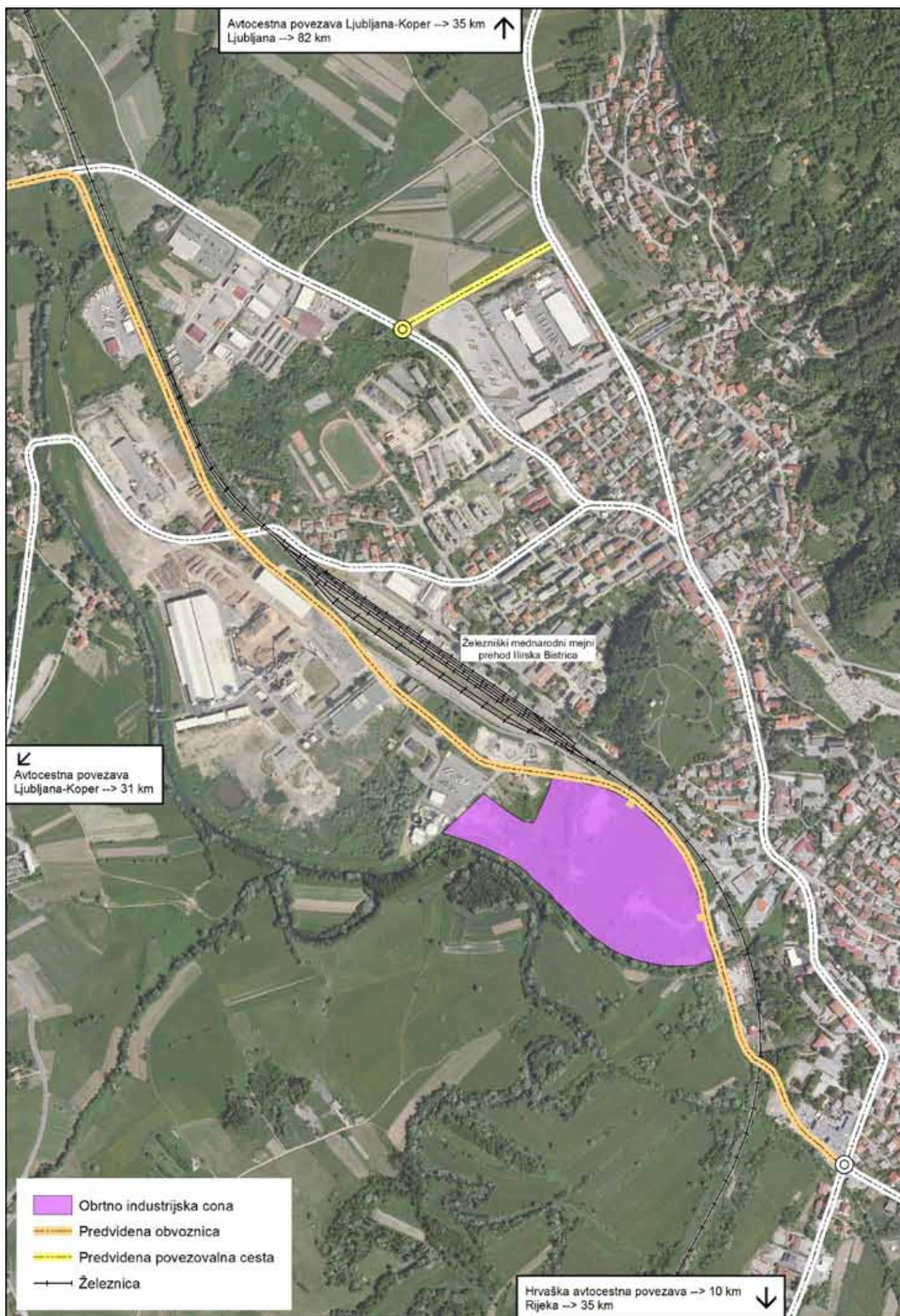
Namen poizvedbenega vabila je pridobitev ponudb potencialnih vlagateljev, ki so pripravljeni investirati v nakup zemljišč v OIC. Na podlagi prispelih ponudb bo občina pripravila predloge parcelacije in tako najbolje izkoristila obstoječi prostor.

Vabimo vse potencialne investitorje, da svoje namere, potrebe in pričakovanja pisno sporočijo najkasneje do 31. 1. 2012 na naslov: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška c. 14, 6250 Il. Bistrica.

Ponudba naj vsebuje: naslov ponudnika, (predvideno) dejavnost ter velikost in lokacijo potrebnega prostora za nakup.

Za več informacij lahko pokličete na tel. 05/71-12-320 (Dragica Kastelic Boštjančič), 05/71-12-305 (Mitja Božič) ali pa vprašanja posredujete po e-mailu: obcina.ilirska-bistrica@ilirskabistrica.si.

JAVNA RAZGRNITEV OPPN ZA STANOVANJSKO NASELJE "TOK" V ILIRSKI BISTRICI

Na podlagi 50., in 60. člena Zakona o prostorskem načrtovanju - ZPNačrt (Uradni list RS, št. 33/07, 108/09) in 34. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave PN, št. 18/95, 18/97, 30/98 in Uradni list RS, št. 31/99, Uradne objave časopisa Snežnik, št.4, 30.6.2006) župan Občine Ilirska Bistrica objavlja

JAVNO NAZNANILO

o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka Občinskega podrobnega prostorskega načrta za STANOVANJSKO NASELJE „TOK“

I.

Župan Občine Ilirska Bistrica naznanja javno razgrnitev dopolnjenega osnutka Občinskega podrobnega prostorskega načrta za stanovanjsko naselje „TOK“, ki ga je pod št. 548-07 izdelal načrtovalec Studio3 d.o.o. Ajdovščina.

II.

Gradivo iz prve točke bo od torka, 10. 1. 2012, do vključno petka, 10. 2. 2012, javno razgrnjeno:

- v avli Doma na Vidmu, Gregorčičeva 2, 6250 Ilirska Bistrica – med delavniki med 8:00 in 19:00 uro
- na spletni strani občine Ilirska Bistrica www.ilirska-bistrica.si;
- v pisarni št. 9 in 10 na sedežu Občine Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica.

III.

Javna obravnava bo v sredo, 25.1. 2012 ob 16:00 uri, v Domu na Vidmu, Gregorčičeva 2, 6250 Ilirska Bistrica.

IV.

V času javne razgrnitve in javne obravnave ima javnost pravico dajati pripombe in predloge na dopolnjen osnutek prostorskega akta. Pripombe in predlogi se lahko do vključno 10.2.2012 podajo pisno na mestu javne razgrnitve kot zapis v zvezek pripomb in predlogov, lahko se pošljejo na naslov Občine Ilirska Bistrica, Oddelek za gospodarsko infrastrukturo, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica, ali na elektronski naslov obcina.ilirska-bistrica@ilirska-bistrica.si, pri čemer se v rubriki "zadeva" navedejo ključne besede "OPPN TOK".

Šteje se, da je pri dajanju pripomb in predlogov z navedbo imena in priimka ali drugih osebnih podatkov dan pristanek za objavo teh podatkov v stališču do predlogov in pripomb, ki bo objavljeno na krajevno običajen način in v svetovnem spletu. Osebe, ki ne želijo, da se v stališču objavijo njihova imena in priimki ali drugi osebni podatki, morajo to posebej navesti.

Ilirska Bistrica, 03.01.2012
Številka: 3505-1/2006

Župan
Občine Ilirska Bistrica
Emil Rojc, l.r.

Opis prostorskih ureditev

Občinski podrobni prostorski načrt za stanovanjsko naselje »Tok« v Ilirski Bistrici (v nadaljevanju OPPN) ureja območje opuščene industrijskega kompleksa nekdanje Tovarne organskih kislin. Velikost območja znaša 4,3 ha. Območje obsega površino, omejeno z Vojkovim drevoredom, Ulico Toneta Tomšiča, Gregorčičevo cesto in Hribom svobode (Brinškov hrib).

Namen OPPN je:

- ureditev degradiranega urbanega območja kompleksa opuščenih proizvodnih objektov,
- zagotovitev prostorskih možnosti za načrtovane programske sklope,
- ureditev povezav s širšim urbanim prostorom,
- ureditev notranjega infrastrukturnega omrežja.

Načrtovan program v območju OPPN:

- otroški vrtec,
- stanovanjski objekti,
- pisarniški objekt,
- objekt mlekarne.

Otroški vrtec je dimenzioniran za 14 oddelkov, kar pomeni možnost sprejema 300 otrok. Lokacija vrtca v tem območju pomeni rezervat za ta namen. Izbrana je najbolj osončena in hkrati najbolj mirna površina v območju. Načrtuje se pritlična stavba z ustrezno površino zunanjih igrišč. Vse zunanje površine kjer se gibljejo otroci so ločene od prometnih površin. Površina območja namenjenega vrtcu znaša 9 200 m². Površina ograjenih zelenih igralnih površin je 4 700 m².

Stanovanjski objekti so zasnovani kot "vila bloki", torej manjši večstanovanjski objekti v zelenem okolju.

Število stanovanj na objekt je 8, torej skupaj 40 novih stanovanj v celotnem območju. Natančna zakoličba objektov ni določena, določene pa so omejitve glede največjih dimenzij objektov, odmikov in zagotovitve zelenih površin. Dopušča se sodobno oblikovanje vendar ob upoštevanju enotnega koncepta za vse stanovanjske objekte v območju. Višina objektov je omejena na največ dve nadstropji oziroma eno nadstropje z mansardo. Zunanje površine se v manjši meri nameni parkiranju osebnih vozil stanovalcev v območju. Na njih se uredijo pešpoti, površine za otroška igrala, ploščadi za druženje ostalih prebivalcev in predvsem urejene zelene površine. Na strmih pobočnih delih se ohranja in vzdržuje obstoječa vegetacija. 90 % potrebnih parkirnih površin se zagotovi znotraj objektov (klet, pritličje).

Kot pisarniški objekt se ohrani obstoječa upravna stavba. Dovoljuje se gradnja novega objekta v okviru gradbenih meja vendar samo za mirno poslovno dejavnost. Načrtuje se ureditev javnih parkirnih površin.

Objekt stare mlekarne se je uvrstil v register kulturne dediščine. Objekt se ohrani, odstranijo se recentne prizidave, ki niso predmet varovanja kulturne dediščine. Del objekta se nameni rekonstrukciji programa mlekarne predvsem v izobraževalne ali promocijske namene. Preostali del objekta se nameni ureditvi prostorov družbene infrastrukture. Uredi se potrebno število parkirnih mest za dejavnosti in za potrebe javnega parkiranja širšega območja.

Izvede so celotna nova gospodarska javna infrastruktura območja in se naveže na obstoječo v okolici. Glavni prometni priključek je predviden na Vojkov drevored, priključek na Ulico Toneta Tomšiča je drugotnega pomena. Služi predvsem kot krožna pot pri dovozu otrok v vrtec in za potrebe intervencije. Načrtovano notranje krožišče je minimalnih dimenzij in služi predvsem za umirjanje (in usmerjanje) prometa. Vzdlž obeh obodnih cest se rezervira površina za kolesarsko stezo. Notranje in obodne ulice se opremijo z drevoredi. Potrebna bo postavitev nove transformatorske postaje in novega priključnega elektroenergetskega omrežja. Načrtuje se

ločen kanalizacijski sistem meteorne in fekalne kanalizacije z rekonstrukcijo obstoječega kolektorja kanalizacijskih voda, ki preči območje.

Območje se opremi s hidrantnim omrežjem in vodovodom pitne vode. Objekti v območju se opremijo s priključkom na zemeljski plin.

Zainteresirano javnost vabimo, da podate svoje pripombe in predloge na dopolnjen osnutek OPPN za stanovanjsko naselje Tok v času javne razgrnitve, ki bo od 10.1.2012 do 10.2.2012 in javne obravnave 25.1.2012 v Domu na Vidmu. III

LEGENDA:

območje OPPN

objekti izven območja OPPN

primer pozidave

obstoječi objekti, ki se ohranijo

obstoječi objekt, ki se lahko začasno ohrani

regulacijska linija - meja med javnim in zasebnim

gradbena meja - območje pozidave

P+2 največja etažnost (pritličje+2 nadstropji (mansarda))

18m odmik gradbene meje oz. regulacijske linije

18m mere elementov ureditve

parkirne površine

zelene površine

urejena gozdna površina

ograjene površine vrtca

kolesarska steza

površine za pešce

ekološki otok

zabojnik za komunalne odpadke

drevored

vhod

Intervencijski dovoz

meja in oznaka prostorske enote

pe1

8. SEJA OBČINSKEGA SVETA

V notranjsko kraško ali južno Primorsko razvojno regijo?

Župan **Emil Rojc** je na seji svetnike seznanil z informacijo, da se bodo morali na eni od prihodnjih sej odločiti, ali se bo Občina Ilirska Bistrica v naslednji finančni perspektivi priključila k južni Primorski ali pa bo ostala v notranjsko-kraški (NK) razvojni regiji. Kot je pojasnil župan, sta obe regiji pripravljeni sprejeti ilirskobistriško občino, razlika pa je v višini sredstev, ki bi jih lahko občina črpala v eni ali drugi regiji. Kot je pojasnil **Boštjan Požar** iz RRA Notranjsko-kraške regije, Občini Ilirska Bistrica v sedanji finančni perspektivi znotraj NK regije pripada slaba tretjina od skupnih 23 milijonov evrov, kar pomeni da je v sedmih letih počrpala približno 6,5 milijona evrov. »Če bi v naslednji finančni perspektivi prestopili v obalno-kraško regijo, ki je bolj razvita, bi verjetno izgubili 1,5 milijona evrov, vendar pa je to zelo težko napovedati, ker je delitev sredstev znotraj posameznih programov odvisna tudi od pogajanj. Negativno posledico prestopa bi lahko občutila tudi podjetja, ki bi se prijavljala na razpise in bi zaradi pripadnosti bolj razviti regiji dobila manj točk,« je pojasnil Požar.

Da bo sredstev gotovo manj, je potrdil tudi **Giuliano Nemanik**, direktor Regionalnega razvojnega centra Koper (RRA Južna Primorska). »Predvidevamo, da bo približno 20 odstotkov manj sredstev, natančno pa se ne da izračunati. Odločitev je vaša. Res pa je, da ste bili že od samega začetka tudi pri nas, čeprav spadate v NK statistično regijo,« je povedal. Ne glede na pripadnost določeni regiji pa bo sodelovanje med občinami na različnih področjih ostalo. Tako na primer ilirskobistriška občina sodeluje z notranjsko-kraškimi občinami v projektu Zeleni kras, z obalno-kraškimi pa v projektu oskrbe Obale s pitno vodo. Glede na to, da je bil pred leti v občini že izveden referendum, na katerem se je velika večina občanov (95 %) opredelila za priključitev k južno-primorski regiji, je nekaj svetnikov menilo, da bi tudi sedaj morali upoštevati to voljo občanov in se pridružiti južni Primorski razvojni regiji. Nov zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki se mora uveljaviti do marca 2012, prinaša tudi to novost, da bodo razvojni svet regije sestavljali poleg županov še gospodarstveniki in nevladne organizacije, ki bodo po novem odločali o delitvi sredstev in drugih razvojnih vprašanjih, kar bo prineslo tudi večja nesoglasja.

Občina bo povečala lastniški delež v invalidskem podjetju Ipil

Župan je svetnike seznanil z informacijo, da bo invalidsko podjetje Ipil, katerega večinska lastnica je družba TIB Transport, v kratkem na prodaj. Transport, ki se je znašel v finančnih težavah, naj bi na zahtevo bank moral prodati svoje premoženje, med katerim je tudi podjetje Ipil. Poleg Transporta imajo po 1,5 % lastniški delež v Ipilu še Občina Ilirska Bistrica, Plama-Pur d.d., Izoterm-Plama d.d., Termoplasti-Plama d.d. in Komunala Il. Bistrica.

Kot je pojasnil župan, je poslovanje Ipila na račun tega, ker zaposluje določen delež invalidov, cenejše in privlačno za potencialne kupce, med katerimi naj bi bilo tudi podjetje Komus iz Postojne. Župan je prepričan, da bo interes za nakup podjetja velik tudi zaradi poslov iz naslova občine in države. Zaradi

bojazni, da bi nov lastnik po prevzemu podjetja odpustil invalide, je župan predlagal, da bi občina povečala svoj lastniški delež na 30 % in tako ohranila kontrolni delež v podjetju ter preprečila morebitno odpuščanje invalidov. Čeprav uradne ponudbe za nakup na občini še niso prejeli, vložek za povečanje lastniškega deleža ocenjujejo na približno 45.000 evrov. Občinski svetniki so županu podelili soglasje, da se lahko pogaja za povečanje lastniškega deleža občine v podjetju Ipil. Podjetje IPIL d.o.o., ki ga je decembra 1997 ustanovilo sedem družbenikov, mora zaradi ohranjanja statusa invalidskega podjetja po veljavni zakonodaji zaposlovati najmanj 40 % invalidov. Trenutno je v podjetju zaposlenih 70 delavcev, pretežno invalidov. Podjetje izvaja vzdrževanje in čiščenje poslovnih in stanovanjskih objektov, ureja okolico in zelene površine, izvaja hišniška dela, nudi prevoze in selitvene storitve in drugo.

Rebalans proračuna za leto 2011

Občinski svetniki so obravnavali in potrdili tudi o rebalans proračuna za leto 2011, s katerim se načrtovani odhodki iz dobrih 31,3 milijona evrov znižujejo na približno 28,2 milijona evrov, prihodki pa iz 27,8 na 25,2 milijona evrov. Rebalans proračuna je potreben zaradi dodatnih sredstev, ki jih je potrebno zagotoviti za posamezne projekte in nekaterih nenačrtovanih prihodkov. Med drugim so z rebalansom zagotovili dodatna sredstva za obnovo Rozmanove ulice (143.500 evrov), ureditev sejne sobe (40.000 evrov), projekt oskrbe Obale s pitno vodo (85.000 evrov), ureditev Vojkovega drevoreda (40.000 €), nakup hale podjetja Sec (400.000 €) in nakup zemljišč v IC Plama (661.000 €). Spremembe pa so tudi pri prihodkih, ki se povečujejo zaradi dodatnih sredstev (35.000 €), ki jih je PGD Knežak dobilo na razpisu, 761.000 evrov, ki jih je zagotovila direkcija za ceste za ureditev ceste v Podgradu ter dodatnih sredstev iz koncesij za gozdove in dobička Kraških lekarn. Občinski svetniki so sprejeli sklep, s katerim se zaradi neizvršljivosti razveljavili sklepa, sprejeta na 7. seji občinskega sveta: sklep, da občinska uprava pozove svetniške skupine k ponovnemu oblikovanju odborov in sklep, da se po uveljavitvi sprememb Statuta JP komunala Il. Bistrica d.o.o. v nadzorni svet podjetja imenuje še dva člana, in sicer Vinka Božiča in Dejana Bašo.

V nadaljevanju so obravnavali Odlok o koncesiji za opravljanje lokalne gospodarske javne službe dobave, postavitve, vzdrževanja in izvajanja razsvetljave v občini Ilirska Bistrica. Sklenili so, da bo občinska uprava do naslednje seje pripravila še oceno stroškov v primeru, da bi občina sama investirala v obnovo javne razsvetljave in ali bi bilo iz tega naslova mogoče pridobiti kakšna sredstva. Glasovanje o odloku je zato predstavljeno na januarsko sejo.

Občinski svet je sprejel tudi sklep, da družbi Aeroen d.o.o. iz Domžal odda v najem zemljišče nad Koritnicami, na katerem bi podjetje postavilo vetrnice za proizvodnjo električne energije. Občini bi pripadel sorazmerni delež najemnine v višini 45 evrov mesečno. Podjetje mora pred začetkom investicije pridobiti tudi okoljsko poročilo, ki ga potrdi okoljsko ministrstvo, in gradbeno dovoljenje, za katero pa je potrebna tudi sprememba namembnosti zemljišča. Ker je občina trenutno v fazi sprejemanja občinskega prostorskega načrta, bi po ugodnem

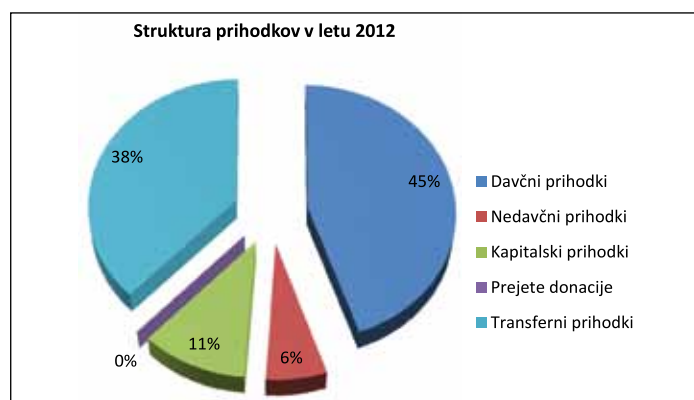
razpletu z gradnjo lahko začeli čez leto dni, če bo podjetje še zainteresirano za investicijo.

Sprejet je bil tudi sklep, da občina agenciji za podjetniško svetovanje in izobraževanje Lampret consulting iz Nove Gorice s 1.10.2012 odda v najem poslovne prostore v objektu nekdanje vojašnice (v bližini objekta Glasbene šole) za opravljanje izobraževalne dejavnosti. Kot je pojasnil župan,

bi podjetje v naslednjem šolskem letu pričelo z izvajanjem ekonomskega višješolskega programa. Če se bo program prijel in se pokaže interes, pa bodo kasneje razmislili tudi o dodatnih programih. Objekt, ki bi ga občina za te potrebe uredila in opremila, pa bi uporabili tudi kot nadomestni prostor za pouk v času izgradnje nove šole v Podgradu, ki je načrtovana v letošnjem letu. III

PRORAČUN OBČINE ZA LETO 2012

Občinski svet je na 9. seji, ki je potekala 22. decembra, obravnaval osnutek proračuna občine za leto 2012. Osnutek proračuna predvideva za dobrih 23 milijonov evrov prihodkov in 25,9 milijona evrov odhodkov.

Presežek odhodkov nad prihodki v višini 2,7 milijona evrov se pokriva s presežkom sredstev iz preteklih let in predvidenim zadolževanjem do največ 2 milijonov evrov.

Večji del (45 %) vseh načrtovanih **prihodkov** in drugih prejemkov predstavljajo davčni prihodki. Nedavčni prihodki so načrtovani v višini 1,4 milijona evrov. Med kapitalskimi prihodki (11 % delež) je načrtovana prodaja počitniške hiše v Njivicah v višini 130.000 evrov in pa sredstva v višini 2,4 milijona evrov od prodaje zemljišč v industrijski coni in v Kosezah ter od prodaje ostalih občinskih zemljišč.

Transferni prihodki so načrtovani v višini dobrih 8,7 milijonov evrov. Od tega predstavljajo sredstva državnega proračuna dobrih 1,6 milijona evrov, in sicer 40.652 evrov za investicije v zdravstveni dom, 130.000 evrov iz MORS za strelišče Bač, sredstva ZFO za infrastrukturo v višini 875.648 evrov, 264.236 evrov iz naslova Društva za razvoj podeželja za vaške domove Jasen, Koseze, Dolnji Zemon in Velika Bukovica, 60.000 evrov za sofinanciranje nakupa gasilskega vozila in 50.374 evrov iz ministrstva za kmetijstvo za gozdne ceste.

Občina načrtuje tudi za 7,1 milijona evrov evropskih sredstev, in sicer za nadaljevanje gradnje širokopasovnega interneta v višini 3,9 milijona evrov, izgradnjo kanalizacije in čistilne naprave Podgrad v višini 1,4 milijona evrov in KČN Knežak v višini 1,2 milijona evrov. Načrtovana so tudi sredstva Leader za ureditev dostopne poti na grad Prem, postavitev turistično informativnih tabel in ureditev arheološkega parka Dolnji Zemon.

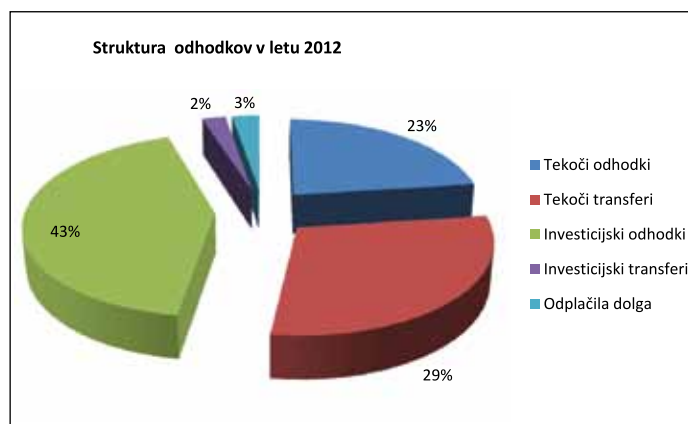
Pri **odhodkih** predstavljajo tekoči odhodki in tekoči transferi 36 % vseh načrtovanih odhodkov oz. 9,3 milijona evrov, investicijski odhodki in transferi pa predstavljajo kar 63 % vseh

odhodkov oz. 16,6 milijona evrov. Za odplačila dolga je predvideno nekaj manj kot 400.000 evrov.

Med transfernimi odhodki, ki predstavljajo slabih 5 milijonov evrov, je največ, dober milijon evrov namenjen za transfere v javne zavode, 46.000 evrov je predvideno za plačilo zdravstvenega zavarovanja brezposelnim, 630.000 evrov za transfere neprofitnim organizacijam.

Investicijski odhodki so v načrtovani v višini dobrih 16,2 milijona evrov ali 62 % vseh predvidenih izdatkov proračuna in se v primerjavi z oceno realizacije za I. 2011 povečujejo za skoraj 9,9 milijona evrov. Povečanje gre v največji meri na račun investicij, katerih izvedba še ni gotova. Za urejanje prometne infrastrukture je načrtovanih 5,5 milijona evrov, med drugim 340.000 € za ureditev industrijskih con, prometna ureditev parkirišča za pošto (181.000 €), krožišče pri Spetiču (216.655 €), nadaljevanje izgradnje širokopasovnega omrežja (3,9 mio €). Nadaljevala se bo tudi gradnja kanalizacije in čistilne naprave v Knežaku, za kar je namenjenih 1,9 milijona evrov, prav toliko je predvideno tudi za ureditev kanalizacije v Podgradu. Za projekt oskrbe s pitno vodo Obale in Krasa je načrtovanih 640.000 €, dober milijon evrov je predviden za nakup zemljišč, 180.000 € za ureditev pokopališča v II. Bistrici, 160.000 € za stanovanjsko gradnjo v Kosezah, dobrih 300.000 € pa za izdelavo občinskega prostorskega načrta. Občina načrtuje tudi ureditev bazena v parku Nade Žagar (50.000 €). V načrtu pa je tudi nekaj adaptacij in novogradenj, in sicer ureditev Doma na Vidmu (150.000 €), izgradnja nove šole v Podgradu (154.000 €), rekonstrukcija montažnega dela vrtca OŠ Podgora (84.000 €), izgradnja novega vrtca v II. Bistrici (30.000 €) in telovadnice oz. večnamenske prostor za OŠ Pregarje (206.000 €).

Celoten proračun je na voljo na občinski spletni strani www.ilirska-bistrica.si. III

PROMOCIJA BRKINSKE SADNE CESTE POVEZALA SADJARJE IN ŠTIRI OBČINE

Z zaključno prireditvijo projekta sodelovanja Promocija brkinske sadne ceste, ki je potekala v 12. decembra na Dujčevi domačiji v Škofljah, so se zaključile aktivnosti tega večletnega projekta. V projektu, ki sta ga vodila LAS Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom iz Il. Bistrice in LAS Krasa in Brkinov iz Sežane, je sodelovalo še osem partnerjev.

Najpomembnejšo vlogo so pri tem zagotovo odigrale vse štiri občine na področju Brkinov: Ilirska Bistrica, Divača, Hrpelje-Kozina in Pivka, katerih predstavniki so se tudi udeležili zaključne prireditve. »Te štiri občine so na ta način končno povezale to področje, ki je upravno razdeljeno, po drugi strani pa predstavlja zaokroženo geografsko celoto. Prav ta razdeljenost je bila večkrat krivec za različne razvojne usmeritve in hitrosti, s projektom Promocija Brkinske sadne ceste (BSC) pa so se našli skupni interesi,« je dejal **Aleš Zidar**, strokovni vodja Društva za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom. Poleg LAS je pomemben prispevek dalo tudi Društvo brkinskih sadjarjev, ki je bilo nosilec in uporabnik večine aktivnosti projekta. V njem so sodelovali še KGZS KGZ Nova Gorica z izvedbo strokovnega dela projekta, Turistično razvojna agencija Autentica z izvedbo Dneva odprtih vrat BSC in Kulturno turistično društvo ŠKANT Tatere z izvedbo Dneva brkinskega jabolka. V okviru projekta so ponatisnili brošuro Brkinska sadna cesta v štirih jezikih –

angleščini, italijanščini, nemščini in hrvaščini, v nakladi 26000 izvodov, kar bo promociji BSC dodalo novo vrednost. V brošuri je predstavljenih 82 ponudnikov na brkinski sadni cesti, dostopna pa je na spletni strani www.sadjarji.si, ki je prav tako prenovljena in kjer bo po novem predstavljena aktualna ponudba na Brkinski sadni cesti.

V Brkinah se s sadjarstvom ukvarja okoli 120 sadjarjev, ki imajo skupaj zasajenih 153 hektarov sadovnjakov, med katerimi prevladujejo jablanovi nasadi – teh je kar 140 hektarov, na njih pa je zasajenih preko 300.000 jablan. Med najpomembnejšimi pridelki, ki jih ponujajo kmetije na Brkinski sadni cesti, velja omeniti jabolčni sok in kis, suho sadje in sadna žganja. Kot je poudaril predsednik Društva brkinskih sadjarjev **Janez Čuček**, so brkinski izdelki postali tudi del državnih protokolarnih daril. **Milena Štolfa** iz LAS Krasa in Brkinov pa je

izpostavila pomen kakovosti pridelkov in izdelkov, ki se iz leta v leto izboljšuje tudi s pomočjo ocenjevanj. To je zelo očitno pri žganjih, predvsem brkinskem slivovcu in kraškem brinjevcu, ki sta zaščiteni z geografskim poreklom.

Poleg izobraževanja ponudnikov z delavnicami o kakovosti in trženju izdelkov ter strokovnimi ekskurzijami z ogledi dobrih praks, so v okviru projekta izpeljali še dve promocijski prireditvi Dan brkinskega jabolka in Dan odprtih vrat BSC, ki so se izkazale kot odlična popestritev dogajanja in odlična promocija BSC, saj jih je obiskalo zelo veliko ljudi. »Že sedaj, po delni evalvaciji projekta, ugotavljamo, da je bil projekt zelo uspešen. Še bolj pa bo BSC zaživela v prihodnjih letih, ko se bodo pokazali dolgoročni cilji projekta – to pa je večja prepoznavnost in obiskanost BSC. Po odzivih in volji vseh sodelujočih se namreč projekt nadaljuje tudi v bodočnosti in to je najpomembnejši dosežek projekta,« je pojasnil Zidar.

Za projekt so odšteli dobrih 70.000 evrov, od tega je 47.000 evrov prispeval Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (LEADER), 12.700 evrov so skupaj prispevale občine, ostalo pa ostali partnerji v projektu.

Zaključno prireditev so s šaljivo igro popestrile članice KTD Urbanščica, za prijetno vzdušje pa je poskrbel glasbeni trio Volk folk. III

Kulturno turistično društvo Škant Tatere

Brkinski sadjarji

AUTENTICA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

PRAZNIČNI DECEMBER PONUDIL PESTRO PALETO DOGODKOV

Otroci so z navdušenjem opazovali živalice in druge figure v pravljicnem mestu

Praznični december so tudi letos popestrile številne prireditve, ki so potekale po različnih prizoriščih v mestu. V nedeljo, 4. decembra, je najmlajše na Placu obiskal in obdaril sv. Miklavž. Številne otroke in njihove starše je pozdravil tudi župan Emil Rojc, ki je prižgal novoletno okrasitev mesta. Miklavževanje, ki ga je pripravilo Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, steg II. Bistrica 1, so obogatili otroški pevski zbori iz OŠ Dragotina Ketteja, OŠ Antona Žnideršiča, OŠ Rudolfa Uko-oviča Podgrad in OŠ Podgora Kuteževu ter skavti s povezovalnim programom in igrico za otroke.

V soboto, 10. decembra, je v parku Nade Žagar zažarela pravljčna dežela, ki je letos še bogatejša, saj se je gozdnim živalicam pridružila tudi sneguljčica s palčki in čisto pravo hišico. Na krajši prireditvi ob prižgu luči v pravljčni deželi je zapel otroški zbor OŠ Antona Žnideršiča, člani bistriškega kluba študentov pa so otrokom zaigrali igrico. Odprtje so popestrile tudi praznične stojnice, na katerih so domača društva in kmetje ponujali izdelke, voščilnice in novoletna darila. Da je pravljčna dežela med otroki zelo priljubljena in dobrodošla popestritev decembrskega dogajanja, je pokazalo veliko število navdušenih otrok in staršev, ki vsakodnevno obiščejo pravljčno mesto.

Do konca leta se je odvilo še kar nekaj prireditev, ki jih je ob finančni podpori Občine Ilirska Bistrica pripravil zunanji izvajalec Franc Poropat, s.p., iz Hrušice v sodelovanju z LAS Društvom za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom, Klubom študentov Ilirska Bistrica in ŠD Bas šport. 16. decembra je na Placu potekal božično novoletni sejem, v zadnjem prazničnem tednu pa so organizatorji pripravili še božični koncert, delavnici izdelovanja okrasov za novoletno jelko na Placu in prehod z lučkami po mestu. Otroke je na Placu obiskal tudi dedek Mraz, praznovanje pa se je zaključilo s silvestrovanjem na Placu, najprej za otroke, kasneje pa še za odrasle, ki ga je tudi letos spremljal bogat ognjemet in nagovor župana. Ob vsem tem je bilo poskrbljeno tudi za mlade, ki so vsako soboto rajali pod ogrevanim šotorom na Žabovici ob zvokih zabavne glasbe. III

Na božično-novoletnem sejmu so obiskovalci izbirali med bogato ponudbo ročnih izdelkov, domačih proizvodov in drugih prazničnih daril

Tudi letos je otroke na Placu obiskal sv. Miklavž

Podjetniški utrip

ASTRA, TURIZEM IN TRGOVINA

Miglana Udovič s.p.
Jelšane 47
6254 Jelšane

Urnik: 8.00-15.00 PO-PE
e-mail: astratur@gmail.com
tel.: 031 779 284
fax: 05 788 61 03

Smo se specializirali za skupinska potovanja doma in v tujino, primerna za šolske skupine učencev, dijakov, študentov, sindikalne skupine podjetij, razna društva in posebej za zahtevne skupine, ki naročajo programe izletov in potovanj "po naročilu" oz. "à la carte". Izbira je med enodnevnimi izleti in 2, 3, 4, 5 in več-dnevnimi potovanji.

Za poslovanje turistične dejavnosti smo si pridobili licenco za organiziranje turističnih potovanj in aranžmajev, kakor tudi licenco za posredovanje le teh.

Odločeni smo posebno pozornost nameniti lokalnemu turizmu, t.i. "in coming" in delati na programih povezovanja lokalnih nosilcev turističnih, gostinskih in kmetijskih uslug, kakor lokalnih in regijskih znamenitosti.

Cilj nam je vstopiti na bližnje trge Istre, Kvarnerja in Tržaškega zaliva ter pospešiti obiske gostov in turistov v naši občini in širši regiji.

V poslovanju trgovine smo uspeli pridobiti ekskluzivni dogovor za poslovanje z podjetjem iz Nove Zelandije s 60-letno tradicijo na svetovnem tržišču dišav, primernih za vsako skrbno negovano gospodinjstvo, penzione, motele, hotele, ki dajo nekaj nase.

Vabljeni, da nas kontaktirate. III

POZIV DOMAČIM GOSPODARSTVENIKOM, PODJETNIKOM IN OBRTNIKOM

k sodelovanju v rubriki »Podjetniški utrip«, ki je namenjena predstavitvi podjetij iz ilirskobistriške občine.

Predstavitvena gradiva vaših podjetij pričakujemo na e-naslovu odmevi@ilirska-bistrica.si.

Na ta naslov se lahko tudi prijavite, če bi želeli predstaviti vašo dejavnost, in pomagali vam bomo pripraviti predstavitev.

Cenjene občanke in občane vabimona strokovno, brezplačno in neodvisno svetovanje v

ENERGETSKO SVETOVALNO PISARNO ILIRSKA BISTRICA

EN SVET
ENERGETSKO SVETOVANJE

po predhodni najavi

v tajništvu občine tel. št. 05/71 12 300

(ob prijavi na obisk opišete teme razgovora).

Pisarna se nahaja v DOMU NA VIDMU, Gregorčičeva 2,
Ilirska Bistrica, in deluje

VSAK TOREK IN PETEK od 17. do 18. ure

Energetska svetovalca **Miran PENKO** in **Samo HRVATIN**

LEPO VABLJENI!

Organizacijski odbor prireditve Pust je pršu 2012

VABI

**pustne skupine vseh vrst in oblik, da se prijavijo
za sodelovanje na prireditvi
»PUST JE PRŠU 2012«**

17. tradicionalna pustna povorka bo v nedeljo, dne 19. februarja 2012, od 14.00 ure dalje, po ulicah Ilirske Bistrice. O poteku, točni uri in lokacijah boste pravočasno obveščeni.

Prijavite se, prosimo, pisno na naslov:

Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica, s pripisom »Prijava Pust je pršu 2012« ali na e-mail: tanja.sajina@ilirska-bistrica.si.

In nam posredujte naslednje podatke:

- ime in naslov pustne skupine,
- število članov skupine,
- kontaktno osebo, telefonsko številko in e-pošto.

Prosimo, prijavite se čim prej. Zadnji rok za prijavo je petek, 10. februar 2012.

Za vse dodatne informacije smo dosegljivi na telefonski številki: 00386 5 71 12 315, 041 307 354 ali na zgornjem e-mailu.

V pričakovanju Vaše prijave Vas lepo pozdravljamo.

Organizacijski odbor prireditve
»Pust je pršu 2012«

SPOMINSKA SLOVESNOST OB 70. OBLETNICI DRUGEGA TRŽAŠKEGA PROCESA

Ob 70. obletnici drugega tržaškega procesa je 17. decembra na Hribu svobode v Ilirski Bistrici ob spomeniku tigrovcem in antifašistom iz domače občine potekala spominska svečanost, ki so jo pod pokroviteljstvom Občine Ilirska Bistrica pripravili Društvo TIGR, območno združenje borcev za vrednote NOB in domače Društvo za krajevno zgodovino in kulturo.

Med številnimi primorskimi rodoljubi, ki so bili obsojeni in usmrčeni po procesih pred posebnim sodiščem za zaščito države, je bil tudi bistriški rojak **Viktor Bobek**, ki je bil obsojen v 2. tržaškem procesu in ustrljen na Opčinah 15. decembra leta 1941. Njegovo ime je poleg devetih drugih žrtev iz Brkinov, doline Reke in Zgornje Pivke (Pinka Tomažiča, Alojza Valenčiča in drugih) vklesano na spomeniku tigrovcem in antifašistom na Hribu svobode, ki je delo kiparja Janeza Lenassija. Kot je na slovesnosti spomnil **Aleksander Ternovec**, predsednik ilirskobistriške območne enote Društva TIGR primorske, pa bomo naslednje leto obeležili 80-letnico osmih v Rimu ustreljenih žrtev, rojakov iz bistriških krajev.

Predsednik Društva TIGR Primorske **Marjan Bevk** je v svojem nagovoru spomnil, da v letošnjem letu obeležujemo kar nekaj zgodovinsko pomembnih obletnic: 20. obletnico osamosvojitve Slovenije, 70-letnico ustanovitve OF in 70. obletnico drugega tržaškega procesa z ustrelitvijo petih rodoljubov na Opčinah. »Umrli so zato, ker so ljubili svojo zemljo, svoj jezik in sanjali o svobodni in priključeni Primorski. Tako Primorsko so nam predali borci osamosvojitvene vojne, še bolj učvrstila pa jo je osamosvojitvena vojna. Velik je bil davek Primorcev v boju za združitev z matičnim narodom,« je dejal Bevk in poudaril, da si je društvo TIGR ob ustanovitvi zadalo nalogo, da bo negovalo rodoljubne tradicije tigrovstva in jih poneslo med mlade rodove, da ne bi utonili v pozabo. »Zgodba o Tigru je zgodba o primorskem rodoljubju. To ni zgodba uradne politike, temveč je zgodba upornega duha primorskih ljudi,« je še poudaril. Goste in udeležence svečanosti je nagovoril tudi župan **Emil Rojč**, ki je obudil

dogodke izpred 70 let, ko je po vsej Primorski potekal antifašistični boj tigrovcev. »Ob vsem tem se lahko vprašamo, kaj se lahko naučimo od teh mladih ljudi, ki so pred 70 leti žrtvovali svoja življenja za ideale. Niso se borili za materialne dobrine. Čutili so pomanjkanje tistega, kar se nam zdi samo po sebi razumljivo. To pa je svoboda, slovenski jezik in možnost preživetja,« je poudaril župan.

Spominske svečanosti, ki so jo z znanimi partizanskimi pesmimi obogatili pevci moškega pevskega zbora Dragotin Kette pod vodstvom Mirka Slosarja in recitator Franc Gombač, so se udeležili tudi veterani vojne za Slovenijo s predsednikom Janezom Ppajerjem. Že pred slovesnostjo pa so predstavniki organizatorjev z delegacijo mladih antifašistov iz Trsta položili cvetje na grob Viktorja Bobka na trnovskem pokopališču in se tako poklonili njegovemu spominu. Svečanosti se je udeležil tudi Bobkov sin **Vojo Bobek** z družino.

Program spominske svečanosti se je nadaljeval v Domu na Vidmu, kjer so udeleženci prisluhnili zanimivemu in izčrpnemu preavanju prof. **Milana Pahorja**, ravnatelja Narodne in študijske knjižnice iz Trsta o pomenu in okoliščinah prvega in drugega tržaškega procesa leta 1930 in 1941. Sledil je še ogled igranega

dokumentarnega filma *Streli v Bazovici*, ki se ga je udeležil tudi scenarist filma **Jadran Strle. III**

Hranite spomin na Viljema Kindlerja?

Turistično društvo Ilirska Bistrica namerava februarja letos pripraviti razstavo ob 100. obletnici rojstva Viljema Kindlerja, ustanovitelja in dolgoletnega tajnika Hortikulturnega društva Vrtnica, ustanovitelja Parka Nade Žagar, oblikovalca in skrbnika mnogih zelenih mestnih površin.

Vse, ki se ga spominjate in doma morda hranite njegovo fotografijo ali starejšo fotografijo parka, zapis o njem in njegovem delu ipd., naprošamo, da gradivo posodite za razstavo. Svoj spomin na moža v lodnu, s klobukom, ali na kak dogodek, povezan z njim, pa lahko tudi zapišete in nam ga pošljete na naslova Milojka. Primc@gmail.com ali Dragica.Jaksetic@delo.si. Fotografije lahko članicam društva dostavite osebno ali na naslov Dragica Jaksetič, p. p. 80, 6250 Ilirska Bistrica.

Vse posojeno gradivo vam bomo vrnili. Vnaprej lepa hvala!

Turistično društvo Ilirska Bistrica

IZVIRNA RAZSTAVA BOŽIČNIH DREVESEC

Praznovanje božiča že stoletja spremlja jo številni običaji, kot so postavljanje jaslic, nabiranje zelenja (bele omele, bršljana ...), prepevanje božičnih pesmi in krašenje božičnih dreves oz. novoletnih jelk. Potem ko so lani v bistrškem Turističnem društvu pripravili zelo odmevno in dobro obiskano razstavo jaslic, so se letos odločili, da pripravijo oblikovalsko razstavo božičnih drevesc oz. novoletnih jelk s poudarkom na okraskih.

Na povabilo se je odzvalo 14 posameznikov, zavodov in društev ter osnovna šola, ki so pripravili in okrasili svoja drevesa in jih postavili na ogled v Hodnikovem mlinu. Obiskovalci so občudovali številne izvirne in tradicionalne okraske, narejene iz cipk, sadja, lesa, papirja in drugih materialov.

Kot je pojasnila **Mateja Kakež**, ki je v okviru študija etnologije pripravila di-

Moderna jelka v izvedbi Aleša Jelinčiča

Božična vejica, okrašena po starih običajih z oreščki, jabolki in medenjaki, ki jo je pripravila Nija Šircelj

plomsko nalogo z naslovom Kako smo delali drevesca nekoč, je sama krasitev

novoletnih smrečič dokaj nova šega. Božična jelka, kot jo poznamo danes, izvira iz Nemčije, kjer se je prvič pojavila v drugi polovici 17. stoletja. Pri nas se je ta običaj pojavil šele po prvi svetovni vojni. »Pred tem pa je bila navada, da so ljudje v svojih domovih obesili smrekove vejice ali drugo zelenje na strop ali nad vrata in jih okrasili s pecivom, barvnim papirjem, krlji, oreščki in podobnim, kar so našli v naravi. Ta običaj krašenja jelk z naravnimi izdelki, kot so piškoti, medenjaki in podobno, se danes ponovno vrača,« je pojasnila.

Za prijetno in čarobno praznično vzdušje ob odprtju razstave so poskrbeli Jasenski pevci pod vodstvom Saše Boštjančiča, ki so zapeli nekaj božičnih pesmi. III

*Vse želje, ki letos se niso izpolnile,
vse sanje, ki niso sadu obrodile,
v novem naj letu dobijo polet,
naj čimprej izpolni se njihov obet!*

*Srečno
v letu 2012*

vam želi

kolektiv Knjižnice Makse Samsa.

Moto klub **FEISTRITZ** vošči vsem motoristom ter občanom sreče in zdravja v novem letu 2012.

Želimo Vam srečno vožnjo in mnogo varno prevoženih kilometrov.

Happy
new year 2012

INTERVENCIJE GASILCEV PGD ILIRSKA BISTRICA V LETU 2011

Gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Ilirska Bistrica smo v obdobju od 1. 1. 2011 do 16. 12. 2011 opravili 95 intervencij. Število posameznih intervencij je razvidno iz spodnje tabele.

Vrsta intervencije	Število intervencij
Gašenje požarov	47
Tehnična in druga pomoč	16
Onesnaženje z nevarno snovjo	6
Prometna nesreča	18
Pomoč reševalcem NMP	7
Nesreča na/v vodi	1
Skupaj	95

Največkrat smo posredovali pri gašenju požarov v naravnem okolju. Sodelovali smo pri gašenju štirih večjih požarov v naravnem okolju. V mesecu marcu smo sodelovali pri gašenju dveh velikih požarov na vojaškem poligonu Bač. Dvakrat pa smo pomagali pri gašenju gozdnih požarov ob železniški progi v občini Hrpelje-Kozina.

Največ gasilcev, kar 21, je sodelovalo 17. 7. 2011 pri iskanju pogrešanega plavalca na jezeru Mola. Na vseh intervencijah je sodelovalo 612 gasilcev, ki so skupaj opravili 1150 delovnih ur.

Najtežje intervencije so posredovanja gasilcev pri prometnih nesrečah, katere zahtevajo veliko teoretičnega, praktičnega in strokovnega znanja gasilcev. V letu 2011 smo 18-krat nudili našo pomoč pri reševanju pri prometnih nesrečah. V prometnih nesrečah se je poškodovalo 20 udeležencev. Iz zvite pločevine smo s tehničnim posegom rešili 6 ljudi, od tega 5 živih, 1 osebi pa ob našem prihodu žal ni bilo več pomoči.

Poudaril bi zelo dobro sodelovanje z reševalci nujne medicinske pomoči Zdrav-

stvenega doma Ilirska Bistrica, s katerimi se dnevno srečujemo pri reševanju človeških življenj, vajah in usposabljanjih.

Razveseljiv je podatek, da ob posredovanjih ni prišlo do večjih poškodb gasilcev. Ogromno škode pa je nastalo na gasilski tehniki in osebni zaščitni opremi gasilcev.

Bistriški gasilci vam želimo srečno, zdravo, predvsem pa varno novo leto 2012. Z gasilskim pozdravom »Na pomoč!«
III Matej Ličan, poveljnik PGD Ilirska Bistrica

V OBNOVLJENEM RIBNIKU ŽE PLAVAJO KRAPI

Ribnik v Kindlerjevem parku, ki te dni dobiva povsem novo podobo, je bogatejši za okrog 25 krapov, težkih od dva do štiri kilograme, ki jih je priskrbel Ribiška družina Bistrica, ki sodeluje pri obnovi ribnika. Kot je povedal gospodar ribiške družine **Denis Iskra**, bodo v naslednjih mesecih vložili še štiri druge vrste rib, ki so primerne za stoječe vode. Ribnik v Kindlerjevem parku so ob začetku urejanja parka namreč izpraznili in očistili, delavci podjetja Euro MB, ki izvaja obnovitvena dela, pa so na novo postavili betonske mostičke čez ribnik, uredili so tudi nove poti, ki vodijo skozi park, obnovili kamnit vodnjak ob vhodu v park in postavili igralo za otroke. V drugi fazi urejanja parka Občina Il. Bistrica načrtuje še postavitev klopi in razsvetljave ter ureditev območja bazena. **III**

RADIOAMATERJI PREIZKUSILI DELOVANJE RADIJSKIH ZVEZ V PRIMERU VEČJIH NESREČ

Osrednjo Slovenijo je 10. decembra ob 13.30 prizadel močan potres večjih razsežnosti, v katerem je bilo porušenih 10.000 zgradb, 25.000 težko poškodovanih, brez strehe nad glavo pa je ostalo okoli 50.000 ljudi. Ilirsko Bistrico je prizadel potres 7. stopnje, zrušile so se nekatere starejše stavbe v Brkinih in v mestu. 30 ljudi je bilo lažje, 20 pa težje ranjenih. Zrušila se je tudi večja stavba, v kateri je bilo 14 oseb, ki so jih evakuirali v telovadnico pri OŠ Dragotina Ketteja. Večji del Slovenije je zaradi potresa ostal brez električne energije, motena je bila oskrba s pitno vodo in zemeljskim plinom, izpadlo je tudi javno telekomunikacijsko omrežje, zaradi česar je bilo moteno delo regijskih centrov za obveščanje v Ljubljani, Postojni in Kranju. Motena je bila tudi komunikacija republiškega centra za obveščanje in regijskih štabov civilne zaščite, občani pa niso mogli poklicati pomoč na številko za klic v sili – 112. Radioamaterji – operaterji so zato takoj aktivirali omrežje ARON (amatersko radijsko omrežje za nevarnost) in pričeli zbirati informacije o poškodovanih osebah ter objektih. To je scenarij vaje ARON, ki se je 10. decembra 2011 med 13.30 in 15.30 odvijala na celotnem območju Slovenije. Vajo je vodila republiška ekipa radioamaterjev, sodelovali pa so tudi vodje občinskih in regijskih enot. Namen vaje ARON je bil preveriti delovanje radioamaterskih zvez v izrednih razmerah v primeru elementarnih nesreč in drugih nevarnosti, ugotavljanje dejanske po-

trebe sistema zaščite in reševanja po radioamaterskih zvezah in preverjanje možnosti vzpostavitve zveze z radioamaterji iz drugih držav.

»Radioamaterstvo je pravzaprav hobi, če pa pride do situacije, ko odpovedo internet, telefonske in druge komunikacijske povezave, stopimo v akcijo radioamaterji in preko radijskih zvez vzpostavimo povezavo z regijskim oz. republiškim centrom za obveščanje. Take vaje, ko je bila ta, so zelo dobrodošle, saj na dejanskem primeru preizkusimo možnosti in delovanje zvez. V vajo smo se tokrat vključili z vsemi razpoložljivimi povezavami,« je povedal predsednik radiokluba Snežnik **Leon Stanič**. Bistriški radioamaterski klub je z jamarji, gasilci, taborniki, gorskimi reševalci

in podobnimi društvi vključen v sistem civilne zaščite in reševanja. Radioklub Snežnik, ki bo kmalu praznoval 50-letnico delovanja (ustanovljen je bil leta 1964), šteje okrog 40 članov, od tega jih je 25 usposobljenih za delo na radijskih postajah. Radioklub, ki ima svoje prostore v nekdanji vojašnici, je opremljen z digitalno, kratkovalovno in lokalno UKV-radijsko postajo, ki so povezane z repetitorjema na Starodu in Karlovici nad Pregarjami. V primeru zelo slabe povezave pa jim ostane še telegrafska zveza, ki deluje preko morseja. Svoje prostore imajo tudi v koči na Snežniku, kjer so postavili stolp z anteno. Tu večkrat izvajajo razna mednarodna tekmovanja, na katerih so dosegli odlične rezultate. III

PLANINSKE NOVICE IN ZAPISI O BOGATI JESENI

Kaj je novega pri planincih, me vprašajo? Nič novega. Ves čas se dogaja. In pravijo, če ne napišeš, se ni zgodilo. Konec septembra smo uspešno zamenjali najemnike na Sviščakih. Nova najemnica je **Jadranka Čosić**, večletna učiteljica na Pregarjah in uspešna mentorica planinske skupine. Z možem **Milanom** sta sprejela precejšen izziv. »Otroci so zrasli in čutiva, da sva še dovolj mlada za tako odločitev,« sta rekla. Želimo jima srečno gospodarjenje s planinskim domom, da bi ostalo prijazno stičišče pod Snežnikom, dom, kjer bi se vsi radi

ustavljali, kramljali in kaj dobrega, domačega pojedli in popili. Lepo vabljeni! Naslednji dogodek sta organizirala **Janja** in **Slavko Škobrne**, priljubljena najemnika koč na Snežniku. Na dvodnevni izlet na Veliko Raduho (2062 m) sta popeljala 42 udeležencev s skupnim imenovalcem – so ljubitelji Snežnika z bistrške in loške strani. Prespali smo v prijazni koči na Loki. Kar nekaj čudežev smo doživeli. Prvi: srečno smo se pripeljali na izhodišče. Dolžina avtobusa in ozki ovinki na nekaterih mestih niso bili usklajeni. Čestitke in hvala vozniku Boštjanu. Drugi:

na vrh Raduhe smo prispeli v megli. A je v istem hipu zapihalo. Za nekaj trenutkov je odgnalo megleno kopreno, tako da smo zagledali bližje vrhove Olševe, Pece, Uršlje gore, osamele domačije in prelep koroški svet pod nami. Tretji – ni bil čudež, a se redko zgodi in je lepo: v koči smo spet vsi veselo plesali. Četrti: naslednji dan smo doživeli lepote podzemnega sveta Snežne jame pod Raduho. Jama je najvišje ležeča turistična jama z ledenimi in kamnitimi kapniki in nosi več svetovnih rekordov. Menim, da je Slovencem premalo poznana.

Darko Mohar, vodja planinske skupine slovenskega društva Bazovica z Reke (so člani PD Snežnik), nas je povabil na naslednji izlet. Iz Lovranske Drage smo se povzpeli na Babin grob. Glej zapis na <http://www.gore-ljudje.net/novosti/71490/>. Vedno me vznemiri pogled z gorskih višav na morje. Tokrat smo izpod Učke, z višine 1012 m spremljali valove, ki so butali ob obalo. Gre za neokrnjeno, zavarovano področje. Prečili smo velike strmine, hudourniške grape, kjer si ob zimskih in spomladanskih nalivih pot v dolino utirajo številne brzice, ki preskakujejo strmine kot mogočni slapovi v strme kanjone. Darko vedno poskrbi, da se imamo lepo. Zaključili smo v *konobi*, se okrepčali, analizirali turo in zastavili nove cilje.

Dejavni so bili tudi naši GRS-jevci. Opravili so učno delavnico iz prve pomoči, ki jo je vodila Reševalna ekipa zdravstvenega doma Ilirska Bistrica. Nadaljevali so z raziskovanjem manj znanih poti in kotičkov v divjem svetu okoli Snežnika. »Tokrat je naš cilj pot, ne vrh,« nas je poučil Marko Lučič, vodnik PZS, gorski reševalec, ki se znajde na že zaraslih stezicah, pozna naravne pojave in stare zgodbe ter zgodovino okoli naše osamele gore.

Letošnja jesen je bila radodarna z lepim vremenom. Mladinski odsek je uvedel novo akcijo, ki je poživila udeležbo mladih na planinskih izletih. Poimenovali smo jo »Mlad bistrški planinc«. Z mikavnimi nagradami smo pritegnili že preko 100 učencev iz vse občine. Peljali smo jih na hrib nad Pivko, na Primoža, na Krim in na že tradicionalni nočni pohod na Drago. Imamo

se izvrstno. Spremljajo nas naši mladi in izkušeni vodniki PZS, vedno poskrbimo za vsebino, da otroci kar najbolj spoznajo kraje, po katerih hodijo in poskrbimo za mala sladka in druga presečnečenja za vsa čutila ...

Smo prostovoljci in planinstvo nam pomeni način življenja! **III Darinka Dekleva, predsednica PD Snežnik Ilirska Bistrica**

OSMINKA NAVDUŠILA NA HUMANITARNEM KONCERTU

Polna dvorana Doma na Vidmu je v nedeljo, 11. decembra, uživala v predprazničnem humanitarnem koncertu ansambla **Osminka**. Koncert je minil v prijetnem in sproščenem vzdušju. Koncert je odprl bivši harmonikaš Osminke David Dovgan z video klicem iz daljne Avstralije, v nadaljevanju pa so vlogo

napovedovalcev odlično odigrali kar sami osminkarji in ostali glasbeni gostje. Osminka je v goste povabila tudi **otroški pevski zbor Zvonček** pod vodstvom Anije Janežič, **skupino Slainte ol' Friend**, ki je navdušila s priredbami tradicionalnih irskih pesmi, **Trio Turn** je koncert popestril z zimzelenimi uspešnicami in

zabavnimi vložki, **Doris Maljevac** pa je na prečni flavti skupaj z Osminko igrala pesem »Ker se zemlja vrti«. Seveda pa so bili glavne zvezde večera ansambel Osminka. Zopet so navdušili z narodnozabavnim in zabavnim repertoarjem. Predstavili so priredbo Snežnikovke »Na Morski peščini«, s pesmijo »V dolini tihi« so se poklonili spominu na pokojnega Lojzeta Slaka, pevka Anija je prikazala svoje jodlarske sposobnosti, premierno pa se je v vlogi vokalista predstavil tudi njihov bobnar Miha Ziccardi. Zbrano občinstvo si je v zaključku koncerta z bučnim aplavzom prislužilo še nekaj dodatnih pesmi, po zaključku prireditve pa so osminkarji pripravili še pogostitev za zbrano občinstvo. Izkupiček od prodanih vstopnic je ansambel podaril v dobrodelne namene, in sicer za dobrodelno akcijo, s katero Društvo prijateljev mladine Ilirska Bistrica in skupina Nove ideje za razvoj območja Ilirske Bistrice zbirata sredstva za nakup dvigala za sedemletnega Žigo Kreblja, učenca drugega razreda Osnovne šole Antona Žnideršiča. **III www.ilirskabistrica.si**

DEDEK MRAZ OBISKAL ČLANE DRUŠTVA SOŽITJE

Mesec december nam postreže z marsikaterim veselim trenutkom, zato mi čudno, da mu pravimo tudi "veseli december". Še posebej ga zaznamujejo dogodki, katerih se veselijo še posebej mladi, saj jih v tem mesecu obiščejo in jih tudi nagradijo za njihovo pridnost trije dobri možje: sv. Miklavž, Božiček ali Dedek mraz.

Dedek mraz je te dni že posebej utrujen od dolge poti, saj mu je kljub pomanjkanju snega uspelo priti v marsikatero mesto in vas, da se je spomnil in obdaril pridne otroke. Med božičnimi prazniki si bo prav gotovo vzel malo počitka saj takrat prepusti delo svojemu prijatelju Božičku. V Društvu Sožitje smo bili člani in varovanci še posebej veseli, ker nas je v petek, 9. 12. 2011, obiskal v gostišču Grill Danilo kar sredi kulturnega programa. Boris Frankovič predsednik Društva Sožitje je sklical skupno redno pred novoletno srečanje staršev, skrbnikov in varovancev. Kot se za tako srečanje spodobi, je uvodoma prisotne seznanil z opravljenim delom med letom. Vesel je bil ugotovitve, da je društvo delalo dobro. Ob strokovni podpori Darje Grilj in veliko vloženega truda požrtvovalnih prostovoljk, je društvu Sožitje uspelo realizirati celoten zastavljeni program kljub izredno slabi finančni dotaciji. Z velikim veseljem se je zahvalil vsem donatorjem za vsak evro, naj si bo v finančni ali materialni obliki, medtem ko

so bile prostovoljke deležne pohvale in zahvale za njihov vsestranski prispevek k boljšemu počutju vseh varovancev. Bogat kulturni program so prispevali varovanci VDC pod strokovnim vodstvom njihovih delavnih terapevtov. Po lepo odigrani krajši igri Klinika brez upanja igralske skupine Šajtrga so bili nastopajoči nagajeni z bučnim aplavzom. Prispevek h kulturnemu programu so dodali še posamezni člani društva z Darinko Žbogar, Jeleno Šardi, Ankico Udovič, Vojko Pirihi in Cveto Prosen. Kot bi bil priča celotnemu dogodku, je takoj po kulturnem programu stopil med varovance Dedek mraz, to pa samo zato,

ker so bili resnično pridni. Ugotovili smo, da je že resnično star, saj mu je pri delitvi daril morala pomagati Darja Grilj. Po obdaritvi vseh varovancev še eno skupno fotografiranje in že se je poslovil. »Srečno pot, dedek Mraz in ne pozabi na nas tudi prihodnje leto!« so bili v želji enotni vsi obdarjeni varovanci.

Ob zaključku se je predsednik društva Sožitje Boris Frankovič zahvalil vsem, ki so kakorkoli med letom pomagali soustvarjati uspeh društva, in voščil ob bližajočih božično novoletnih praznikih vsem članicam in članom Društva Sožitje ter občankam in občanom Občine Ilirska Bistrica. **III Društvo Sožitje Il. Bistrica**

UPORABNIKI VDC NA OGLED POSTAVILI SVOJE IZDELKE

Varovanci ilirskobistriške enote Varstveno delovnega centra Koper so na ogled postavili številne izdelke, ki nastajajo pod njihovimi spretnimi prsti v okviru zaposlitvenih programov. V šivalnici so ustvarjali čudovite blazine, prijemalke in podobno, v papirni delavnici so izdelali darilno embalažo in vezene čestitke, v keramični delavnici so nastali različni mozaiki in keramične posodice, v lesni pladnje in okvirje za slike, v likovni pa so se posvetili risanju akrilov na platnu, za katere so sami izdelali tudi okvirje. Vsi izdelki so tudi na prodaj.

Obiskovalce sta ob odprtju razstave pozdravili direktorica VDC Koper **Andreja Jurca** in vodja bistriške enote **Sonja Munih**. Za veselo vzdušje je poskrbela dramska skupina Šajtrga s šaljivo igro Klinika brez upanja, svoje nove pesmi pa je predstavila uporabnica centra **Alenka Hrabar**. **III**

URADNE OBJAVE

OBČINE ILIRSKA BISTRICA

št. 4 II leto 4
Ilirska Bistrica,
03. 01. 2012

Občinski svet Občine Ilirska Bistrica je na podlagi 16. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave PN št. 18/95, 18/97, 30/98, 4/08, Uradni list RS št. 31/99 in Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4, 30.6.2006) in na predlog sklepa Odbora za stavbna zemljišča stanovanja in poslovne prostore, sprejetega na 6. seji z dne 29.11.2011, na svoji 8. seji dne 1.12.2011 sprejel naslednji

SKLEP

I.

Zemljišče parc. št. 1953/6 – cesta v izmeri 242 m² k.o. 2579 Podgrad, se izloči iz javnega dobra in se pri njem vpiše lastninska pravica na Občino Ilirska Bistrica.

II.

Sklep stopi v veljavo osmi dan po objavi v Uradnih objavah Občine Ilirska Bistrica v glasilu Bistriški odmevi.

Številka: 371-90/2011

Datum: 1.12.2011

Župan
Občine Ilirska Bistrica
Emil Rojc

Na podlagi 11. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč Občine Ilirska Bistrica (Ur. objave PN, št. 14/93 in Ur. list RS, št. 21/01, Ur. objave Snežnik, št. 5/2004) in na podlagi 16. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave PN, št. 18/95, 18/97, 30/98, Uradni list RS, št. 31/99 in Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4, 30.6.2006, Uradne objave Bistriški odmevi, št. 5/10) je Občinski svet Občine Ilirska Bistrica na predlog Odbora za stavbna zemljišča, stanovanja in poslovne prostore sprejetega na 6. seji z dne 29.11.2011, na 8. seji dne 01.12.2011, sprejel naslednji

SKLEP

I.

Vrednost točke za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Ilirska Bistrica se za leto 2012 poveča za indes cen življenjskih potrebščin september 2011 v primerjavi s septembrom 2010, ki znaša 102,1.

I.

Vrednost točke za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Il. Bistrica znaša v letu 2012:

- za fizične osebe EUR 0,00161
- za pravne osebe EUR 0,00141

III.

Ta sklep se objavi v Uradnih objavah Občine Ilirska Bistrica v glasilu Bistriški odmevi in se uporablja od 1. 1. 2012.

Številka: 422-277/2011

Datum: 01.12.2011

Župan
Občine Ilirska Bistrica:
Emil Rojc l.r.

SV. MIKLAVŽ V ILIRSKI BISTRICI

Skavti iz Ilirske Bistrice v letošnjem letu obeležujemo 20. obletnico delovanja stega Ilirska Bistrica 1. Skoraj toliko časa pa vsak december poskrbimo tudi za prihod prvega izmed treh dobrih mož, svetega Miklavža. Letos smo organizirali kar štiri miklavževanja, saj smo želeli, da mož, ki simbolizira dobra dejanja in skromne darove, doseže čim večji krog bistričanov.

V soboto, 3. 12. 2011, je sv. Miklavž po lepo odigrani igrici, ki so jo pripravili mladi skavti in članici pevskega zbora Zvonček, obiskal in obdaril otroke v župnijski dvorani. V nedeljo, 4. 12. 2011, smo skavti organizirali Miklavževanje na Placu, ki je z udeležbo otrok in njihovih staršev preseglo vsa naša pričakovanja. Poleg igrice za otroke in prihoda sv. Miklavža s spremstvom so nastopili tudi štirje otroški pevski zbori iz osnovnih šol (OŠ Dragotina Ketteja, OŠ Antona Žnideršiča, OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad in OŠ Podgora Kuteževu). Naš župan pa je s slovesnim prižigom lučk poskrbel za praznično vzdušje.

V ponedeljek, 5. 12. 2011, smo z igrico, petjem in prihodom sv. Miklavža razveselili in skromno obdarili tudi stanovalce Doma starejših občanov Il. Bistrica in jim na ta način popestrili bivanje v domu. Nato pa je sv. Miklavž obiskal in obdaril otroke iz Jelšan.

Skavti smo želeli z igrico otroke in njihove starše nagovoriti o pomenu prijateljstva, medsebojni pomoči in poslušanju drug drugega, saj so prav te vrednote neizogibne za mirno in kvalitetno življenje. Z organiziranjem Miklavževanja na Placu smo želeli čim več otrokom približati lik sv. Miklavža, krščanskega svetnika, znanega po svoji darežljivosti, hkrati pa simbolično obeležiti dvajset letnico aktivnega delovanja skavtov v občini. Izkušnja organiziranja prireditve Miklavževanja na Placu mi narekuje strniti še nekaj osebnih misli, ki bi jih rada dodala ob

tem dogodku. Pa bom začela na začetku. Na vprašanje skavtinj, ki sta povezovali program, zakaj so otroci prišli na osrednji trg, je bilo med vzkliki o pričakovanju sv. Miklavža kar nekaj tistih, ki so pričakovali Dedka Mraza. Sprašujem se torej, ali današnji otroci sploh še vedo, kdo je sv. Miklavž in zakaj na predvečer svojega goda obišče otroke in odrasle. Ali še vedo, da se je za njegov prihod potrebno potruditi, delati dobra dela, ubogati in si s pridnostjo prislužiti darilo? Tudi sv. Miklavž, ki je otroke obiskal na Placu, jih je želel obdariti. Izračun števila daril je bil narejen na podlagi lanskoletnega obiska tovrstne prireditve, pomnožen z dvokratnikom tega števila. Število otrok v primerjavi z lanskim letom pa je bilo kar nekajkrat večje, zato daril ni bilo za dovolj vse. Sv. Miklavž je otrokom skušal povedati, naj ne skrbijo, če darila ne dobijo, saj jih v noči zagotovo vse obišče. Otroci bi mogoče še razumeli, starši pa očitno ne, saj je bilo nekaj tistih, ki so nam to očitali. Kaj

torej pomeni brezplačen čaj, brezplačni doma spečeni piškoti in medenjaki, ki so bili na voljo za vse, pogostitev vseh otrok, ki so nastopali, ob dejstvu, da je za mojega otroka zmanjkalo darilo? Mar ni dar že to, da se takšne prireditve zgodijo? In če se ob tem še pogreješ ob čaju in piškotih, ki smo jih skavti prostovoljno pripravili, ali ni to dovolj velik Miklavžev dar? Naj izpostavim še to, da smo skavti darilca sami financirali. Kljub velikemu številu poslanih prošenj so se le maloštevilna podjetja (Banka Koper in SKB banka, Zavarovalnica Triglav, Sadje in zelenjava Bonita, Trgvina Urška, Prival, Kakež, Avto Martinčič in Irbis) odločila podpreti ta projekt. Hvala vam. S prostovoljstvom in neprofitnostjo, na čemer v celoti temelji naše delovanje, si ne moremo privoščiti velikih daril, trudimo pa se živeti po skavtskih vrednotah in le te prenašati med naše člane in ostale ljudi. Zato tistim, ki znajo to ceniti, lepa hvala. Skavti vam ob zaključku koledarskega leta želimo lepo preživete praznike in srečno v novem letu. Upamo, da se bomo še naprej srečevali na takih in podobnih dogodkih ter da bomo skavti še mnoga leta lahko širili skavtski duh v "Bistrici". **III Marjana Janežič**

IN MEMORIAM

Jože Rebec (1937 – 1911)

Jože Rebec je bil dolgoletni športni delavec, ki je mnogo let posvetil prostovoljnemu delu v različnih športnih organizacijah. Med pomembnejše naloge, ki jih je opravljal, sodijo funkcija predsednika Jugoslovanske balinarske zveze, Balinarske zveze Slovenije, Plavalnega kluba Radovljica, članstvo v Svetu Fundacije za šport in Skupščine Olimpijskega komiteja Slovenije kot predstavnik

nacionalnih zvez. Osemnajst let je bil podpredsednik Plavalne zveze Slovenije, prav tako pa je sodeloval v vodstvu Športne zveze Radovljica in pri dejavnostih različnih klubov v lokalnem okolju.

V delo plavalnega športa se je vključil v letu 1967, ko je aktivno sodeloval pri prenovi radovljiškega kopališča, nato pa pri izgradnji toplotnega ogrevanja bazenske vode v letu 1978. Od leta 1982 do svoje smrti je bil predsednik Plavalnega kluba Žito Gorenjka Radovljica. V njegovih letih predsednikovanja je bazen dobil današnjo podobo z vsemi spremljajočimi objekti. Njegova skrb pa je bila vseskozi usmerjena v razvoj množičnega in še posebej na področje vrhunškega športa. Po prenovi Plavalne zveze Slovenije (PZS) leta 1990 se je kot podpredsednik PZS posvetil področju vrhunškega plavanja. Kljub vzponom in padcem je na tem položaju vztrajal polnih osemnajst let. Vse naštetu ga uvršča med najzaslužnejše društvene delavce – prostovoljce v Sloveniji.

Jože Rebec je naš rojak. Otroška leta je preživel v Ilirski Bistrici, kjer je tudi obiskoval osnovno šolo. Tu je tudi pričel s športno kariero kot igralec nogometa. V času študija se je preselil v Ljubljano, večji del svojega življenja pa je preživel v Radovljici. Članom Balinarskega kluba v Ilirski Bistrici in starejšim Bistričanom bo ostal v dobrem spominu. **III Dimitrij Grlj**

OBELEŽILI SMO MEDNARODNI DAN INVALIDOV

Letos smo v Društvu invalidov Ilirska Bistrica obeležili 3. december, mednarodni dan invalidov, drugače kot prejšnja leta. V goste smo namreč povabili varovance varstveno-delovnega centra iz našega domačega kraja. Prejšnja leta pa smo se dogovorili s šolami za pedagoške delavnice na temo invalidnosti in jih na ta dan zaključili s kulturnim programom. Ta dan je namreč priložnost, da invalidi opozorimo nase. V današnjem času, v katerem prevladuje egoizem, tekmovalnost in pohlep, je prav, da ozaveščamo javnost o različnih težavah invalidov v okolju, kjer živijo in delajo, o sprejemanju drugačnosti in tako k izboljšanju sožitja z invalidi, starejšimi in nemočnimi.

Naši gostje so z nami že sodelovali, in sicer na šoli v Knežaku, lansko leto pa na šoli v Jelšanah. Letos so nas obiskali v društvenih prostorih in nas prijetno razveselili s hudomušno igrico »Šajtrga«.

Do solz smo se nasmejali njihovi izvirnosti, ki jo je popestrila tudi »havajska plesalka«.

Ob tej priliki so naše članice poskrbele z domačimi dobrotami za pogostitev, mentorice pa so prikazale različne

ročne izdelke in jih tudi nekaj podarile našim gostom. Pa tudi krvni tlak smo si izmerili.

Druženje je bilo prisrčno in veselo. Takih prijetnih srečanj si še želimo. **III Jožica Žibert**

REPA DEBELAJSA

Veliko pripovedk o repi smo slišali do sedaj, vendar se čutim dolžna, da opišem nepopisno začudenje mojih vnukov; Roka, Lare, Lee in Eve, ko smo te dni pobirali repo na naši njivi na Dolnjem Zemonu. Delo naših rok je bilo obilno poplačano, saj nas je obogatilo z izjemno in rekordno debelino repe. Med debelo repo so se bohotile repe, katerih teža je presegala 3 kg. Repa rekorderka pa je tehtala 3,14 kg, zato so jo vnuki poimenovali repa Debelajsa.

Tudi sama sem bila zelo presenečena in vesela, ker je narava poskrbela, da je bil trud, prizadevanje in naše delo obilno poplačano. Rekordna debelost in teža repe me je spomnila na pripovedke mojih starih staršev, ki so veliko pripovedovali o Iskrovi repi in dobrih vilah.

Moj stari ata Franc Iskra je bil doma iz Zabič. To so bili pridni, pošteni in skromni ljudje. Pred dolgimi, dolgimi leti so bile te vrline poplačane s strani dobre Vile, ki je njihovo pridnost opazila in jo skušala nagraditi, tako da je izrekla: »Naj zraste toliko velike in debele repe, da jo bodo pobirali, pobirali, vendar ne bodo nikoli pobrali vsega obilnega pridelka, da bodo tako nasitili vsa lačna usta.«

Ob pobiranju repe sem se spomnila, da se je dobra Vila spomnila tudi mene, saj sem tudi jaz potomka Iskrovih. Zatorej se iz srca zahvaljujem dobri Vili, da tudi v času, v katerem živimo, žal samo ona nagrajuje pridne, poštene in skromne ljudi.

V spomin in zahvalo za lepa in prijetna doživetja, ki sem jih bila deležna ob poslušanju pravljic, ki sta mi jih pripovedovala stara mama in stari ata iz Zabič, sem se odločila, da bom tudi sama še vnaprej pripovedovala svojim vnukom pravljice o dobrih Vilah, repi Debelajsi in jim tako lepšala in bogatila prihajajoče dolge zimske dni. **III Majda Primc**

ZBORNIK O PRIMORSKI MED LETOMA 1945 IN 1990

V Knjižnici Makse Samsa so obiskovalci prisluhnili predstavitvi zanimivega zbornika *Vstala Primorska si v novem življenju*, v katerem je na izviran in zanimiv način orisan del primorske zgodovine od osvoboditve Primorske izpod fašističnega jarma do dokončne osamosvojitve v slovenski državi. Zbornik je izdal Goriški muzej v sodelovanju z OZ borcev za vrednote NOB Nova Gorica ter zamejskima krovnicima organizacijama SKGZ in SSO.

»To obdobje iz naše preteklosti je ostalo zamegljeno, za neko zaveso, in ga predvsem mladi ne poznajo. Zato je bil naš namen, da damo mladi generaciji več informacij o dogajanju v tem obdobju med letoma 1945 do 1990. Ta čas, v katerem je Primorska res našla svoj pravi obraz, ne bi smel v pozabo,« je uvodoma povedal **Štefan Cigoj**, predsednik novogoriške organizacije Zveze borcev za vrednote NOB.

Kot je v pogovoru s **Tomom Šajnom** pojasnil urednik dr. **Branko Marušič**, gre za posebne vrste zbornik, ki je bližje zgodovinski čitanki, v kateri je zajeto svojevrstno življenje Primorske v skoraj pol stoletja dolgem obdobju. V zborniku je zbranih 125 prispevkov, dokumentov in tudi krajših literarnih odlomkov, ki prikazujejo gospodarsko, kulturno, družbeno in politično življenje na Primorskem v času, ki so ga pretresale tudi številne

zgodovinske prelomnice. V zborniku so zajeli zgodovino o primorskih Slovencih na slovenski in italijanski strani meje, pri čemer so se še posebej potrudili, da v njej ni enoumja in zgolj ene »resnice«, ampak je verodostojno prikazan kolaž takratnega dogajanja. Dokaz za to je gotovo tudi podatek, da je bil zbornik dobro sprejet z obeh strani meje, na kar so izdajatelji še posebej ponosni.

Jože Šušmelj, član uredniškega odbora in eden od avtorjev prispevkov, pa

je poudaril, da je velika dragocenost zbornika tudi navedba virov s podatki o avtorjih prispevkov. Z izdajo zbornika so obeležili tudi 70-letnico ustanovitve osvobodilne fronte in 20-letnico samostojne Slovenije.

Predstavitve zbornika, ki so jo pripravili domače Društvo za krajevno zgodovino in kulturo, Knjižnica Makse Samsa in območna izpostava JSKD, je s primorsko himno in drugimi znanimi pesmimi popestrila pevska skupina Sušec. III

ZAKLJUČEK PROJEKTA PRIMORCI BEREMO S SAŠO PAVČEK

Že peto leto so se primorske knjižnice združile v projektu Primorci beremo, ki je največji promotor spodbujanja bralne kulture za odrasle in vabi k branju izključno slovenskega leposlovja. Na ta način knjižnice spodbujajo tudi negovanje maternega jezika. V letih 2007 do 2011 je v projektu sodelovalo 3474 bralcev, uspešno pa ga je zaključilo 2352 bralcev, ki so skupaj prebrali 23.390 knjig slovenskega leposlovja. Kot je povedala direktorica knjižnice Makse Samsa **Damijana Hrabar**, je letos v domači knjižnici sodelovalo 97 bralcev, od katerih jih je projekt uspešno zaključilo 86. Na letošnjem seznamu literature je bila najbolj brana pesniška zbirka *Obleci me v poljub* **Saše Pavček**. Pesnica in igralka je bila tudi gostja zaključne prireditve v knjižnici, kjer je obiskovalcem ob glasbeni spremljavi

pianista **Aljoše Rijavca**, kitarista **Šemudina Dina Džope** in baskitarista **Jana**

Oršiča na izviran način predstavila svojo čutno poezijo. III

RAZSTAVA SLIK Z LIKOVNE KOLONIJE NA TEMO VODE

Člani likovnega društva Franceta Pavlovca so tudi letošnje poletje v goste povabili člane sorodnega društva iz Postojne in Sežane, s katerimi so na 4. likovni koloniji na jezeru Mola ustvarjali na temo *uoda*. Na razstavi v knjižnici Makse Samsa je svoja umetniška dela predstavilo 25 umetnikov, od tega pet iz Postojne, ena članica likovnega društva Sežana, ostali pa iz domačega društva.

Številne obiskovalce in avtorje likovnih del je na otvoritveni prireditvi pozdravil predsednik domačega likovnega društva Franceta Pavlovca **Ilija Martič**, ki je povedal, da so temo vode izbrali predvsem zato, ker Ilirsko Bistrico in njeno okolico zaznamujejo številni izviri, slapovi, potoki, sotočja, reke ... Beseda *uoda* izvira iz starega bistriškega narečja, zato reki Reki domačini še dandanes pravijo *Velika uoda*. O samih likovnih stvaritvah, ki jih je navdahnila voda, je spregovorila umetnostna zgodovinarica in likovna kritičarka **Polona Škodič**.

Ob tej priložnosti so udeležencem 4. likovne kolonije podelili tudi zahvale, posebno priznanje pa je prejel najmlajši član kolonije, štiriletni **Gregor Samsa** iz Postojne. Za pomoč pri

organizaciji in izvedbi tega projekta so Ribiški družini Bistrica v zahvalo podarili likovno delo Janeza Knafelca, sliko Ilije Martiča pa so podarili Knjižnici Makse Samsa. Prijeten večer so popestrili člani pevske skupine Vasovalci, dramska skupina Vaške klepetulje in pevski zbor Tuščak. **III Petar Nikolič**

OBLEGANJE GAZE

Domačin **Erik Valenčič**, novinarj Mladine in radia Študent, je 15. decembra v Knjižnici Makse Samsa predstavil svoj sveže natisnjeni knjižni prvenec »Obleganje Gaze – Ubijanje palestinskega ljudstva«, ki je nastal po njegovem dvakratnem obisku te dežele.

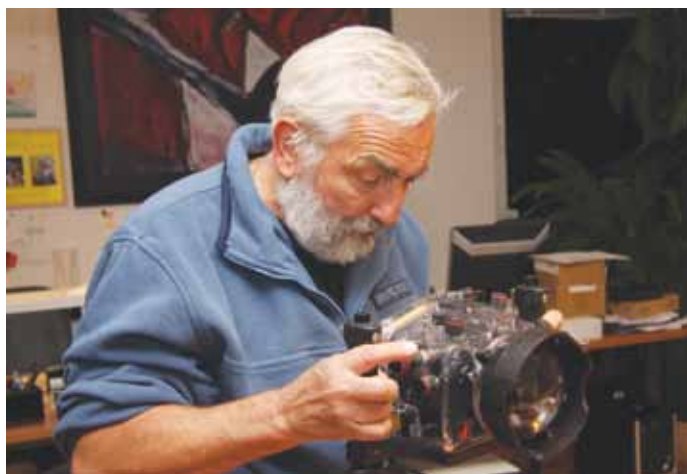
Erik Valenčič se je pri svojem dosedanjem publicističnem delu precej posvečal islamskemu svetu, ki ga je večji del (od zahodne Sahare do Afganistana) tudi prepotoval. Dogajanje, ki ga je popisal v knjigi, se začne v letu 2004, ko je prvič poskusil obiskati Gazo, vendar se je njegovo potovanje zaključilo v izraelskem centru za odstranjevanje tujcev. V drugem poskusu decembra lani se mu je v Gazo uspelo prebiti iz Egipta, obisk pa je ponovil maja letos. Na obleganem palestinskem ozemlju je skupaj preživel dva meseca in tako na lastni koži izkusil katastrofalne razmere, strah in vsakodnevni boj za preživetje Palestincev. Svoje izkušnje je popisal v knjigi, s katero želi opozoriti na veliko krivico, ki se dogaja palestinskemu ljudstvu. Realnost, ki jo mediji večkrat prikrijejo, je drugačna od tiste, ki jo prikazujejo, je prepričan Erik Valenčič. Svoje vtise iz Gaze, ki je po njegovem mnenju največje koncentracijsko taborišče nove dobe, je ujel tudi v fotografski objektiv in jih delil z obiskovalci. **III**

NOVICE IZ FOTO KLUBA SUŠEC

V novembru se nam je v foto klubu Sušec predstavil podvodni fotograf mag. **Vojko Artač**. S fotografijo se ukvarja predvsem ljubiteljsko, potapljanje pa ga je zaznamovalo tudi poklicno. Kot potapljač je dejaven pri Gasilsko reševalni službi Kranj, kjer je tudi zaposlen kot njen direktor, deloval pa je tudi pri podvodnem razminiranju v jugovzhodni Evropi. Fotografsko in ljubiteljsko ga zanimajo tudi botanični vrtovi, v preteklosti pa je veliko časa posvečal tudi železnici in ima fotografirane skoraj vse lokomotive Slovenskih železnic.

Na predavanju nam je predstavil zvrsti fotografiranja na tekmovalnih v podvodnem fotografiranju in nam tudi v živo pokazal podvodno opremo. Seveda smo si ogledali tudi veliko fotografij, ki so nastale v podvodnem svetu, tako v jezerih kot na morju. Ta, za večino ljudi nedostopen svet nam je postal po tej predstavitvi vsaj malo bližji.

V začetku decembra pa smo gostili še enega Kranjčana, fotografa **Boštjana Gunčarja**. Po predavanju o akt fotografiji, ki nam ga je marca pripravil na našem klubu, smo gostili tudi njegovo fotografsko razstavo akt fotografij. Razstava je postavljena v našem razstavišču v Pumpa baru v Knežaku in bo na ogled do konca januarja. Obenem je Boštjan predstavil tudi avtorski koledar za leto 2012. **III S. S.**

PEVSKA SKUPINA DRUŠTVA KMEČKIH ŽENA PREPEVA ŽE PETNAJSTO LETO

Skupina ljudskih pevk, ki deluje v okviru Društva kmečkih žena Ilirska Bistrica, je prvič zapela pred petnajstimi leti. Pevke, ki prepevajo stare ljudske pesmi, gojijo pristno ljudsko petje - brez notnega gradiva in začetne intonacije, po posluhu, tako kot se je nekoč prepevalo na vasi. Trenutno jih v zboru poje 16, večina jih prihaja iz brkinskih vasi, nekaj pa tudi iz okolice Ilirske Bistrice.

Pevska skupina je nastala čisto slučajno in povsem spontano, ko so se pred 15 leti na srečanju kmečkih žena Primorske na Nanosu zbrale skupaj in ubrano zapele. Od takrat so s svojim prepevanjem popestrile številne dogodke v domači občini, gostovale pa so tudi po številnih drugih slovenskih krajih. So tudi redne udeleženke občinskih pevske revije in revije Primorska poje. Na nastopih so vedno v ličnih oblekah, ki so jih sešile po zamisli Romea Volka.

Minuli mesec so petnajstletnico delovanja obeležile s celovečernim koncertom v do zadnjega kotička polnem vaškem domu v Čeljah, na katerem so se jim pridružili še moška pevska skupina Fantje s pod Karlovce s Pregarij in Brštulin banda iz Harij. Ob tej priložnosti je vodja izpo-

stave JSKD iz Ilirske Bistrice Igor Štemberger pevkam podelil Galusove značke in jim zaželel, da bi še naprej tako skrbno zbiral in prepevale ljudske pesmi ter jih tako iztrgale pozabi časa. Ob zaključku so pevci družno zapeli pesem Prav lepo je res na deželi. Med gosti koncerta pa je bil tudi župan Emil Rojc.

Po zaključku koncerta, ki ga je povezoval Franc Gombač, se je druženje nadaljevalo ob obloženih mizah, ki so se kar šibile od vseh mogočih dobrot, kar ni naključje, saj so pevke znane po gostoljubju in odličnih kulinarčnih mojstrovinah, ki nastajajo v domačih pečicah. III P. Nikolić

Agrocenter ŽABOVCA

Podgrajska 14, Ilirska Bistrica; tel.št.: 05/ 7118 180

KMETIJSKO GOZDARSKA ZADRUGA KRPAN
ŽELI VSEM SVOJIM STRANKAM, ČLANOM
POSLOVNIM PARTNERJEM IN ZAPOSLENIM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO 2012.

VABIMO VAS, DA NAS OBIŠČETE V AGROCENTRU
ŽABOVCA V ILIRSKI BISTRICI SEVEDA PA TUDI V
DRUGIH NAŠIH TRGOVINAH TUDI V PRIHAJAJOČEM
LETU 2012.

Internet IP telefonija
neomejen promet različne hitrosti
nižje cene klicev pregled porabe

TELES

kabelska televizija - Ilirska Bistrica

Digitalna televizija
Različni TV programi v standardni in visoki ločljivosti
možnost izbire raznih televizijskih paketov

HD HBO cinemax PINK

"KABELSKA TV, TUDI NA ŠIROKOPASOVNEM OPTIČNEM OMREŽJU"

Tel: 05/7110100
www.teles.si, info@teles.si

V novem letu 2012 vam želimo obilo zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva.

20 LET RAFTING KLUBA MRZLA UODA

Letos decembra mineva 20 let, odkar so bistriški navdušenci nad raftingom ustanovili današnji Rafting klub Mrzla uoda, z vedno novimi pomladitvami pa se je v teh letih uspešno ohranjalo zapuščino prvih ustanoviteljev.

Začetki kluba segajo v leto 1991, skozi vseh 20 let pa so bistriški raftarji dosegali tako na državnem kot evropskem nivoju lepe uspehe. Med največje lahko štejemo sedmo mesto na evropskem prvenstvu na reki Sanni v Avstriji ter enajsto na tekmi evropskega prvenstva na reki Tepli na Češkem, ki so ju osvojili člani tekmovalne ekipe pod vodstvom Sebastijana Ferleža. Leta 2006 in 2007 pa si je zasedba, ki jih je vodil Janez Ferlež, priveslala naslova državnih podprvakov. Poleg tega omenimo tudi uspehe ženske ekipe, formirane leta 1999, ki je v letu 2002 skupaj z dvema moškima ekipama klubu priborila skupno prvo mesto v državnem prvenstvu.

Članska moška ekipa in ženska mladinska ekipa

Trenutno pod klubom Mrzla uoda delujeta dve tekmovalni ekipi, od letos nekoliko pomlajena moška članska ekipa

ter dekliška mladinska ekipa, ki se trenutno aktivno pripravlja na svetovno prvenstvo na Češkem prihodnje leto.

Svečani jubilej je RK Mrzla uoda obeležil s proslavo v začetku decembra, na kateri so bili med slavnostnimi govorniki aktualni predsednik kluba **Luka Špilar**, starosta slovenskega raftinga in priznani mednarodni sodnik **Milan Lovrenčič**, eden izmed ustanovnih članov kluba **Radivoj Šajn** ter dolgoletni predsednik kluba in njegov častni član **Sebastijan Ferlež**. Za popestritev na prireditvi so poskrbeli jasenski **Kerglci** s svojo unikatno glasbo.

Bistriški raftarji so to okroglo obletnico kluba okronali z novim čolnom, ki ga je z namenom srečne in varne plovbe ter obilo uspešnih spustov z njim krstila predstavnica mladinske ekipe **Marija Pranjič**. Še vnaprej jim želimo ogromno uspehov na brzicah! **III Naša Mršnik**

Predstavniki ustanoviteljev RK Mrzla uoda

Naj bo novo leto s srečo prežeto, v uspehe odeto in naj vam nasuje nasmehov nešteto.

Vesele praznike in srečno novo leto 2012 vam želi

Topdom skupina **INTARZIJA d.o.o.**

ALU-TERMO OKNA, VRATA

♦ s termo členom
♦ trojno tesnenje

www.aluslav.si

041-544-687

Slavko Smrdelj s.p.
Partizanski hrib 12
6250 Ilirska bistrica

email: aluslav@gmail.com
fax: 059-052-741

DVORANSKI ATLETSKI MITING V ILIRSKI BISTRICI

V četrtek, 15. decembra 2011 smo v telovadnici OŠ Antona Žnideršiča gostili mlade atlete in atletinje, ki tekmujejo znotraj Notranjsko – Kraške lige atletike v dvorani. Organizacija 1. mitinga zgoraj omenjene atletske lige je potekala pod okriljem Tekoškega Društva Bistrce, ki veliko sredstev in energije nameni razvoju atletike v Ilirski Bistrici.

Na mitingu je tekmovalo preko 200 osnovnošolskih atletov in atletinj iz TD Bistrce, AK Postojna, AK Pivka, OŠ Cerknica, OŠ Antona Globočnika iz Postojne, OŠ Srečka Kosovela iz Sežane, OŠ Jožeta Krajca iz Rakeka, OŠ Toneta Šraja Aljoše Nova vas in OŠ Toneta Tomšiča iz Knežaka. Tekmo so sodili atletske sodniki iz Ilirske Bistrice in njihovi kolegi iz Postojne. Veliko zaslug pa gre tudi prostovoljcem iz Tekoškega društva Bistrce, ki smo s svojim prostovoljnim delom, energijo in voljo omogočili naši mladini nepozabno tekmovalno pred domačimi navijači.

Otrokom, ki so vključeni v atletiko, so se treningi obrestovali, saj se je izkazalo, da so konkurenčni svojim sovrstnikom iz sosednjih šol in klubov pri doseganju zavidljivih rezultatov in stopničk. V disciplini šprinta na 30 metrov so uvrstitev na prva tri mesta dosegli: **Nina Uljan** (1. mesto), **Klemen Rolih** (3. mesto), **Lovrenc Primc** (3. mesto), **Metka Janežič** (3. mesto) in **Lara Jagodnik** (1. mesto). V teku na 300 metrov so bili najbolj uspešni: **Nina Uljan** (1. mesto), **Sašo Brozina** (1. mesto), **Tisa Vičič** (2. mesto), **Matej Fabian** (2. mesto), **Alja Boštjančič** (3.

mesto) in **Klemen Rolih** (3. mesto). Poleg tekaških disciplin pa smo bili uspešni tudi v tehničnih disciplinah. V skoku v daljino z mesta so svojo eksplozivnost najbolje unovčili: **Alja Boštjančič** (2. mesto), **Eva Poklar** (2. mesto), **Sašo Brozina** (2. mesto), **Jana Volk** (3. mesto), **Marijana Rolih** (3. mesto) in **Lara Jagodnik** (3. mesto). Starejše tri starostne kategorije so tekmovalale tudi v suvanju težke žoge, kjer so na zmagovalni oder stopili: **Kaja Boštjančič** (2. mesto), **Deja Dekleva** (3. mesto) in **Domen Prosen** (2. mesto). Najzanimivejša disciplina atletskega mitinga pa so zagotovo štafete, ki jih atleti in atletinje nestrpnost čakajo.

Med pionirkami je naša starejša ekipa dosegla odlično **2. mesto**, mlajša ekipa 4. mesto in najmlajša ekipa deklet 8. mesto, medtem ko so bili naši pionirji 5.

Rekordna udeležba na mitingu kot tudi na treningih potrjuje, da se atletika v Ilirski Bistrici razvija ter da v Tekoškem društvu Bistrce delamo dobro. Z organizacijo 1. mitinga NKL lige v šolskem letu 2011/2012 smo zelo zadovoljni in želimo si, da v prihodnje gostimo še več atletov in atletinj – ne le v dvorani temveč tudi na stadionu!

III Vesna Boštjančič, TD Bistrce

DECEMBER NA OŠ JELŠANE

Že je leto naokrog in predpraznični čas, z njim pa priložnost za skupna srečanja in doživetja, je spet pred vrati.

Tako je bilo tudi v petek, 2. 12. 2011, ko smo na šoli organizirali lutkovno igrice »Medvedka na snegu« in tradicionalni Miklavžev sejem. Od vrtčevih otrok do devetošolcev smo izdelovali zvončke, voščilnice, novoletne ikebane in okraske, namizne dekoracije, šibe, adventne venčke in še kaj. Obisk sejma je bil zelo dober, prodali smo vse izdelke, nekaterih je celo zmanjkalo.

14. 12. 2011 smo se v glasbeni šoli udeležili novoletne matinee ter nato obiskali še knjižnico Makse Samsa v Ilirski Bistrici.

22. 12. 2011 pa nas je obiskal dedek Mraz ter nas obdaril. Skupaj smo se povsneli in zarajali v novo leto 2012. **III Novinarke z ment. N. Pirih**

NA OŠ PODGORA PRIČAKALI DEDKA MRAZA

Toda pojdimo lepo po vrsti. 11. 11., na Martinovo, smo se učenci od 5. do 9. razreda odpravili v **Polhov Gradec v Muzej pošte in telekomunikacij**. Izdelovali smo pošarski rog oz. spoznavali telegraf in njegovo delovanje. V lepo urejenem muzeju smo videli stare poštarne urade in zgodovino telekomunikacij. Na koncu smo se sprehodili po parku ob graščini in nahranili ribe ter labode.

18. novembra 2011 smo imeli otroci vseh slovenskih šol in vrtcev **tradicionalni slovenski zajtrk**: kruh, maslo, med, mleko in jabolko – vse slovenskega porekla. Izdelke so nam podarili kmetje in kmetijska podjetja, čebelarji in živilskopredelovalna podjetja. Namen projekta, ki je nastal na pobudo Čebelarke zveze Slovenije, Javne svetovalne službe v čebelarstvu je izobraževati, obveščati in ozaveščati šolajočo mladino in tudi širšo javnost o pomenu zajtrka v okviru prehranjevalnih navad. Zajtrk, ki smo ga zaužili ob 7.30, tj. pred začetkom pouka, nam je zelo teknil in nam dal veliko energije za zbrano, aktivno delo pri pouku.

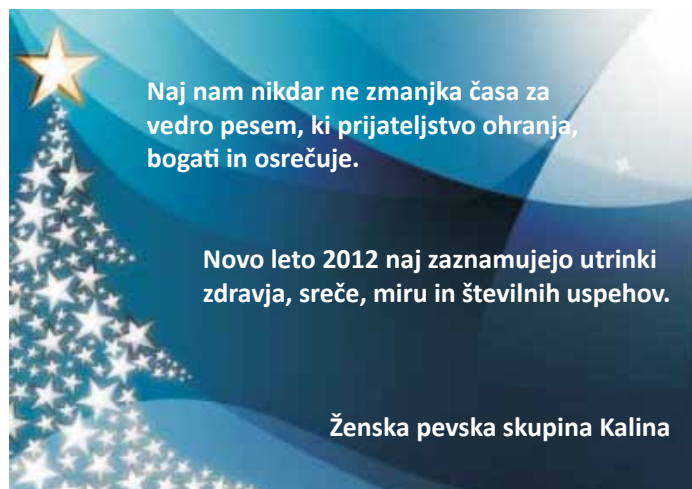
V sredo, 30. 11. 2011, sta se šolska folklorna skupina in kmetijski krožek združila s kmetijskim krožkom OŠ Dragotina Ketteja. Skupaj so nastopili v **Domu starejših občanov** v Il. Bistrici na **prireditvi »Od ovce do kocjte«**. Šolska folklorna skupna je oskrbovancem predstavila ljudske pesmi ter zapiskala na domače izdelane piščali v obliki ptic, predstavili so tudi različne igre, ki so se jih otroci nekoč igrali. Kmetijski krožek je v sodelovanju s šolo Dragotina Ket-

teja uprizorili postopek pridobivanja volne, izdelavo preje in izdelovanje oblek. Po pranju volne, sušenju in prikazu izdelkov, so v domu ljudje dobili priložnost videti jagnje, ki so ga lahko tudi pobožali in se tako še bolj vživeli v dogajanje. Druženje oskrbovancev in otrok je bilo prijetno.

Tokrat je bil **Dedek Mraz** zelo priden, saj je prišel na našo šolo že v petek, 16. 12. Vsi otroci smo ga nestrpnost pričakovali in mu pripravili prijeten sprejem. Nastopili so učenci prvega razreda s pesmico Dedek Mraz, otroški pevski zbor pa je zapel pesmice Snežinka, Dedek Mraz in Siva kučma. Vrtčeve čebelice so zapele pesmico o živalih, ki grejo z njimi spat in pesmico o skrbi za čisto okolje, otroci iz skupine Mavrica pa so zapeli pesem o bučah in recitirali

Novoletno pesem. Učenci gledališkega kluba so zaigrali igrice o zvezdicah, ki so v skrbeh za osamljenega zajčka. Praznično vzdušje so nam pričarale še pevke mladinskega zbora s pesmicami Palčki pozimi, Pesem želja in Bel božič. Dedek mraz je med otroke razdelil tudi darila, ki so jih bili vsi veseli. Voditeljici, Katja in Monika, sta dedku zaželeli srečno pot domov in veliko zdravja. Vsi skupaj pa upamo, da se drugo leto spet vrne. Po prireditvi so obiskovalci lahko pokukali še na božično-novoletni bazar, na katerem smo prodajali izdelke otrok, denar pa smo namenili šolskemu skladu. Upajmo, da bomo v veselju, razigranosti stopili tudi v leto 2012. **III. Novinarski krožek OŠ Podgora Kuteževo**

Naj nam nikdar ne zmanjka časa za vedro pesem, ki prijateljstvo ohranja, bogati in osrečuje.

Novo leto 2012 naj zaznamujejo utrinki zdravja, sreče, miru in številnih uspehov.

Ženska pevka skupina Kalina

*V toplih domovih se prižigajo luči,
v naših srcih se iskri.
Iskrice topline, sreče, zavetja, upanja.
Upanja, da v prihajajočem letu doživimo
še več lepih trenutkov,
občutimo srečo in toplino zavetja bližnjih.*

Naj med vami svetijo iskrice sreče, zdravja,
razigrano kot glasbene note,
Vam želi Janja Konestabo,
predsednica Aktiva pevskih zborov Ilirska Bistrica

Srednja šola Postojna - Enota Ilirska Bistrica

DOGAJALO SE JE ...

Obisk Avstrijskega inštituta in Nemške knjižnice v Ljubljani

V ponedeljek, 3. oktobra, smo nemcisti 3. letnikov programa gimnazije na ilirskobistriški enoti Šolskega centra Postojna obiskali Avstrijski inštitut in Nemško čitalnico v Ljubljani.

V Avstrijskem inštitutu smo s pomočjo zanimivih delavnic spoznali kako in kje ekološko preživeti počitnice, pri tem pa uporabili naše znanje nemščine v praksi. Razdelili smo se v tri skupine: nemški turizem – ekološke počitnice, recikliranje odpadkov in filmska delavnica, vse na temo ekologije. Naredili smo plakate, reševali delovne liste in se pogovarjali o izbrani temi.

Nato smo odšli v Nemško čitalnico in si ogledali film *Lola rennt*, ki na svojevrsten način prikazuje pomembnost različnih odzivov v neki situaciji. V Ilirsko Bistrico smo se vrnili v zgodnjih popoldanskih urah. **III Svit Laris, Simona Pezdir in Urša Strle, 3. a**

Strokovno izpopolnjevanje učiteljev iz Litve na Gimnaziji Ilirska Bistrica

V tednu od 6. do 13. novembra 2011 smo na Gimnaziji Ilirska Bistrica gostili skupino učiteljev iz Litve. Strokovnega uspo-

sabljanja so se udeležili v okviru programa Leonardo da Vinci – VETPRO, pri katerem gre za strokovno izpopolnjevanje pedagoških delavcev. Učitelji so bili predstavniki različnih šol in izobraževalnih programov. Gostje iz Litve so spoznali šolo, se seznanili s programoma gimnazija in tehnik računalništva, prisostvovali pouku splošnoizobraževalnih predmetov, pouku strokovnih modulov in spoznali delo z interaktivno tablo. Navdušeni so bili nad šolskimi prostori, opremljenostjo, predvsem pa dijaki, ki so po njihovem mnenju bolj odprti in dobre volje kot njihovi dijaki v Litvi. Ob programu v šoli so v različnih podjetjih spoznali tudi delovno prakso dijakov pri delodajalcih. Poleg vseh strokovnih in pedagoških znanj so kolegi iz Litve spoznali tudi našo državo, saj smo jim podrobno predstavili šolski sistem ter različne kulturne in zgodovinske znamenitosti. V okviru mobilnosti so tako obiskali in spoznali zgodovino Postojne, občudovali lepote Postojnske jame in Predjamskega gradu, uživali v naravi Rakovega Škocjana, se srečali s kulturo, zgodovino in arhitekturo glavnega mesta, ter se naužili še zadnjih sončnih žarkov, ko smo jim razkazovali lepote slovenskega Primorja. **III Bistriški srednješolci**

Komedija Zločini drca

Komedijo pisateljice Beth Henley z naslovom *Zločini srca*, ki smo jo javnosti prvič predstavili junija 2010 pod mentorstvom Andreje Kranjec, smo ponovno predstavili v soboto, 22. oktobra 2011, ob 19. uri, v dvorani Doma na Vidmu. Večina igralcev je že na študiju v Ljubljani, vendar smo se kljub

temu v nekoliko spremenjeni sestavi odločili, da komedijo ponovno uprizorimo. V vlogi glavne osebe Babe, ki je streljala na svojega moža in ji grozi ječa, se je ponovno znašla Neža Ceglar. Njeni sestrji Meg, ki jo je igrala Martina Štemberger, in Lenny, katere vlogo je prevzela Nika Bratović, ji kljub svojim težavam, s katerimi se srečujeta, stojita ob strani. Odvetnico Barnette je odigrala Katica Štemberger, Docca, Meginega fanta iz mladosti, pa Jani Lavrenčič. Odineja Ratek, ki je tokrat zamenjala Heleno Grbec, je igrala sestrično Koko. S predstavo smo nekdanji in sedanji dijaki dodali kamenček v mozaiku kulturnega dogajanja v Ilirski Bistrici.

Pri organizaciji in izvedbi predstave nam je pomagal in nas podpiral predstojnik Gimnazije Ilirska Bistrica profesor Gorazd Brne, za kar se mu najlepše zahvaljujemo. **III Dramska skupina Razprodani**

Dobrodelni Časovni stroj

Gimnazijski foto krožek, ki deluje pod mentorstvom Marjana Kreblja, je svojo 50. obletnico delovanja obeležil na prav poseben način. Izdali so fotografski koledar, ki so ga poimenovali Časovni stroj, s katerim so med prazniki zbirali dobrodelna sredstva.

Fotokrožek deluje v Ilirski Bistrici od začetka 60. let prejšnjega stoletja. Z delovanjem je začel na OŠ Dragotina Ketteja pod mentorstvom **Vojka Čeligoja**, ki je učence vodil do svoje upokojitve. Po nekajletnem premoru je leta 2002 mentorstvo krožka prevzel arhitekt in fotograf **Marjan Krebelj**, krožek pa se je dve leti kasneje preselil na novoustanovljeno bistriško gimnazijo. »Delo v našem foto krožku je daleč od tipičnih tečajev fotografije, kjer se učijo o zaslonkah in ISO vrednostih;

pri nas vse skupaj še najbolj spominja na otroški peskovnik, kjer je vse možno in kjer so edine omejitve tiste, ki si jih sami postavimo,« je povedal Marjan Krebelj. V letošnjem letu so si zadali pogumno nalogo, da oblikujejo in izdajo koledar za leto 2012, ki so ga poimenovali Časovni stroj. Zasnovan je tako, da vsak mesec v letu predstavlja po dve fotografiji različnih krajev po občini. Prva fotografija je starejša in črno-bela iz prejšnjega stoletja, pod njo pa je novejša barvna fotografija, posneta z istega zornega kota, tako da so lepo razvidne razlike in podobnosti iz preteklosti in sedanjosti. Na naslovni strani koledarja je grafika s podobo mestne hiše in fotoaparatom, ki jo je narisala **Kristina Šlosar**.

Poleg obeležitve jubileja želijo s koledarjem tudi spodbujati mlade k ustvarjalnosti in solidarnosti. Odločili so se, da

bodo del sredstev od prodaje namenili za nadaljnje delo pri projektih v krožku, nekaj denarja bodo namenili članu krožka kot solidarnostno pomoč pri nakupu nadomestne fotografske opreme, ki mu je bila ukradena, tretjino sredstev pa bodo podarili v dobrodelne namene, in sicer dnevnemu centru Sonček, ki jim želi v okviru Zavoda UMMI podariti krajši raziskovalni tabor na Debelem rtiču.

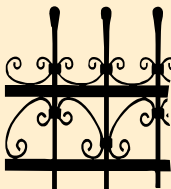
Člane krožka je na prireditvi ob predstavitvi koledarja pozdravil tudi Vojko Čeligoj, ki jim je čestital za izdelek in jim zaželel še veliko ustvarjalnega navdih. Ob tem jim je položil na srce, naj ohranjajo in negujejo bogato fotografsko tradicijo, ki so jo razvili številni znani fotografi, ki so delovali na območju naše občine. Program sta popestrila **Ana Penko** na flavti ob klavirski spremljavi **Nine Volk** in **Jaka Fidel** na harmoniki. **III**

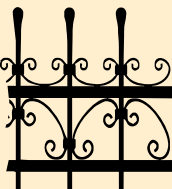
gsm: 041 714 394 Jablanica 12, 6250 Il. Bistrica
e-mail: sibist@siol.net tel: 05/ 714 85 15, fax: 05/714 85 16

ogrevanje * vodovod
solarni sistemi
talno gretje * klimatizacija
toplotne črpalke
adaptacije kopalnic

www.instalacije-sib.si

SUMA - UMETNO KOVAŠTVO
Že več kot 15 let izdelujemo vse vrste kovanih izdelkov

OIC Trnovo
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
Po naročilih skonstruiramo, izdelamo,
protikorozijsko zaščitimo in montiramo:
balkonske, stopniščne in vrtno ograje, drsna in krilna vrata z daljinskim upravljanjem...

telefon: +386 (5) 7110 244 (vsak delavnik med 7h in 15h)
fax: +386 (5) 7110 243, e-mail: info@umetnokovastvo.com
www.umetnokovastvo.com

VALTER SMRDELJ – DRŽAVNI PRVAK V KARTINGU

Šport karting ima med ljubitelji avtomobilizma tudi danes svoje oboževalce. Med njimi je tudi tekmovalac v kartingu, Valter Smrdelj, 30-letni Bistričan, športnik od glave do pete, letošnji prvak v kategoriji KZ2 Masters. To je disciplina, v kateri mali štirikolesnik in voznik ne smeta tehtati več kot 190 kg.

»Glede na to, da je bil tudi moj oče Valter voznik kartinga, je ta gen v mlajših letih prišel tudi name. Na začetku sva z očetom obiskovala raznorazne dirke. Vonj bencina je bil iz leta v leto večji, jaz pa vse bližje kartingu in brzinskim pistam. Moja avtomobilistična kariera se je začela že v otroštvu, ko sem bil vse bližje pisti in dobil prvi avtomobil,« nam pove Valter. Da bi uresničil svoje mladostne sanje, se je pred petimi leti včlanil v gokart klub iz Celja. Z vožnjo po pisti na Ptuj in v Krškem si je tudi z gledanjem drugih nabiral bogate izkušnje. Po prvem letu so imeli treninge za važnejša tekmovanja na pisti Cividale pri Udinah v Italiji. »Prve vožnje, prvi pokali in diplome. Po triletnem vozniškem stažu pa sem sam sebi zadal cilj, da grem z upornim delom in veliko odrekovanja z mojim 125-kubičnim kartingom novim izzivom naproti. To

Državni prvak Valter Smrdelj s številnimi priznanji

pa je *juriš* na prvo mesto državnega prvaka. Tako sem v letu, ki se izteka, na osmih dirkah v izredno močni konkurenci (15 voznikov) od možnih 184 točk osvojil 151 točk, kar je bilo dovolj, da sem v kategoriji KZ2 dosegel prvo mesto in prvič dobil naslov državnega prvaka. Pred kratkim sem na razglasitvi poleg kristalne vaze, ki sem jo prejel iz rok člana organizacijske

ga odbora Romana Jerneja, za prvo mesto v konkurenci SPORT STIL posamično osvojil zlato medaljo. Moje vitrine bo v prihodnjih letih krasil tudi prehodni pokal organizatorja,« navdušeno pove Valter. Na vprašanje, do kdaj na kartingu, je odgovoril kratko in jasno: »Vse dokler mi bo zdravje služilo in fortuna spremljala.«

III Petar Nikolič

MIKLAVŽEV SEJEM

Že drugo leto zapored smo na OŠ Antona Žnideršiča gradili na projektu Miklavžev sejem. Učenci vseh razredov smo najprej zasnovali in nato tudi izdelali različne izdelke na temo prazničnega decembra. Na voljo smo imeli dvakrat po dve šolski uri, ko smo uresničevali svoje ideje. Sejem je potekal 5. decembra 2011, v šolski jedilnici, in sicer od 16.30 do 18.00. Na njem je vsak razred pripravil stojnico, razstavil izdelke in jo okrasil po svojem okusu. Dodatna stojnica je bila namenjena učencem, staršem in učiteljem, kjer so si lahko ogledali nekaj slik bivanja nekaterih učiteljev v Turčiji. Bili so na izmenjavi pod okriljem projekta Comenius. Vse je bilo pripravljeno na prve obiskovalce. Učenci so se pomerili tudi kot spretni trgovci.

Starši in sorodniki so se odzvali na vabilo ter prišli v množičnem številu. Ob koncu sejma smo jim članice novinarskega krožka zastavile nekaj vprašanj. Učenca prvega razreda sta nam zaupala, kako je potekala izdelava njihovih izdelkov, da

so med delom uživali, starši pa so pripomnili, da so jim izdelki zelo všeč in podpirajo projekt. Za mnenje o izdelkih, delu učencev ter sejmu nasploh smo povprašale tudi učiteljico matematike Natašo Olenik. »Vzdušje je zelo prijetno. Sejem je živahen, izdelki pa uporabni in pestri. Učenci so se na projekt zelo lepo odzvali ter pridno poprijeli za delo. Menim,

da je to zanje koristno, saj se srečujejo s tehničnimi spretnostmi. Super bi bilo, če bi s projektom nadaljevali tudi naslednje leto, vendar se moramo zavedati, da je vanj potrebno vložiti veliko dela in volje.« Učenci 6. a razreda so najmlajšim pripravili predstavo Zvezdica Zaspanka.

III Maja Udovič in Maša Iskra, OŠ Antona Žnideršiča

KNJIGA IN RAČUNALNIK V ŠOLI IN DOMA

Ko sem v šestdesetih letih hodila v osnovno šolo, izbire med knjigo in računalnikom še ni bilo. Tehnološki razvoj je prinesel prve televizije in oddaje, ki so pomenile predvsem veliko spremembo v domovih. V šoli je televizija dobila mesto novega didaktičnega sredstva oz. učnega pripomočka z večzaznavno razsežnostjo oddajanja informacij.

S širjenjem uporabe računalnikov v šolah se je možnost izbire in uporabe učnih gradiv za učitelje in učence močno povečala. Poleg tiskanih učnih gradiv in učbenikov se v šolah vedno bolj uporabljajo tudi elektronska učna gradiva in tako imenovani e-učbeniki, ki bodo tudi cenovno dostopnejši.

Če je televizija pomenila veliko spremembo v preživljanju našega prostega časa in s tem tudi vpliv na oblikovanje vrednostnega sistema odraščajoče populacije, pomeni uporaba računalnikov veliko spremembo tudi v našem poklicnem življenju in v procesu izobraževanja.

Računalniško opismenjevanje in vedno bolj razširjeno branje spletnih besedil zahteva drugačne spretnosti, kot jih potrebujemo za branje tiskanih besedil. Pridobivanje in razvijanje bralnih zmožnosti je bistvenega pomena, saj se s pisano besedo srečujemo povsod. Branje je, poleg pisanja, temeljna spretnost, ki jo z učenjem pridobivamo zato, da se bomo z branjem lahko učili. Šolski uspeh je odvisen tudi od ravni dosežene bralne pismenosti. Uspešen razvoj bralnih spretnosti in dobro razvita bralna pismenost, kot glavno sredstvo za učenje, sta temeljna cilja osnovnošolskega izobraževanja.

Mednarodni rezultati o bralni pismenosti slovenskih petnajstletnikov, kot so jo izmerili leta 2009 v okviru programa PISA, so opozorili na nižanje bralne zmožnosti v primerjavi z rezultati v letu 2006 in na zaostajanje slovenskih učencev za vrstniki držav OECD in EU. Zato potekajo dejavnosti za izboljšanje

pismenosti učencev na nacionalni in šolski ravni. Na Osnovni šoli Jelšane so strokovni delavci uvrstili doseganje cilja dvig ravni bralne in druge pismenosti v razvojni načrt in v letni načrt za to šolsko leto kot prednostno nalogo.

Branja se učimo v šoli in doma. Vzpodbujanje branja doma z dejavnostmi, v katere se vključujejo starši, so za razvoj bralnih zmožnosti otrok zelo pomembne in imajo največji vpliv v zgodnjih letih otroškega razvoja. Starši, ki radi berejo in branje cenijo, z zgodnjimi bralnimi dejavnostmi razvijajo pozitiven odnos svojih otrok do branja in njihovo motivacijo ter vzpostavljajo temelje za otrokovo učenje branja v šoli.

Koliko časa bodo otroci doma preživel s knjigo ali z računalnikom, pa ostaja odprto vprašanje za starše. **III Branka Špende M., Osnovna šola Jelšane**

S PRIDNIMI ROKAMI DO LESENEGA IZDELKA

V okviru izbirnega predmeta *obdelava gradiv* LES, smo se učenci osnovne šole Toneta Tomšiča Knežak povezali z domačinom, mizarjem Antonom Slavcem, ki je bil z nami pripravljen sodelovati in nas je kar nekajkrat gostil v svoji delavnici. Popeljal nas je skozi zgodovino kolarstva, dejavnostjo, s katero se je ukvarjal njegov oče, na način, da nam je predstavil,

opisal in pokazal značilne izdelke. Mednje spada tudi voz na spodnji sliki.

Veliko več pozornosti pa smo namenili mizarstvu. S skupnim sodelovanjem in pridnimi rokami smo izdelali lesen nastavek za svinčnike. Pod vodstvom gospoda Antona smo šli skozi vse faze, ki so potrebne za doseg cilja oziroma izdelka. S pomočjo različnih strojev, naprav in orodja smo se preizkusili v ročnih spretnostih, ki so za dobrega mizarja, kot je gospod Anton Slavec, še kako pomembne. Pri sami izvedbi izdelka smo najprej narisali tehnično skico in tehnično risbo, nakar je sledilo delo v delavnici. Z različnimi napravami smo les postopoma obdelovali tako, da je dobil končno, želeno obliko. Sledilo je še lakiranje in tako smo bili na cilju.

Na zanimiv, predvsem pa poučen način, smo spoznali, da delo mizarja ni tako enostavno kot se včasih na prvi pogled zdi, ampak zahteva veliko truda ter energije, pa tudi raznovrstnega znanja, spretnosti in natančnosti. Veseli smo, da smo se s pomočjo dobre volje in gostoljubnosti gospoda Antona lahko preizkusili kot mizarji in se mu za to tudi lepo zahvaljujemo ter sporočamo, da nam bo ta izkušnja ostala v lepem in dolgotrajnem spominu. **III Učenci OŠ Toneta Tomšiča Knežak pod vodstvom učiteljice Petre Valenčič**

S COMENIUSOM V TURČIJO

Osnovna šola Antona Žniderišča od letos sodeluje v mednarodnem projektu Vseživljenjskega učenja Comenius pod naslovom Običaji, kultura in dobre prakse. Konec novembra sta se dve učiteljici Nadja Baša in Anja Hofman udeležili prvega srečanja v okviru projekta, ki je potekalo v turški Antalyi. Mladi novinarji novinarskega krožka smo opravili intervju z učiteljico Anjo Hofman, ki nam je povedala nekaj o srečanju.

Zakaj ste obiskali Turčijo?

Naša šola (OŠ Antona Žniderišča) sodeluje v programu Comenius in ima določene partnerje, to so šole v Turčiji, na Madžarskem, v Grčiji, na Portugalskem in v Romuniji. In naš prvi izlet je bil v Turčijo.

V katerem kraju ste bili?

Kot sem že povedala, smo bili v Antalyi, sredozemskem pristaniškem mestu, ki ima okoli milijon prebivalcev, poleti pa še več. Osrednji del ima polno hotelov, obrobje pa je bolj revno.

Kaj vam je bilo zanimivo?

Obiskali smo veliko zanimivih krajev, med drugim smo bili tudi v Zelenem kanjonu, kjer smo videli reko, slapove in naravne znamenitosti ter tudi zgodovinsko pomembne kraje kot so Olympos, Side itd. Povsod je bilo zanimivo in lepo.

Ste srečali kakšno znano osebo?

Da. Ko smo bili v šoli, nas je obiskal in pozdravil tudi župan mesta Antalye, predal nam je spominsko plaketo na ta dogodek – na prvo srečanje tega projekta.

Kaj ste jedli?

Jedli smo različno turško hrano. Najlepše in najboljše kosilo je bilo v šoli, kjer so nam ga pripravili starši učencev šole iz Kepeza. Pripravili so nam različno hrano, prave domače specialitete: razne bureke in sladice, kot je npr. baklava, mesne kroglice in podobno.

Kakšno je bilo vzdušje, ko ste prispeli v turške šole?

Torej prispeli smo v šolo, s katero sodelujemo, ki je v revnem delu Antalye v Kepezu. Vzdušje je bilo zelo dobro, pričakali so nas učenci, učitelji, vodstvo šole postavljali so zastave, fotografirali, mahali in bili zelo navdušeni.

Kako so vas otroci sprejeli?

Kot sem že povedala so nas hoteli fotografirati, mahali z zastavo in zapeli nekaj pesmi, zaplesali ljudski ples.

Sprejem v šoli v Antalyi

Slišali smo, da ste učili slovenščino, ali vam je bilo učenje v šoli všeč in zakaj?

Res je, z učiteljico Nadjo Baša sva učili turške otroke slovenščine. Učili sva, jih kako se pozdravijo, odzdravijo, barve, in številke. Učenje mi je bilo zelo všeč, učenci so zelo sodelovali in si zapomnili veliko teh besed.

Ali je bila turškim otrokom všeč slovenščina?

Turškim otrokom je bila slovenščina všeč, zdela se jim je preprosta posebej za branje in pisanje.

So učenci sodelovali z vami?

Da zelo, rekli so, da je branje slovenščine lahko, ker je podobno, ko če bi brali turške besede, zato so si jih hitro nekaj zapomnili.

Ali sem vam zdijo turške šole boljše od slovenskih?

Težko ocenjujem, kakšne so. Šola v Kepezu je slabše opremljena od naše, ker gre za šolo v revnejšem delu mesta. Lahko povem, da sta na šoli samo dva projektorja in so bile predstavitve velik problem.

Ali ste obiskali še kaj razen šole?

Kakor sem že povedala, smo obiskali Zeleni kanjon, ogledali smo si tudi ostanke starega mesta Olympos. Obiskali smo kraj Side, ki ima ohranjen del iz antike, poleg tega smo obiskali še gledališče v

Aspendosu ter seveda mesto Kepez in Antalyo.

Katere besede ste se naučili po turško?

Nisem se naučila veliko besed, samo dve: merhaba pomeni živijo in tamam pomeni dobro, v redu. Tamam je zelo podobna naši besedi taman, ki jo uporabljamo v narečju.

Ali ste izvedeli, kakšne vere so Turki?

Da, seveda. Večina turškega prebivalstva je islamske vere, kar se opazi tudi na zunaj. Nekatere ženske nosijo rute so tudi sicer oblečene po njihovih običajih. Povsod so mošeje oziroma džamije in minareti.

Ali so vas tudi učitelji dobro sprejeli?

Ja, tudi učitelji so nas dobro sprejeli, čeprav so le redki govorili angleško. In ti, ki so govorili angleško, so nam hoteli čim več povedati o Turčiji.

Kdo so drugi partnerji programa Comenius?

Kot sem že rekla: Turki, Madžari, Grki, Portugalci, Romuni in Slovenci.

Kakšna je naslednja točka programa Comenius?

Naslednja točka je predstaviti slovenske ljudske ples in glasbo, kar se bo zgodilo na srečanju na Madžarskem, ki bo marca prihodnje leto. **III Jurij Blokar, Domen Fila, Tevž Lever Boštjančič, Matvž Ribič, OŠ Antona Žniderišča**

TERAPIJA S POMOČJO KONJA

V Centru za usposabljanje Elvira Vatovec iz Strunjana smo se odločili, da bomo v okviru podprojekta Aktivnosti s pomočjo živali, izvajali dejavnosti in terapijo s pomočjo konja.

Za to obliko terapije smo se odločili zaradi težav, ki so pri naših učencih zelo pogoste: slaba drža, slaba koordinacija, spastičnost mišic in slaba gibljivost sklepov, pa tudi nizka samopodoba, kratkotrajna koncentracija in pozornost, prisotnost fobij in strahov, slaba prostorska orientacija ... Aktivnosti, kjer sodelujejo živali (Animal Assisted Activity – AAA ali ASŽ), omogočajo motivacijske, izobraževalne, sprostitvene in terapevtske koristi, vse to pa izboljšuje kakovost življenja udeleženca.

V podprojekt smo vključili učence Centra za usposabljanje Elvira Vatovec v Strunjanu, učence enote v Divači in učence osnovne šole Srečka Kosovela iz Sežane. V skupini, ki je vključena v podprojekt, je sodelovalo 14 otrok, in sicer 9 otrok s posebnimi potrebami iz Centra za usposabljanje Elvira Vatovec iz Strunjana in Divače ter 5 učencev iz Osnovne šole Srečka Kosovela iz Sežane.

Vsak otrok je imel določeno število srečanj s terapevtko in konjem, tako se je terapevtka usmerila na tiste učinke, ki bi otroku najbolj koristili in bili v tistem trenutku tudi izvedljivi. Za večino otrok so bila to prva srečanja s konjem in njihovi odzivi na žival so bili vsakič drugačni, velikokrat tudi nepredvidljivi.

Naš projekt terapije s pomočjo konja se bliža koncu. Strokovni delavci in terapevtka, ki v podprojektu sodelujemo, opažamo, da so dopolnilne oblike dela za otroke s posebnimi potrebami nujne. Poleg tega starši naših učencev želijo, da bi bili njihovi otroci vključeni v tovrstne aktivnosti, saj tudi sami opažajo napredek. Istočasno pa potožijo, da je taka oblika aktivnosti za otroka nadstandard, ki si ga ne mo-

rejo privoščiti. Ta problem srečamo tudi pri starših učencev redne osnovne šole.

Zelo je pomembno tudi druženje učencev s posebnimi potrebami in zdravih učencev. Učenci te terapije ne sprejemajo kot učenje, zdravljenje, ampak se ob tem lahko tudi zabavajo in koristno preživljajo prosti čas. Učenci redne osnovne šole pa so se z drugačnostjo morda prvič srečali in se jo tako naučili sprejemati.

Zahvaljujemo se vsem donatorjem, ki so nam omogočili nadaljevanje terapije: Luka Koper, d. d., Sea Gull, d. o. o, Portorož, Banka Koper, d. d., Lions Club Sežana Pivovarna in gostilna Mahnič, s. p., Kozina, g. Dejan Železnik, ABC NET, d. o. o., Kozina, Občina Hrpelje - Kozina, Občina Ilirska Bistrica, Občina Divača, ga. Irena Iskra Miklavčič, Splošna plovba, d. o. o., Portorož, Kutter, d. o. o., Koper, Diners Club SLO, d. o. o. **III Nataša Hreščak**

ŠOLA V NARAVI: BOHINJ

Zadnji teden v oktobru smo se učenci 7. in 8. razreda v spremstvu razredničark odpravili v Bohinj, kjer smo preživeli čudovit teden življenja v naravi. Ob prihodu v dom ČŠOD Bohinj so nas gostoljubno pozdravili, nas seznanili s programom ter nas namestili v sobe. V popoldanskem času smo pod vodstvom učitelja Boštjana na zanimiv in poučen način spoznali značilnosti Bohinja. Prvi

dan je bil hitro za nami in z velikim pričakovanjem smo se v mislih pripravljali na dogodivščine naslednjih dni. Preizkusili smo se namreč v lokostrelstvu ter orientaciji, spoznali Bohinj v preteklosti, v muzeju smo se seznanili z življenjem, delom in miselnostjo ljudi v posameznih zgodovinskih obdobjih, še posebej o življenju planšarjev na planini. Pod vodstvom učiteljice Marije smo spoznali

čiste izvire pod Triglavom: spoznali smo vodo kot kemijsko spojino, njen pomen za življenje ter eksperimentalno spoznali najpogostejše rastline in živali v vodi. Da pa nismo bili samo miselno aktivni, so v domu poskrbeli tako, da smo se vsak dan odpravili na kratek pohod. Obiskali smo tudi prečudovita Korita Mostnice, kamor nas je vodila učiteljica Tina in nas popeljala skozi lepote narave Triglavskega narodnega parka, kjer je v strugi reke oblikovana slonova glava z imenom Slonček. V okviru športnih aktivnosti smo se preverili tudi v kanuizmu, kjer smo se naučili osnov veslanja z enolistnim veslom, razvijali koordinacijo, moč rok ter ramenskega obroča in pri tem neizmerno uživali. Tako smo preživeli čudovite dni, se dostikrat iz srca nasmejali, se naučili veliko novega ter koristnega za življenje in ravno zaradi vsega tega nam bosta Bohinj in šola v naravi ostala v prelepem spominu. **III Učenci 7. in 8. r. OŠ Toneta Tomšiča Knežak z učiteljicama Alenko in Petro**

VESELI DECEMBER V PODGRADU

Na OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad smo mesec december začeli s tehničkim dnevom. Izdelovali smo voščilnice iz papirja. Učenci tretje triade so se preiskovali tudi v grafični tehniki. Veselo smo risali, slikali, strigli in nastajale so prave umetnije. Izdelali smo ogromno voščilnic, ki bodo z voščili razveseljevale ljudi po vsem svetu.

Decembrska jutra smo "radijci" učencem popestrili s predvajanjem glasbenih želja na šolskem radiu in vsi smo bolj veseli stopili v nov dan.

Veselo pa ni bilo samo v šoli, ampak tudi v vrtcu. Otroci so veselo krasili igralnico, spoznavali dobre može in se marsikaj novega naučili. V vrtec so povabili tudi svoje starše in skupaj so na delavnicah izdelali čudovite okraske, Božičke ter voščilnice. Prijetnega druženja je bilo kar prehitro konec.

V nedeljo, 18. 12. 2011, popoldne smo se izbrani učenci odpravili na izlet na hrvaško mejo. Skupaj s hrvaškimi otroci in učenci iz Jelšan smo okrasili jelko na mejnem prehodu Rupa. Nato smo se odpeljali na Matulje, kjer smo srečali Božička, si ogledali čarodejevo pred-

stavo in velik ognjemet. Veseli smo, da smo se imeli priložnost družiti z učenci iz sosednje države.

V sredo, 21. 12. 2011, nas je tudi v šoli obiskal Dedek Mraz. Razveselil nas je z darili, mi pa smo mu peli in igrali pesmice ter mu predstavili igrice Nenavadno darilo. Igrica pripoveduje o sitnih otrocih nekega razreda. Dve škratki jim pomagata, da bodo postali boljši razred. Verjamemo, da jim bo v novem letu to tudi uspelo.

Ker sreče ne smeš imeti sam, ampak jo moraš znati deliti tudi drugam, smo jo sami podelili tudi stanovalcem Doma starejših občanov Ilirska Bistrica. Z obiskom, razigranostjo in veselo pesmijo smo jim polepšali božične in novoletne praznike. Vsem bralcem želimo srečno, zdravo in zadovoljno leto 2012, pa da bi znali najti srečo v majhnih in preprostih stvareh.

III Novinarski krožek OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad

MESEC PRIČAKOVANJA V VRTCU ANTONINA

December, mesec pričakovanja in veselja. V vrtcu Antonina smo si v tem času veliko prizadevali da bi se dobro pripravili na rojstvo Odrešenika. Naredili smo adventni venček ter ob prižganih svečkah peli že znane pesmice in se naučili tudi nekaj novih. Na adventnem kalendarju nas je vsak dan čakala nova naloga, katero smo pridno izpolnili in s tem pripravili naša srca na prihod Kralja.

Razveselili smo se Sv. Miklavža ki je otroke obdaril, otroci pa so mu v zahvalo zapeli pesmico Hvala, hvala Sv. Miklavž. Obiskale so nas babice, s katerimi smo izdelali voščilnice. Iz slanega testa smo naredili okraske za smrečico, pekli piškote in posejali božično žito.

Veliko časa smo tudi namenili pripravi Božične zgodbe, katero smo 22. decembra predstavili staršem in ob tem odprli razstavo jaslic z naslovom Potujemo v Betlehem.

Staršem se iskreno zahvaljujemo za sodelovanje saj so na izvirni način iz-

delali svoje družine, s katerimi so obogatili jaslice. Jaslice bodo na ogled od 22.12.2011. do 02.02.2012.

Prisrčno vabljeni. **III Vzgojiteljice in otroci vrtca Antonina**

PESTER DECEMBER V KLUBU ŠTUDENTOV ILIRSKA BISTRICA

V mesecu decembru smo bili aktivisti Kluba študentov Ilirska Bistrica še posebej zaposleni. Poleg tega da smo sodelovali pri prazničnih prireditvah v občini, smo v novembru izvolili novo vodstvo, ki se je intenzivno uvajalo in sprijemalo z novim poslanstvi in nalogami.

Bivšo predsednico Kluba študentov Andrejo Kuret je nadomestila prejšnja podpredsednica Jasmina Verbanac, študentka 4. letnika razrednega pouka, podpredsednica pa je postala Saša Štefančič, študentka 3. letnika krajinske arhitekture. Dijaki so izvolili tudi novo predstavnico dijaške sekcije Ano Penko.

Uvod v december je zaznamoval dan boja proti aidsu, v sklopu katerega smo na gimnaziji promovirali varno obliko spolnosti – razdelili smo redeče pentljice in kondome. Naslednji projekt je potekal v sodelovanju s knjižnico Makse Samse Ilirska Bistrica, in sicer smo pripravili predavanje na temo javnega nastopanja. Med vikendi so v klubskih prostorih potekale praznične delavnice za odrasle, katerih namen je bil izdelava novoletnih čestitk, okrasov in podobnega. Izdelke smo nato prodali na božičnem boljšem sejmu, izkupiček pa je bil podarjen v dobrodelne namene.

Pomagali smo tudi pri izvedbi decembrskih prireditev, ki so potekale pod okriljem Občine Ilirska Bistrica. Posvetili smo se predvsem otrokom, saj smo zanje pripravili poučno igrico o palčkih in angelčku, ki jih je popeljala v otvoritev lučk v pravičnem mestu, organizirali smo ustvarjalne delavnice ter sodelovali pri prazničnem programu in okrasitvi novoletne jelke na Placu za Dedka Mraza.

Poskrbeli smo tudi za dobro voljo in zabavo bistriških študentov, ki študirajo v Ljubljani, saj smo posebej zanje organizirali veliko KŠIB-ovo zabavo v klubu Companieros. December je bil kaj hitro okrog in, za zaključek, smo se odpravili na tridnevni izlet in silvestrovanje v Prago.

V prihajajočem letu načrtujemo veliko novih projektov, želimo pa si ohraniti tudi stare. Tako nas v zimskih mesecih čaka potopisno predavanje, zabava na snegu, predstavitev fakultet, dobrodelne akcije itd. Podrobnosti boste pravočasno izvedeli na naši *facebook* spletni strani.

Za konec vam kolektiv Kluba Študentov Ilirska Bistrica želi uspešno in srečno novo leto 2012! **III KŠIB**

BABICA, NAPIŠI MI RECEPT

V naši skupini, kjer so otroci stari od enega do pet let, smo že dalj časa spoznavali, kako moramo skrbeti za svoje zdravje. Naučili smo se pravilno umivati roke, pripravljali smo vitaminske napitke, spoznavali različno zelenjavo in sadje ter tudi semena, ki jih lahko uporabimo v kruhu ali pecivu. Ker se otroci kruha nikoli ne naveličajo, sva se vzgojiteljici odločili, da o kruhu spoznamo nekaj več. In tako smo v skupino povabili babice Kulturnega športnega društva Koseze (Stanko Tomšič, Jadranko Mikuletič in Marto Pugelj), ravnateljico in vodjo VVE Alenko Suban. Da je v skupini zavladovalo prijetno vzdušje, sva

vzg. poskrbeli s pesmico o buči in pravljico "Sanjave buče". Pesmico in pravljico je napisala vzg. Marina Grilj, za klavirsko spremljavo in uglasbeno pesem pa je poskrbela prof. glasbe Damjana Kinkela. Nasmejane, prisrčne, v oblačilih iz starih časov, opremljene s pletenimi košarami, polnimi živil, ki jih potrebujemo za pripravo kruha, so v otrocih zbudile željo, da bi sami spekli majhne hlebčke kruha. Zavihali smo rokave, umili roke in babica Stanka je sešila čudovite predpasnike, ki smo si jih z velikim veseljem nadeli.

Najprej smo umešali vse sestavine in naredili testo. Testo smo pregnetli, oblikovali hlebčke, jih pustili vzhajati. Otroci so se gnetli okrog babic in Ajdan pogleda Marto: "Babica, ali mi lahko napišeš recept za mojo mamo?" Babica mu prijazno odgovori: "Pet stvari potrebuješ, da nastane kruh: moko, sol, kvas, vodo in hitro sezi v žep predpasnika še po veselje – in testo je narejeno. Otroci so si hitro zapomnili recept. Vzhajanemu testu so babice dodale mleta bučna semena in hlebčki so se pekli v vroči pečici. Med tem časom so babice pokazale otrokom, kako se naredijo ptički in otroke prepustile ustvarjanju. Ko sva vzgojiteljici prinesli pečene hlebčke, se je po igralnici razširil prijeten vonj svežega kruha in otroci so želeli, da babice spet pridejo, saj prav takšne prijazne, nasmejane, prisrčne imajo najraje.

Vse to se je dogajalo v Podgori Kuteževo v skupini Mavrica. **III Vzg. Marina Grilj in Barbara Maljevac**

BISTRIŠKI TEKAČI V PALMANOVI IN CRIKVENICI

20 tekačev, večina članov TD Bistrice iz Ilirske Bistrice, so se skupaj s tekači iz bližnjih krajev, tudi iz Kvarnerja, udeležili tradicionalnega polmaratona v Palmanovi. Na pot so se odpravili z dvema najetima voziloma, nekaj jih je odšlo tudi s svojim prevozom. S tem tekom so nekateri želeli zaključiti letošnjo tekaško sezono na teku, ki je znan po dobri organizaciji in hitri progi. V dokaj hladnem in meglenem dopoldnevu so bili del skupine 2.763 tekačev, ki se je spoprijela s progo v okolici Palmanove. Odhod na tek so izkoristili tudi za druženje ter načrtovanje za leto 2012.

Tudi prvi Adria Advent maraton v Crikvenici je minil v znamenju slovenski tekačev. Bilo jih je občutno več kot domačinov, manjkali niso niti tekači iz Primorske in Notranjske. Najuspešnejši sta bili sestre Rutar, Tjaša in Katja sta tekli vsaka svojo progo, Tjaša je odlično odtekla polmaraton, Katja pa maraton. Obe sta si pritekli odlični uvrstitvi v kategorijah in bili na podelitvi na zmagovalnem odru. Tekmovalci so uživali na lepi, razgibani progi, ki je skoraj v celoti speljana ob morju, ter tako izkoristili priložnost za tekmovalni tek v naši neposredni bližini. **III R. K.**

Bistriška kolesarka Tjaša Rutar med svojim prvim polmaratonom v Crikvenici

PRIZNANJE ILIRSKOBISTRIŠKI NOGOMETNI ŠOLI

David Dovgan s priznanjem kluba

Domači ljubitelji nogometa se radi spomnijo zelo obetavne generacije izpred nekaj let, ki je uspešno nastopala v 2. slovenski mladinski ligi. Ekipo so v glavnem sestavljali doma vzgojeni igralci, kot so Novak, Volk, Valenčič, Maljevac, Dovgan, Zatković idr. Nekateri izmed njih so se preizkusili tudi v višjih ligah. Skozi nogometno sito se je prebil le Zatković, ki že vrsto let uspešno igra pri prvotligašu. Uspešno nogometno pot pa nadaljuje tudi David Dovgan, ki se je pred letom dni odpravil na začasno delo na peti kontinent. V mestu Gisborne, ki leži v bližini Melbourn, je zaigral za nogometni klub Gisborne Soccer Club. Že prvo sezono je zelo uspešno zaigral za novi klub, ki mu je uspelo z osvojitvijo prvega mesta pridobiti pravico do napredovanja v višjo ligo. Presenečenje za svoje igre in vloženi trud pa je David Dovgan dočkal ob zaključku sezone, ko mu je trener po osebni odločitvi izročil priznanje kot najboljšemu igralcu.

Vsa izročena priznanja in igrske potrditve v drugih nogometnih sredinah so istočasno tudi priznanje bistriški šoli nogometa in spodbuda, da nadaljuje z dosedanjim delom. **III Petar Nikolič**

BUČJA VAS V PREGARSKEM VRTCU

Od začetka šolskega leta do sedaj smo v pregarskem vrtcu počeli že marsikaj. Zelo zanimivo je bilo v času buč, ki smo jih raziskovali, izdelali bučjo vas in naša dobra kuharica nam je skuhala čisto pravo bučjo juho.

V tem barvitom jesenskem času je bilo zares lepo, saj smo marsikaj novega izvedeli, se naučili in lepo imeli.

Dočakali smo veseli december, ki je poln pričakovanj, obdarovanj ...

Naš vrtec krasi adventna vas, ki nam vsak dan odkrije novo dejavnost – skrivnost. Obiskal nas je tudi Miklavž ter nam prinesel veliki novih igračk. Mogoče smo bili dovolj pridni, da nas obiščeta še dva dobra moža.

Želimo vam srečno v novem letu 2012!

III Pikiji iz pregarskega vrtca

MED KRVODAJALCI TUDI ŽUPAN IN OBČINSKI USLUŽBENCI

Redne krvodajalske akcije, ki v organizaciji OZ Rdečega križa Ilirska Bistrica poteka trikrat na leto v bistriškem Domu starejših občanov, se je 7. decembra udeležilo tudi 12 uslužbencev občinske uprave, skupaj z županom **Emilom Rojcem** ter občinskima svetnikoma **Igorjem Batisto** in **Ivanom Simčičem**, ki je tudi novoizvoljeni bistriški poslanec. Nekaj med njimi jih je kri darovalo prvič in občutki ob tem so bili še toliko lepši, vsi pa so se strinjali, da to gotovo ne bo zadnjič.

Pobudnica te humanitarne geste je bila **Tanja Šajina**, občinska uslužbenka, ki je tudi sama kri darovala že večkrat. »December je čas obdarovanj, podarjena kri pa je neprecenljivo darilo, ki ga ne moreš kupiti z denarjem. Upam, da bo ta akcija postala tradicionalna in bi se je udeležili vsako leto v decembru,« je pomenila Tanja Šajina.

Sicer se je decembrske krvodajalske akcije udeležilo 134 krvodajalcev, z obi-

skom pa so zelo zadovoljni tudi na območnem RK. »Z odzivom krvodajalcev smo zelo zadovoljni, tokrat pa smo bili še posebej veseli, ker so se akciji pridru-

žili tudi župan, občinski uslužbenci in občinska svetnika. To je res lepa gesta,« je povedala **Jožica Vidmar** z območnega združenja RK.

OZ RK Ilirska Bistrica se ob tem zahvaljuje vsem krvodajalcem in jim vošči zdravje in srečno novo leto. III

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV

Ko odpadni izdelki dobijo novo življenje

Imate tudi vi odvečne kose bele tehnike, malih gospodinjskih aparatov, TV, igrač, posode in podobno? Ne veste, kam z njimi, saj so še povsem ohranjeni in v stanju, da bi jih lahko še kdo uporabljal, ampak ne veste, komu jih podariti? Odslej ne boste imeli več težav s tem, kajti za še uporabne izdelke bo poskrbelo društvo POT – pomoč zasvojenim od nedovoljenih drog in njihovim bližnjim Ilirska Bistrica.

Osebe, ki jim namesto prestajanja kazni v zaporu omogočamo opravljanje nalog v splošno korist v društvu Pot, naši prostovoljci in uporabniki bodo prenovili, obnovili, popravili in pripravili te predmete za vnovično uporabo.

Namen tega početja je izvajanje humanitarnega dela, zmanjšanje socialne marginalnosti in prihranek na račun okolja (z odmetavanjem še uporabnih izdelkov odmetavamo surovine, trošimo energijo, vodo in onesnažujemo).

V prostorih društva Pot bomo prenovljene, obnovljene ali popravljene predmete našim občanom podarili oziroma jih po simboličnih cenah prodali (všteta bo le cena vgrajenih oziroma zamenjanih materialov). Sredstva od prodanih predmetov bomo uporabili v skladu z osnovnimi cilji in nameni društva.

Zaradi pridobitve brezplačnih predmetov ali nakupa predmetov po simboličnih cenah lahko pri nas nakupujejo ekonomsko deprivilirani ljudje, kar jim kljub majhnim ekonomskim sredstvom omogoča vključitev v sodobno potrošniško družbo.

Vabimo vas torej, da nam podarite rabljene in odvečne stvari, ki vam doma po nepotrebnem zavzemajo prostor in tako sodelujete z nami pri razvoju skupnega socialno-okoljevarstvenega projekta.

Predmete bomo sprejemali in oddajali vsak delavnik na Levstikovi ulici št. 3 med 9.00 in 14.00 uro. V tem času smo dosegljivi po GSM s št. 051 272 868.

Predsednica Nives Kmetec

Ob boleči izgubi dragega soproga
in ata
DRAGOTA NIKČEVIČA

se zahvaljujem vsem, ki so v tem težkem času delili bolečino z mano in mojim sinom Rolandom, vsem tistim, ki so nama izrazili sožalje. Ne morem vseh naštetih, veliko jih je bilo. Naj omenim nekatere: v Ilirski Bistrici Jadranka Vida, Mitko, Vojka, Nada ... Danica z Zemna, Julka in Emica iz Staroda, Tinka iz Podstenj, s Topolca Renata, Meri in Majerjevi: Tone in Malka, ki je napisala:

*Kako je prazen dom, dvorišče,
oko moje zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih rok
za vedno nam ostaja.*

Hvala vsem!
Ivanka Kresevič Nikčević,
po domače Ivanka Tinetova
s Topolca

Z biološkimi zdravili nad krhke kosti OSTEOPOROZA NE IZBIRA

Biološka zdravila so v zdravljenje prenekaterih kroničnih bolezni prinesla velik preobrat ali celo novo upanje. Tudi na področju zdravljenja osteoporoze pomenijo velik korak naprej. Osteoporoza je bolezen, za katero je dolgo veljalo prepričanje, da je običajni spremljevalec starosti, a ta miselnost se zdaj spreminja.

Po ocenah naj bi jo imelo v Sloveniji okoli 100.000 ljudi v starosti nad 65 let. Za njo po 50. letu zbolí vsaka druga ženska in vsak peti moški. Najbolj nevarna in nezaželena posledica bolezni so pogosti zlomi, predvsem zlomi kolka, ki človeka močno onemogočijo ter lahko za dolgo tudi priklenejo na posteljo in mu okrnijo kakovost življenja.

Nema bolezni

Osteoporozo opredeljujemo kot stanje zmanjšane mineralne kostne gostote. Gre za bolezen, ki se razvija tiho in jo zdravniki pogosto ugotovijo šele ob prvem zlomu. Za osteoporozne zlome je namreč značilno, da se zgodijo že po zelo majhnih travmah. Kost se lahko zlomi že, če dvignemo nekajkilogramsko vrečko, če tesneje objamemo sočloveka ali pademo s stojne višine. Najbolj izpostavljene so kosti v zapestju, kolku in hrbtenični vretenca. Zdravniki, ki obravnavajo zlome pri starejših ljudeh, morajo biti zato vedno zelo pozorni in imeti v mislih tudi možnost, da gre za osteoporozo.

Pomembno je čimprejšnje zdravljenje

Tako kot pri drugih boleznih je tudi pri osteoporozi najpomembnejše, da jo čim prej odkrijejo in začnejo zdraviti. Tako kot vsako drugo kronično bolezen je treba tudi osteoporozo zdraviti stopenjsko. Zdravniki najprej svetujejo zdrav življenjski slog ter opustitev čezmernega pitja alkohola in kajenja, saj oboje škoduje kostem. Bolnikom svetujejo ustrezno telesno vadbo in prehrano ter dovolj vitamina D in kalcija.

Naslednji ukrep pri zdravljenju osteoporoze so zdravila. Obstajajo štiri vrste zdravil za zdravljenje osteoporoze:

Doc. dr. Tomaž Kocjan, dr. med., je priznani endokrinolog, ki se ukvarja s hormonskimi motnjami ter z osteoporozo in drugimi boleznimi kosti. Zaposlen je na Kliničnem oddelku za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni v Kliničnem centru Ljubljana

zaviralci kostne razgradnje (bolniki jih, odvisno od posameznih zdravil, prejmejo enkrat na mesec, na tri mesece ali enkrat letno), spodbujevalci kostne izgradnje (le za tiste bolnike, pri katerih je kljub klasičnemu zdravljenju prišlo do osteoporoznega zloma), stroncijev renalat ter biološka zdravila.

Bolnikom prijazna shema zdravljenja

Novo biološko zdravilo – prvo za zdravljenje osteoporoze – posega v sam mehanizem delovanja osteoklastov, torej celic, ki s svojim delovanjem vplivajo na izgubo kosti v menopavzi, pravi doc. dr. Tomaž Kocjan, endokrinolog iz UKC Ljubljana. Kot razlaga dr. Kocjan, je v zadnjih letih vedenje o fiziologiji in patofiziologiji kostne prenove zelo napredovalo. Biološko zdravilo onemogoči delovanje osteoklastov že na ravni aktivacije ter hitro zavre kostno razgradnjo. Gre za učinkovito zdravilo, ki je obenem bolnikom prijazno, zlasti kar zadeva jemanje, poudarja dr.

Kocjan. Pri vseh kroničnih boleznih je namreč redno jemanje zdravil ključnega pomena, saj je le tako ves čas zagotovljena enakomerna raven zdravila v krvi, s tem pa tudi pričakovana zaščita pred simptomi bolezni. Osteoporoza v tem pogledu ni izjema. Bisfosfonate je bilo treba sprva jemati enkrat na teden, pozneje enkrat na mesec. Pri biološkem zdravilu pa so znanstveniki dosegli še korak več. Bolniku je treba biološko zdravilo v obliki podkožne injekcije vbrizgati samo enkrat na pol leta, kar zelo olajša zdravljenje in prihrani marsikatero skrb.

Visok odstotek preprečenih zlomov

Novo zdravilo iz skupine bioloških zdravil po besedah dr. Kocjana tudi zelo uspešno preprečuje zlome. »Zdravilo so preizkušali na skupini več kot 8000 žensk z osteoporozo. Izkazalo se je, da učinkovito zmanjšuje tveganje za zlome vseh vrst: za zlome vretenc do 70 odstotkov, za zlome kolka do 40 odstotkov in za druge zlome do 20 odstotkov. Ti rezultati so primerljivi z rezultati najboljših bisfosfonatov.«

Zdravilo na voljo tudi že v Sloveniji

Z novim biološkim zdravilom tudi pri nas že šest mesecev zdravijo več kot 1000 bolnic, medtem ko je v ZDA na voljo že dlje časa. »Zdravilo lahko zaradi svoje učinkovitosti, ki je primerljiva z najboljšimi do sedaj znanimi zdravili za osteoporozo, pomembno prispeva k boljši preventivi osteoporoznih zlomov,« je prepričan dr. Kocjan. Biološko zdravilo je bilo po Kocjanovih besedah med prvimi bolnicami pri nas dobro sprejeto. »Eden od glavnih razlogov za to je zagotovo izredno privlačen način odmerjanja, le enkrat na šest mesecev, kar je poleg dobre učinkovitosti in vsaj v kliničnih raziskavah povsem sprejemljivih neželenih učinkov, ena od glavnih prednosti biološkega zdravila denosumaba.« **III Doc. dr. Tomaž Kocjan, dr. med.**

TEDEN KARITAS Z GESLOM SRCE, KI VIDI

Z vsakoletnim Tednom Karitas sodelavci Karitas opozarjamo na ljudi, ki potrebujejo našo pomoč, predstavimo naše delo in nagovarjamo vse ljudi, ki imajo dovolj sredstev, da darujejo Karitas, da Karitas lahko pomaga pomoči potrebnim. Predstavljamo vam naše celoletno delo.

Darovi za karitas

Karitas potrebuje darovalce, da lahko pomaga ljudem doma in po svetu. Posebej vas prosimo za pomoč družinam, ki so izgubile zaposlitev, otrokom, brezdomcem, zasvojenim, ostarelim, bolnim, invalidom, ter za pomoč v tujino. Vključite se v naše stalne akcije: **namenska pomoč, posvojitev na razdaljo, zaupanje, drobiž za stisko**. Za Karitas lahko darujete preko celega leta za naše stalne akcije **klic dobrote, streha nad glavo** ali ob izrednih dogodkih **stopimo skupaj**.

Letos smo v sodelovanju s ŠK Koper razposlali zgibanko **Pomagam pomagati** vsem gospodinjtvom v naši dekaniji. Z njo smo želeli nagovoriti naše občane, da se odločijo za trajne akcije ŠK in darujejo sredstva naši DK. Prejeli smo 1.381,00€. Vsem 71 darovalcem se iskreno zahvaljujemo za njihov dar. Darove nam lahko nakažete na naš **TRR: 10100-0036197097**.

Hrano lahko darujete v Mercatorjevem nakupovalnem centru v Trnovem. Letos smo zbrali 265 kg najosnovnejših živil in 105 zvezkov. Hvala, ker darujete Karitas.

Pomoč Karitas v dekaniji Ilirska Bistrica

Pomoč otrokom Počitnice biserov v Portorožu smo omogočili 3 otrokom in 1 mladostniku. Počitnic **družin** sta se udeležili 2 družini. Mama samohranilka z 1 otrokom in družina z 2 otrokoma. **Posvojitev na razdaljo** je program, ki omogoča posamezniku, da mesečno pomaga določenemu otroku s 25 evri. V takšno posvojitev imamo vključenih 10 otrok. Otroci še čakajo na nove posvojitelje. **Šolarjem** pomagamo ob začetku šolskega leta. Letos je prejelo zvezke 177 šolarjev, 107 šolarjem smo podarili bone v skupni vrednosti 2.600 evri.

Program **Popoldne v Trnovem** izvajamo skupaj s sestrami v samostanu in Škofijsko karitas Koper. Otrokom nudi preko prijateljskih srečanj s prostovoljci: ustvarjalen in dejaven način preživljanja prostega časa, potrebno pomoč pri

premagovanju učnih težav in razvijanje socialnih spretnosti in veščin. Vsak torek popoldne se v samostanu zbere 15-20 osnovnošolcev in mlajših in starejših prostovoljcev.

Pomoč starejšim, bolnim, invalidom

830 starejših, bolnih in invalidov obiščemo ob božičnih in velikonočnih praznikih z voščili in preprostimi darilom. Za starejše pripravimo srečanje s sveto mašo in pogostitvijo v Jelšanah, Ilirski Bistrici, Knežaku in Podgradu. **Mlajše invalide** povabimo na srečanje ob zaključku pastoralnega leta na Brce. **Oskrbovance Doma starejših občanov** obiščemo ob praznikih z voščilom in skupaj s pevci jim polepšamo praznično sveto mašo ob Božiču in Veliki noči. Poskrbimo skupaj s skavti, da jih obišče Miklavž. Vsakodnevno se srečujemo v molitveni in tedensko pa v pevski skupini. Vzpodbujamo jih za obisk svete maše ob prvih petkih in individualno obiskujemo tiste oskrbovance, ki nimajo svojcev ali so ti oddaljeni.

V sodelovanju z Zavodom Karitas Samarijan in DSO smo spomladi v domu ustanovili **medgeneracijsko središče**. Medgeneracijsko druženje oskrbovancev doma, starejših občanov, mladih in prostovoljcev imamo enkrat mesečno. V domski dvorani smo imeli že pet takšnih srečanj, vsakič se nas zbere 50 do 70. Štiri starejše sodelavke Karitas in ena prostovoljka so se udeležile **počitnic za starejše** v Portorožu. Počitnice so plačale same.

Materialna pomoč in enostavno svetovanje

96 družin in 67 posameznikov redno ali občasno prejme pomoč v hrani. Nekateri pridejo po pomoč v skladišče Kari-

tas v Ilirski Bistrici, nekaterim pa peljejo pomoč sodelavci na dom. Ob razdeljevanju materialne pomoči opravimo 900 pogovorov z ljudmi v različnih stiskah. Tudi letos smo bili kot člani Evropske zveze vključeni v dobavo hrane iz intervencijskih zalog v korist najbolj ogroženih oseb v Skupnosti. V našo dekanijo smo prejeli 7.920 litrov mleka ter 17.700 kg najosnovnejših živil (moko, testenine, riž, pšenični zdrob). Ta živila razdeljujemo. Letos je to hrano prejelo 863 ljudi iz 254 družin.

Pri **plačilu položnic** smo pomagali 15 družinam. Prošnje za večjo pomoč 2 družinam smo posredovali na Škofijsko Karitas Koper.

V občini se povezujemo in usklajujemo naše delo z državnimi institucijami (Center za socialno delo, osnovne šole), humanitarnimi organizacijami (Rdeči križ) in društvi.

To so podatki, ki jih lahko povemo v številkah, je pa še veliko drobnih, malih, prijaznih dobrih del, ki so blagoslov za tiste, ki pomoč potrebujejo in milost za tiste, ki to lahko delamo.

Na Dekanijski Karitas se srečujemo vsi sodelavci vsak drugi mesec. Voditelji iz posameznih župnij pa vsak mesec ali po potrebi. Po župnijah se srečujemo enkrat mesečno ali na dva meseca ali le občasno, kjer se dogovorimo o konkretnih karitativnih dejavnostih. Udeležujemo se izobraževanj, romanj, ki jih organizira Škofijska ali Slovenska Karitas.

Vsi si želimo in potrebujemo nove sodelavce. Prisluhnite oznanilom pri sveti maši in se nam pridružite na srečanjih in pri konkretnem karitativnem delu.

Dobrodošli vsi, ki pomoč potrebujete in Boglonaj vsem, ki pomagajte! **III Božidara Česnik, voditeljica DK Ilirska Bistrica**

ZDRAVJE ZA VSE

01

Zavod za zdravstveno varstvo Koper
Istituto per la tutela sanitaria di Capodistria

Vsak je svojega zdravja kovač

Leta 2 / 2012

Vojkovo nabrežje 4/a | 6000 Koper/Capodistria | tel. +386 5 66 30 800, fax +386 5 66 30 808 | e-pošta info.zzvvp@zzv-kp.si | www.zzv-kp.si

KOLENDAR DOGODKOV

31. januar,
SVETOVNI DAN
BREZ CIGARETE

NOVICA MESECA OB SVETOVNEM DNEVU BREZ CIGARETE

Živa Žerjal

CINDI Slovenija vsake štiri leta na območje celotne Slovenije razpošlje vprašalnike »Z zdravjem povezan vedenjski slog«, ki so del nacionalne raziskave »Dejavniki tveganja za nenalezljive bolezni pri odraslih prebivalcih Slovenije«. Namen raziskave je raziskati in ovrednotiti tiste življenjske navade in vedenjske dejavnike tveganja, ki so povezani z zdravjem, predvsem s kroničnimi nenalezljivimi boleznimi, kot so bolezni srca in ožilja, rak, sladkorna bolezen, kronične bolezni dihal in prebavil ipd., saj vemo, da te bolezni predstavljajo glavni vzrok smrti v Sloveniji in ostalih državah Evropske unije.

Med vsemi oblikami raka je bila umrljivost v letu 2008 največja prav zaradi raka na sapniku, sapnici in pljučih, tako v Sloveniji kakor tudi v Obalno-kraški regiji. V tem letu je bila ta oblika raka najpogostejša, za katerim so umrli moški in druga najpogostejša, za katerim so umrle ženske. V Obalno-kraški regiji se ta ugotovitev razlikuje samo pri ženskah, saj je ta oblika raka peta najpogostejša, zaradi katere so umrle ženske.

Raziskava »Z zdravjem povezan vedenjski slog«, ki je bila do sedaj opravljena v treh različnih obdobjih (leta 2001, 2004 in 2008) je pokazala, da se v naši regiji delež kadičev počasi znižuje, saj se je za kadičice leta 2001 opredelilo 22,8 % anketiranih, leta 2008 pa 17,7 % anketiranih.

Tobačni dim iz okolja (»pasivno kajenje«), ki ga nehote vdihavajo nekadičci, vsebuje veliko toksičnih substanc (nikotin, ogljikov monoksid ...). Dokazano je, da tudi pasivno kajenje povzroča raka pljuč in povečuje tveganje za umrljivost zaradi bolezni srca. V raziskavi »Z zdravjem povezan vedenjski slog« se je pokazalo, da se je od leta 2001 do leta 2008 število anketiranih, ki skoraj nikoli niso izpostavljeni pasivnemu kajenju, v naši regiji dvignila z 38,2 % na 62,9 %. K takemu izboljšanju neizpostavljenosti pasivnemu kajenju je zagotovo pripomogla sprememba v Zakonu o omejevanju in uporabi tobačnih izdelkov iz leta 2007, ki popolnoma prepoveduje kajenje v vseh zaprtih delovnih in javnih prostorih.

V Sloveniji 31. januarja obeležujemo dan brez cigarete. Na ta dan naj bi se vsi kadilci odrekli cigaretam ali pa vsaj zmanjšali število pokajenih cigaret. Morda pa se boste ravno na ta dan odločili, da boste popolnoma prenehali s kajenjem.

Različne aktivnosti na temo informiranja o negativnih posledicah kajenja ter spodbujanja opuščanja kajenja potekajo tudi v mesecu maju, ko obeležujemo svetovni dan brez tobaka.

Na spletu si lahko pogledate brošuro, ki jo je pripravilo Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije: http://www.zasrce.si/pdf_brosure/kajenje.pdf

Viri: www.cindi-slovenija.net; www.slora.si; www.tobak-zveza.si; Sučić Vuković M., Žerjal Ž. Majcan Kopilović, I. Spremembe vedenjskega sloga prebivalcev regije Koper v obdobju 2001 - 2008. ZZV Koper, 2010.

ODZIVI IZ LOKALNIH SKUPNOSTI

PUSTIMO MATERI NARAVI VSAJ ŠE MALO DOSTOJANSTVA

Matilda Škrlj, Ilirska Bistrica

Kljub temu, da sem že v zrelih letih, še vedno veliko sanjam. Najlepše pa so tiste sanje iz otroštva. Hodim po potki skozi gozd proti domačiji na hribu. Vse šušti, diši, ptički pojejo in bataljon mravlji mi prekriza pot. Pridem do jase, na obrobju rastejo gozdne jagode, živo rdeče, slastne. Uležem se na prijetno topla mahovita tla in se zazrem v nebo. Sinje prostranstvo tam zgoraj mi daje občutek svobode.

Prebujenje iz davnine je iz dneva v dan bolj žalostno. Že bežen pogled skozi okno mi naježi kožo, sivina, prašna šipa, okna ne upam odpreti, da mi v dom ne vdre strupen in smrdljiv zrak. Žalostno se odpravim v kuhinjo po kozarec vode. Odprem steklenico namesto vodovodne pipe. Žalost je še globlja. Pobožam svojo od mnogih alergij prizadeto kožo in ne morem več, utrne se mi solza.

Kaj smo storili materi naravi? Zakaj smo takšni pohlepneži? Kaj dajemo našim zanamcem? Kaj nam je, razen umazanega kapitala, še ostalo?

Grmade smeti, zastrupljen zrak, nepitna voda in v dušo ranjena naša edina mati – mati narava.

Pustimo materi naravi vsaj še malo dostojanstva.

Liljana Peterša

NAPOVED DOGODKOV

BIOMONITORING – SPREMLJANJE ONESNAŽIL IZ OKOLJA V LJUDEH

dr. Agnes Šömen Joksić, Bojana Bažec, Mateja Šturm

V okolju, v katerem živimo, smo izpostavljeni različnim vplivom, tudi nekaterim strupenim kemikalijam iz zraka, hrane in pitne vode, tal in vode, izdelkov za osebno nego, oblek in pohištva, detergentov, čistil itd. Nekatere kemikalije so v okolju obstojne, hlapljive in mobilne. Če se razpršijo po velikih geografskih območjih, so prebivalci lahko stalno izpostavljeni nizkim odmerkom teh kemikalij. V telo vstopajo prek dihal, kože in z zaužitjem ter se prerazporedijo po tkivih. Ko kemikalije iz okolja vstopijo v naše telo, ustvarijo ravnovesje med telesnimi tekočinami in tkivi, lahko se kopičijo v določenih tkivih (tkiva z visoko vsebnostjo maščob, kosti, lasje, drugi organi) in povzročajo škodljive spremembe. Učinki se lahko pokažejo šele dolgoročno.

Posebej so na vplive kemikalij občutljivi nosečnice in ženske v rodni dobi nasploh, novorojenčki ter majhni otroci, mladostniki, starostniki in socialno šibkejšje skupine prebivalcev.

Vseslovenska raziskava »Biomonitoring kemikalij in njihovih ostankov v ljudeh v letih od 2011-2014« poteka v vseh slovenskih regijah.

Gre za merjenje in spremljanje sprememb v človeškem organizmu, tkivih, tekočinah, celicah ali biokemijskih procesih, ki nastanejo zaradi izpostavljenosti organizma kemikalijam. Te spremembe merimo in spremljamo z določanjem koncentracije kemikalij v krvi, urinu, slini, semenski tekočini, izdihanem zraku, materinem mleku, laseh, nohtih ali tkivih.

Namen raziskave je na osnovi izmerjenih koncentracij strupenih kemikalij (strupenih kovin in obstojnih organskih onesnaževal) v telesnih tekočinah in tkivih pridobiti podatke o obremenjenosti prebivalcev Slovenije z določenimi kemikalijami iz okolja. Raziskavo financira Ministrstvo za zdravje, Urad Republike Slovenije za kemikalije, izvaja pa jo Inštitut Jožef Stefan, Odsek za znanosti o okolju pod vodstvom prof.dr. Milene Horvat. V zdravstveni regiji Koper raziskavo koordinira Zavod za zdravstveno varstvo Koper, Skupina za okolje v sodelovanju s Splošno bolnišnico Izola, Oddelkom za ginekologijo in porodništvo ter Laboratorijem za klinično kemijo in hematologijo in z Univerzitetnim kliničnim centrom Ljubljana, Kliničnim inštitutom za klinično kemijo in biokemijo. V raziskavi sodelujejo tudi vsi trije obalni zdravstveni domovi, ZD Koper, ZD Izola in ZD Piran (Šola za bodoče starše).

Pridobljeni rezultati bodo omogočili oceno stanja na področju izpostavljenosti onesnažilom v okolju v Sloveniji in bodo osnova za primerjavo stanja izpostavljenosti prebivalstva z drugimi državami. Služili bodo tudi za namene poročanja Republike Slovenije Komisiji o obremenitvah okolja z obstojnimi organskimi onesnaževali na podlagi Uredbe o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta EU o obstojnih organskih onesnažilih. Podatki raziskave predstavljajo med drugim tudi podlago za ukrepanje države v smislu preprečevanja in zmanjševanja izpostavljenosti ljudi ter njihovega osveščanja glede potencialnega tveganja zaradi izpostavljenosti nevarnim kemikalijam v okolju. Za raziskavo je bilo pridobljeno soglasje Komisije Republike Slovenije za medicinsko etiko, njena izvedba pa je usklajena z določili Helsinške deklaracije, Oviidske konvencije in načel slovenskega Kodeksa medicinske deontologije.

biomonitoring

K sodelovanju vabimo bodoče mamice v starostni skupini od 20 do 40 let, ki pričakujejo prvega otroka, in tudi matere, ki dojijo prvega otroka, starega od 2 do 8 tednov. V raziskavo so vabljeni tudi partnerji mamic, stari od 20 do 40 let, oziroma drugi moški člani družine. Sodelujočim odvzamemo vzorce krvi, urina in tanek šopek las, mamicam pa tudi mleko. Posamezniki se za sodelovanje v raziskavi odločijo prostovoljno, njihova anonimnost je zagotovljena in iz raziskave lahko kadarkoli izstopijo. Vsi sodelujoči v raziskavi prejmejo rezultate svojega testiranja z oceno vplivov kemikalij ter promocijsko in uporabno darilo, deležni pa so tudi individualnega svetovanja v primeru odstopanja od primerjalnih vrednosti. Sodelovanje ne vpliva na ostale diagnostične in terapevtske postopke in je brez tveganja za nosečnost, dojenčka, mamice in očete oziroma druge moške udeležence.

Več na www.biomonitoring.si in www.zzv-kp.si

ALI STE VEDELI?

... da sta bila v Ljubljani posneta dva spota za evropsko kampanjo proti kajenju »Nekdanji kadilci so nepremagljivi«, ki se predvajata v 29 evropskih državah? Ogledate si ju lahko na: <http://www.youtube.com/watch?v=FfGy3LlcpBU> in http://www.youtube.com/watch?v=6z5xuP_eThw&feature=related.

... da se 4. januarja obeležuje tudi dan Braillove pisave? Na ta dan se je rodil Louis Braille, ki je pri treh letih oslepel, pri 15-ih pa izumil pisavo, ki omogoča slepim, da berejo in pišejo. Braillovi znaki temeljijo na celici iz 6 pik, ki so razporejene v dveh stolpcih, v vsakem stolpcu pa so po tri pike. Vključno s prazno celico je na voljo 64 različnih kombinacij pik. Braillova abeceda se uporablja v vseh jezikih, ki uporabljajo latinico. Slepim Braillove znake preberejo s prsti.

... da novice ZDRAVJE ZA VSE izhajajo že eno leto? Z njimi širši javnosti sporočamo, kako (po)skrbeti za svoje zdravje, ga ohranjati in krepiti. Vsebinsko poskušamo prilagoditi vam, dragi bralci, zato sledimo vašim predlogom, s katerimi skupaj oblikujemo novice, kakršne si želite.

... da lahko novice ZDRAVJE ZA VSE berete tudi na vaši spletni strani? Povežite se z našo spletno stranjo!

Novice Zdravje za vse so brezplačen mesečnik, dostopen na spletni strani ZZV Koper: <http://www.zzv-kp.si/strokovni-nasveti-in-priporocila-mesecna-publikacija-zdravje-za-vse/zdravje-za-vse> | Prav tako so novice dostopne v vseh informativnih točkah zdravstvenih domov in bolnišnic v zdravstveni regiji Koper. | Izdajatelj: Zavod za zdravstveno varstvo Koper, Vojkovo nabrežje 4a, 6000 Koper | Odgovorna oseba: Milan Krek | Glavna in odgovorna urednica: Manica Remec | Sodelavci: Liljana Petruša, Živa Žerjal, Ines Kvaternik | Oblikovanje koncepta: Slavica V. Okorn | Oblikovanje in priprava: SkupinaOpusDesign® | Lektoriranje: Martina Jelušič | Naklada: 1000 izvodov

OTROK V DRUŽINI ALKOHOLIKOV (2. DEL)

IZGUBLJENO MLADO SRCE
(Aleš Kerčman)

*Po samotni mračni cesti,
z meglo obdani, se premika senca.
Sede na klop
in si počasi vzame nekaj za pod zob
iz svojega zguljenega nahrbtnika.
Sedi,
smrdi,
kadi,
in se obrablja.
In se ne zaveda,
da že trohni.*

Z eno besedo, otroci so čustveno preobremenjeni (kot so bili telesno preobremenjeni desetletniki, ki so morali nekoč po deset ur delati v rudniku).

Težave v alkoholikovi družini so še za odraslega silno duševno breme, kaj šele za nežno otroško dušo, ki je kot prazen list, na katerega se pišejo njegove življenjske izkušnje. Ali ni samoumevno, da je duševnost otrok iz alkoholčnih družin vsa razbrzdana, preobčutljiva, zveržena, iznakažena in otopela? Brezskrbno bi se morali igrati v varnem objemu starševske ljubezni in se od njih učiti dela in obnašanja, vendar jih neusmiljeno potegne hudournik družinskih težav, ki so jim priče in jih tudi sami z materjo rešujejo, jo tolažijo, svetujejo, mirijo in pomagajo umirjati razdraženega očeta.

V takem okolju sta dve izbiri: na hitro dozoreti in kljubovati nemirom ali pa omagati. Otroci iz alkoholikove družine se mnogokrat počutijo med vrstniki kot tujci, poleg osramočenosti zaradi očeta imajo težave pri zbliževanju z drugimi. Pogosto se osamijo in vneto vržejo v učenje in zrelo občevarje z odraslimi. Med njimi je veliko odličnjakov in takih, ki jih drugi starši dajejo svojim otrokom za zgled. Tudi to je viharništvo – ga občudujejo, vendar viharnik je okleščen, osamljen, prazen, otožen na robu ostrih skal. Posledice v odraščanju se kažejo v odnosih, v katerih so prebili otroštvo in se iz teh odnosov nečejo ali ne morejo izkupati – vzdržujejo alkoholčni sistem. Ko pa se ta sistem zruši, preidejo v nevrotično stanje, notranje stiske, psihoze, novi alkoholiki.

Raziskave kažejo, da otroke alkoholikov pestijo predvsem nervoznost, nemir, preobčutljivost, sram, se ne morejo zbrati. V puberteti pa je to najusodnejše, saj takrat gradijo prostor osebnega zorenja in s tem lastno identiteto. Gradnja identitete pomeni izoblikovanje osebnega odnosa do vseh značilnosti, potez in sposobnosti, ki sestavljajo osebnost.

Oče gradi in podpira iniciativo, radovednost, opremi otroka za raziskovanje sveta ter ga obenem sooča z realnostjo zunanjega sveta in zahtev, ki jih tam srečuje. Mati pa mu daje občutek pripadnosti, povezanosti in varnosti. Dekleta se učijo ob materah biti ženske, fantje ob očetih moški.

Ob odsotnem očetu morajo matere hote ali nehoti prevzeti tudi vlogo očeta pri odnosu in vzgoji otroka, kar pa seveda pušča katastrofalne posledice. Tako se danes ob fenomenu odsotnega očeta srečujemo tudi s fenomenom nezrelih moških, ki do tridesetega leta ne znajo in ne zmorejo zapustiti doma. Na eni strani pa jih matere posesivno ne izpustijo izpod svojega patološkega okrilja. Trčijo ob usodne posledice, saj pogosto ne najdejo prave poti do vedrega, radostnega in sproščenega življenja, nimajo temeljev za globoko zaupanje v ljudi, zato težko navezujejo globoke in trajne odnose.

Včasih ljudje govorijo, da je alkoholizem deden – v krvi, poudariti moramo, da to ni res. Vidimo pa, da veliko otrok iz družin, kjer je alkoholizem, pozneje zabredejo vanj (60 % je alkoholikov iz družin alkoholikov). Vendar tega niso podedovali, ampak so se ga NAUČILI. Slišali smo mladega alkoholika, ki je takole pripovedoval: »Ko sem videl, kakšen je oče, kako pije in muči mater, sem sklenil, da ne bom nikdar tak!« In vendar je postal tudi on prav tak kot oče. Povsem razumljivo je, da se je bolj zgodaj srečal z učinkom alkohola, ta mu je pomagal navezovati stike z okolico, česar se ni mogel naučiti doma ob očetu alkoholiku. Njegov sklep, da ne bo nikdar podoben očetu alkoholiku, se nanaša predvsem na očeta, ne pa na alkohol. V sinu tli želja po istovetenju z očetom, poizkusi alkohol in nenadoma se mu izpolni davna želja in postane tak kot oče.

Matere prikrivajo očetov alkoholizem, dokler morejo. Pogosto so prepričane, da otroci niso veliko vedeli o očetovem stanju in da niso posebno čutili težav v družini. Enakega prepričanja so tudi mnogi zdravljeni alkoholiki.

To je ZMOTA. Otroci so prodorni opazovalci in jim nič ne uide. Vidijo tisto, kar odrasli prezremo in prepoznajo značilnosti ozračja, pa naj jim to še kako prikrivamo. S tem pa se seveda od odraslih učijo prikrivanja, laži in hinavščine. Prikrivanje alkoholčnega stanja pred otroki ne pomaga nič. Pomaga le zdravljenje in rehabilitacija vse družine. Zlasti za odraščajoče otroke alkoholikov imajo ponekod posebne terapevtske skupine, ki so sestavljene s terapevtom (skupine dr. Andrej Perko). V odprti terapevtski skupini se morajo ti otroci in mladostniki sprostiti in se naučiti odprtega občevarja in globokih odnosov ter se naučiti zaupanja v ljudi in vere v življenje.

Priporočam vam, da preberete knjigo Katarine Nadrag Utopljene sanje. To je resnična izpoved in pot otroka v družini z alkoholčnim staršem. Pri nas je to prva napisana pripoved o življenjski poti, po kateri je morala hoditi, se zdraviti. Danes vse to deli z nami, da bi se lahko marsikateri otrok prepoznal v tej zgodbi in prestopil na drugo pot – pot brez alkoholne zasvojenosti. **III Terapevtka Jasmin Tomažič**

**NIZKE GRADNJE
NEPREMIČNINSKA AGENCIJA**

Ce želite **PRODATI** nepremičnino, **KUPITI**, **ODDATI**, **NAJETI** ...
Mi smo pravi naslov

Več informacij: ROLAND Kompan 041 688 663

S svojo usposobljeno ekipo vam nudimo tudi vse storitve na področju
nizkih gradenj (izkopi, betonska dela, asfaltiranje, tlakovanje, vodovod, ...)

TEL.: 041 652 769 (Franci) ali 041 682 549 (Marjan)

Nagradna križanka

				BISTRIŠKI ODMEVI	SLOV. RADIJSKI NOVINAR IN VODITELJ	TROPSKI SADEŽ	NIKO (KRAJŠE))	IT. FILMSKA IGRALKA (MARILU)	PRISILNI NEVROTIK	GRŠKI BOG PODZEMLJA	KRILO RIMSKE LEGIJE
				VELIKA PLAHTA	2						
				LAHKA KOVINA ZA AVIONE							11
				DODATEK							
				VSE V REDU (AMER.)			OSEBNI ZAIMEK PRITR-DILNICA			JEZERO V KANADI	PISEC LEPEGA SLOGA
				SAJE, GOSTI DIM	4			DEL CELOTE GRŠKA BOGINJA USODE		10	
				PREDEL MARIBORA							
😊	SLIKA, RISBA	SRBSKA PEVKA	SODNIK V PODZEMLJU RUDAR								
IZKUPIČEK						14	RIBIŠKE VILICE		1		
NEKDANJI ČEŠKI TENISAČ (IVAN)		3				ŽIVINO-REJSKA FARMA V ZDA	ITALEC IME IGRALKE THURMAN				
NESTRU-PENA TROPSKA KAČA					DRAMA KARLA ČAPKA				JAP. MERA ZA DOLŽINO VEČ DROGOV V ZDA		
RAHEL VETRIČ					SREDNJE-VEŠKI VITEZ REKA IN DEPARTMA V FRANCII						
TUPOLEJ			BABICA NA PRIMORSKEM OPRAVLJALEC LITURGJE					SLOV. PISEC (ANDREJ) PALESTINA (STARO IME)		8	
MANJŠI HLOD							KNOCK-OUT LIJEC			AMER. FILMSKA NAGRADA	SLOV. IGRALKA (EMA)
ZNAMENJE ZODIAKA (OVEN)						NAJVEČJE MESTO NIGERIJE PRIVLAČNOST				6	
VRSTA JADRNIC		13	ENOTNOST KRALJ IZ MAHABHARATE								
NORDIJSKA BOGINJA					ŽENSKA S TEMNO POLTJO SAMO, ZGOLJ				9		
ŽUPAN-ČIČEVA PESNITEV							FRANCOSKI PISEC (EMILE)				
PREBIVALEC ANGLIJE		7			12		POVODNA KUNA	5			

Rešitev nagradne križanke pošljite na naslov: Bistriški odmevi, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica, s pripisom »nagradna križanka«, najkasneje do 20. januarja 2012. Med prispelimi pravilnimi rešitvami bomo izžrebali **tri nagrajence**, ki bodo prejeli **praktične nagrade**, ki jih podarja podjetje **Merkantil d.o.o. iz Knežaka**. Izžrebani nagrajenci nagradne križanke, objavljene v 43. št. Bistriških odmevov so: Barbara Frank, Vodnikova 7, Il. Bistrica (prejme stensko uro), Stanislava Maljavac, Prešernova 14, Il. Bistrica (bon v vrednosti 10 €) in Martin Brlek, Jurčičeva 25, Il. Bistrica (komplet dekorativnih svečk). Nagrajencem čestitamo!

GESLO	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

KAJ	KJE	KDAJ	KDO	INFO
Literarne večernice	Bar Julija (bivši Baladur), Ilirska Bistrica	6. januar ob 18.00	Literarno društvo Ilirska Bistrica	
Mednarodno lokostrelsko tekmovanje	Športna dvorana OŠ Antona Žnideršiča, Il. Bistrica	7. januar ob 9.00	Lokostrelski klub Ilirska Bistrica	
Večer božične glasbe in petja, nastopajo: ženska vokalna skupina Zlatice, klapa Rožice, Cerkevni PZ Hrušica in kvartet Utrip	Župnijska cerkev v Hrušici	7. januar ob 18.00	Kvartet Utrip	
Božični koncert "Poglejte, čudo se godi!"	Cerkev sv. Jurija, Ilirska Bistrica	7. januar ob 18.00	Društvo CMePZ Zvon	031 682 220 Andrej Rolih
Razstava Večplastna rast (servietna tehnika), avtorice Vesne Rems	Knjižnica Makse Samsa	9. – 23. januar	Vezi umetnosti MC Podlaga in Knjižnica Makse Samsa	05/71 44 188
Osební dnevnik (seminar za pedagoge), vodi mag. p. Silvo Šinkovec	Dom mater Terezije (samostan), Il. Bistrica	13. – 15. januar	Zavod Notre dame ilirska Bistrica	041 916 137 jerneja.burja@rkc.si
Skupno druženje vseh generacij	Dvorana Doma starejših občanov Il. Bistrica	17. januar od 16.30 do 18.30	Dekanijska karitas DSO Il. Bistrica Medgeneracijsko središče Samaritan	031 281682 Božidara Česnik
	Prostori Foto kluba Sušec, Vilharjeva 35, Il. Bistrica (Teles)		Foto klub Sušec	
Predstavitve knjige Ženske, avtorice Milene Miklavčič	Knjižnica Makse Samsa	19. januarja ob 18.00	Knjižnica Makse Samsa in JSKD Ilirska Bistrica	05/71 44 188
Fotografska razstava (Ne)običajno – Anja Čekada in Anja Moškon	Knjižnica Makse Samsa	26. januarja ob 18.00	Knjižnica Makse Samsa in JSKD Ilirska Bistrica	05/71 44 188
Odprtje fotografske razstave Pustne maske, avtoric Nete Vergan in Irene Štemberger	Pumpa bar, Knežak	27. januar ob 20.00	Foto klub Sušec	
Literarne večernice	Bar Julija (bivši Baladur), Ilirska Bistrica	3. februar ob 18.00	Literarno društvo Ilirska Bistrica	
koncert pihalnih orkestrrov Kraške godbe	Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica	4. februar ob 19.00	JSKD Ilirska Bistrica	05 711 00 90 Igor Štemberger

Informacije za objavo v napovedniku sprejemamo do 22. v mesecu po e-pošti: odmevi@ilirska-bistrica.si

**OBMOČNO ZDRUŽENJE BORCEV ZA VREDNOTE
NOB ILIRSKA BISTRICA**

želi svojim članom,
privržencem
in vsem ljudem dobre volje
obilo zdravja, sreče in miru
v novem letu
2012!

*Vsaka beseda, vsak pogled, vsako dejanje
in vsak nasmeh lahko prinese srečo drugim ljudem.
Vsak trenutek je lahko nov začetek.
Velika upanja ustvarjajo velike ljudi,
zato radostno pojđimo naproti novemu letu 2012.*

*Da bi se Vam in Vašim najdražjim
uresničila mnoga pričakovanja
vam želijo*

*uslužbenci
Upravne enote Ilirska Bistrica*

e šola

Želimo Vam srečno novo leto 2012!

Urnik: pon–pet od 15. do 19. ure
Telefon: 05/711-11-14
E-pošta: esola.ilb@gmail.com

osnovna šola
DRAGOTINA KETTEJA
ILIRSKA BISTRICA

želi
vsem učencem, staršem, učiteljem,
zunanjim in bivšim sodelavcem, upokoјencem
ter lokalni skupnosti
obilo dobre sreče v prihajajočem letu 2012.